

תוכן העניינים

4	דוח הדירקטוריון
92	סקירת ההנהלה
110	הצהרות המנהל הכללי והחשבונאית הראשית
113	סקירת רואי החשבון המבקרים
114	תמצית דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון

ביום 20 בנובמבר 2011 החליט הדירקטוריון של יובנק בע"מ לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2011. הדוחות הכספיים ערוכים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים, בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים.

ההתפתחויות הכלכליות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011

המשק הישראלי

התפתחויות מרכזיות - הצד הריאלי

האינדיקטורים שפורסמו בחודשיים האחרונים תומכים בהערכות כי קצב הצמיחה של המשק הישראלי במחצית השניה של שנת 2011 נמוך מזה שאפיין את המחצית הראשונה של 2011. בשימושים המקומיים נרשמה התמתנות מסוימת ואף ירידה ביצוא הסחורות, והגרעון המסחרי בחשבון הסחורות הוסיף והתרחב.

על פי נתוני החשבונאות הלאומית לרבעון השני של שנת 2011 התמ"ג עלה בשיעור שנתי של כ- 3.5% (1.8% לנפש) בהשוואה לגידול של 4.7% ברבעון הראשון. תוצר המגזר העסקי גדל ב- 2.4% בלבד.

ההאטה מיוחסת לחוסר הוודאות לגבי התאוששות המשק העולמי, המשך חוסר היציבות הגיאופוליטית, השלכות המחאה החברתית בישראל וכן לשער השקל החזק שדיכא ייצור מקומי, ייצוא והשקעות.

ההתפתחויות בשוק העבודה מצביעות על התבססות ברמה של תעסוקה מלאה ואבטלה נמוכה. שיעור האבטלה נותר ללא שינוי ובחודש יולי הוא עמד על 5.4%. ירידת שיעור האבטלה באה לידי ביטוי גם בעומק האבטלה ובהמשך הירידה של דורשי העבודה.

היצוא התעשייתי על פי נתוני סחר החוץ ירד ברבעון השלישי של שנת 2011 בכמעט 6% בהשוואה לרבעון השני- הרמה שבה היה כבר לפני יותר מ-3 שנים. מגמת הנסיגה ביצוא הסחורות נמשכת כבר כ- 9 חודשים ויכול להיות שהיא משקפת חוסר כדאיות לייצר בישראל, בעיקר על רקע שער החליפין.

התקציב

ההכנסות המקומיות של הממשלה מתחילת השנה עד חודש ספטמבר היו נמוכות בכ- 3% מהתוואי המתאים לתחזית ההכנסות בתקציב, בעיקר בגלל האטה בתקבולי המיסים העקיפים. הגירעון הכולל של הממשלה (ללא אשראי נטו) הסתכם בתקופה זו בכ- 9.7 מיליארדי ש"ח - שיעור הגרעון גבוה מהתוצר, מעט גבוה מ-3%. על פי הערכות בנק ישראל הגירעון התקציבי בשנת 2011 יהיה בסביבת תקרת הגירעון הקבועה בחוק 3% מהתוצר.

התפתחויות מרכזיות- הצד הנומינלי

מדד המחירים לצרכן ירד בחודש ספטמבר בכ- 0.2% נמוך מהתחזיות המוקדמות וקיזז חלקית את העלייה החריגה בחודש אוגוסט שהובלה על ידי סעיפי הדיור והבריאות. בממוצע בחודשים אוגוסט-ספטמבר היתה עלייה חודשית של כ- 0.15% שתואמת קצב אינפלציה של כ- 2.5%. תחזיות האינפלציה לשנה הקרובה עומדות בממוצע על 2.2% - מעט מתחת לתחזיות קודמות, על רקע המשך הציפיות להאטת הצמיחה בעולם ובארץ ואולי גם לאור תהליך של הפחתת המחירים בהשפעת המחאה החברתית, כולל האטה בקצב מכירת הדירות.

במקביל, נמשכת הציפייה לירידה בריבית בנק ישראל. פער הריביות בין ישראל לארה"ב עומד על 2.75% ובין ישראל לגוש האירו - על 1.5%, זאת לאחר שריבית בנק ישראל לחודש אוקטובר הורדה ב- 0.25%.

דוח הדירקטוריון

בשוק הדיור ניכר המשך הפעילות המואצת בצד ההיצע יחד עם ירידה משמעותית בביקוש, אך מגמות אלה טרם באו לידי ביטוי במחירים. על פי נתוני סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השלישי הציפיות הן להמשך גידול של הפעילות בענף הבינוי והנדל"ן גם ברבעון הרביעי.

שוק המט"ח

שער החליפין הנומינאלי יוסף מול הדולר בכ- 1.8% בדומה למגמה הכללית בעולם, אך בשיעור מתון ביחס למטבעות בשווקים מפותחים. מול האירו השקל נשאר ללא שינוי. אי הוודאות בשוק המט"ח עלתה בתקופה הנסקרת בהתבסס על הגידול בסטיית התקן הגלומה באופציות שקל-דולר. שיעור פעילות הפעילים הזרים במט"ח ממשיך במגמת הירידה וכן גם התערבות בנק ישראל בשוק המט"ח.

שוקי ההון

שוק ההון בתל אביב אופיין בתקופה הנסקרת בתנודתיות גבוהה יחסית בדומה למרבית שוקי המניות בעולם, כאשר על רקע ההסדרים המתגבשים באירופה עברו שוקי העולם לעליות וכך גם מדד ת"א 100, מדדי האג"ח העיקריים ומדד הבנקים בחודש אוקטובר.

הכלכלה העולמית

כללי

אי-הוודאות לגבי המשך ההתאוששות של המשק העולמי נותרה גבוהה, בעיקר על רקע משבר החובות באירופה ואי הבהירות ביחס לתוכניות החילוץ המתגבשות באירופה. תחזיות הצמיחה השונות לאירופה לשנת 2011 ולשנת 2012 - עודכנו כלפי מטה, התרחיש הבסיסי הוא קיפאון באירופה וצמיחה נמוכה בארה"ב. החשש מפני משבר פיננסי חמור נותר גבוה, בגלל התפשטות הסיכון גם לבנקים מובילים באירופה, קשיי נזילות במערכת הבנקאית והורדת דירוג לבנקים מובילים בעולם. תנאי רקע אלו הניעו את קובעי המדיניות באירופה להכריז על תוכנית סיוע מקיפה ולחדש את תוכניות ההרחבה השונות. תקווה מסויימת הורגשה בשווקים על רקע השבעת ראש ממשלה חדש ביוון והכוונה להשביע ראש ממשלה חדש לאיטליה, תוך התחייבות של מדינות אלה לפעול להפחתת הגירעון התקציבי.

אירופה

רוב נתוני המאקרו מצביעים על העמקת המיתון ברבעון הרביעי של השנה תוך גלישה לצמיחה שלילית בשנת 2012, כאשר מדד ה-PMI (Purchasing Managers Index) מצביע לראשונה מאז מחצית שנת 2009 על התכווצות בפעילות העסקית. גם אינדיקטורים אחרים - ובהם מדדי האמון ומדדי המכירות הקמעונאיות מצביעים על התכווצות הפעילות.

ארה"ב

בניגוד לאירופה, האינדיקטורים האחרונים לפעילות העסקית בארה"ב משתפרים, קיטון בחשש למיתון כפול בכלכלת ארה"ב, אם כי תוואי הצמיחה צפוי להישאר מתון. שיפור מוצג במדדים המרכזיים - הן בגידול ההשקעות והן בהוצאות הצרכנים וכן שיפור נרשם בשוק התעסוקה. עם זאת, המצב הפיסקאלי בארה"ב עדיין בעייתי, והגרעון הגדול מקשה על הגדלת תוכניות הסיוע ומצריך קיצוצים. אם כי יש לציין כי ה-FED הצהיר כי בכוונתו למנוע האטה נוספת בארה"ב בכל האמצעים העומדים לרשותו.

דוח הדירקטוריון

רווח ורווחיות

הרווח הנקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 34.1 מיליוני ש"ח, לעומת 38.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 10.3%.

הרווח הנקי מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 32.6 מיליון ש"ח לעומת 38.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 14.2%.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 נרשם **רווח מפעולות בלתי רגילות** לאחר מס מסך של 1.5 מיליוני ש"ח – ראה מידע מפורט בביאור 10 לדוחות הכספיים.

הרבעון השלישי של שנת 2011 הסתכם **ברווח נקי** בסך 5.7 מיליוני ש"ח, לעומת 12.3 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 53.7%.

הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 53.2 מיליוני ש"ח לעומת 62.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 14.7%.

הירידה נובעת בעיקרה מקיטון של 6.1% ברווח מפעולות מימון (5.3 מיליוני ש"ח), גידול של 9.0% בהוצאות התפעוליות והאחרות (11.4 מיליוני ש"ח), שקוזז בחלקו על ידי גידול של 8.3% בהכנסות התפעוליות והאחרות (8.1 מיליוני ש"ח). פרוט ההשפעות הנ"ל מופיע בניתוח הכנסות והוצאות בהמשך.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 20.4 מיליוני ש"ח והיוותה 38.3% מהרווח ברוטו, לעומת הפרשה בסך 23.6 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, אשר היוותה 37.8% מהרווח ברוטו.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי, בחישוב שנתי, בהתבסס על תשעת החודשים הראשונים של השנה, הגיעה ל- 11.1%, לעומת תשואה של 10.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח מפעולות רגילות להון העצמי בחישוב שנתי כנ"ל, הגיעה ל- 10.6% לעומת תשואה של 10.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח מפעולות רגילות לפני מיסים להון העצמי, בחישוב שנתי כנ"ל, הגיעה ל- 17.5% לעומת תשואה של 16.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

הרווח הנקי למניה הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ל- 10.9 ש"ח, לעומת 12.2 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות למניה הגיע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ל- 10.4 ש"ח לעומת 12.2 ש"ח בתקופה במקבילה אשתקד.

הכנסות והוצאות

הרווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הסתכם ב- 81.4 מיליוני ש"ח לעומת 86.7 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 6.1%. הירידה נובעת בעיקרה מירידה ברווחים מפעילות בתיק למסחר של הבנק. בנוסף, חלה ירידה בתשואה השוטפת של אג"ח בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראלים הנובעת בעיקרה מירידה בהיקף התיק ומירידה ממימוש רווחים, נטו, בתיק זה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ושל שנת 2010 לא היתה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב. הירידה קוזזה על ידי גידול במרווח הפיננסי לאור הגידול בהיקף האשראי לציבור ובמרווח הפיננסי בגין פקדונות הציבור. בנוסף, חלה עליה במרווח הפיננסי מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

ההכנסות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 בהכנסה בסך 4.4 מיליוני ש"ח, לעומת הכנסה של 5.0 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ובתקופה המקבילה אשתקד נובעת מקיטון בהפרשה פרטנית וספציפית, בעיקר עקב גביית חובות שהופרשו בעבר. החל מיום 1.1.2011 מיישם הבנק את ההוראה החדשה בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים. בדבר יישום ההוראה ראה ביאורים 1 ו- 3 לדוחות הכספיים.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 105.3 מיליוני ש"ח לעומת 97.2 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 8.3%. העליה נובעת בעיקרה מגידול בהכנסות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים, גידול בעמלות חדר עסקאות מט"ח וגידול ברווחים מהשקעות במניות, נטו.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 137.9 מיליוני ש"ח לעומת 126.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 9.0%.

הוצאות השכר והנלוות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2011 ב- 57.0 מיליוני ש"ח, לעומת 50.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 12.6%, הנובעת בעיקרה מעדכון שכר לעובדי הבנק, מגידול בהפרשה לבונוס בהתאם לביצועי תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ומרישום הפסדי קופת הפיצויים בתקופה הנוכחית לעומת רווחים בתקופה המקבילה אשתקד.

דוח הדירקטוריון

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד והפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 19.4 מיליוני ש"ח, לעומת 16.1 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 20.5%. העליה נובעת בעיקרה מעדכון הסכם השכירות של בניין הבנק בתל-אביב, מפתיחת סניפים חדשים ומעליה בהוצאות הפחתת נכסים בלתי מוחשיים.

ההוצאות האחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ב- 61.5 מיליוני ש"ח לעומת 59.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 2.8%. העליה נובעת, בין היתר, מגידול בהוצאות המחשב והתקשורת וגידול בהוצאות שיווק ופרסום שקוזזה בחלקה על ידי קיטון בהוצאות השרותים המקצועיים.

שיעור הכיסוי של ההוצאות התפעוליות על ידי ההכנסות התפעוליות עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 על 76.4% לעומת 76.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחויות בסעיפי המאזן

המאזן ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם ב- 7,336.9 מיליוני ש"ח לעומת 7,629.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 3.8% ולעומת 7,731.8 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה של 5.1%.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמו בסך 2,187.7 מיליוני ש"ח לעומת 2,154.0 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עליה של 1.6% ולעומת 2,531.9 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה של 13.6%.

ההשקעה בניירות ערך ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמה בסך 2,120.8 מיליוני ש"ח לעומת 2,750.8 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 22.9% ולעומת 2,615.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה של 18.9%. מתוך ההשקעה בניירות ערך:

- סך של 1,715.4 מיליוני ש"ח הינו באגרות חוב ממשלתיות ומקמ"ם;
- סך של 50.4 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס") המפוזרות על פני 6 מנפיקים;
- סך של 180.1 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל;
- סך של 31.9 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל;
- סך של 97.8 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות המפוזרות על פני 26 מנפיקים.

דוח הדיסקטוריון

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה, מתחת לעלותם המתואמת, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 30.9.2011 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(9.1)	(2.3)	(0.8)	(3.2)	(15.4)	עד 20%
(2.6)	-	-	(1.0)	(3.6)	עד 36%
(11.7)	(2.3)	(0.8)	(4.2)	(19.0)	

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה, מתחת לעלותם המתואמת, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 30.9.2010 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(0.6)	(1.2)	-	(3.1)	(4.9)	עד 14%

להלן מידע בדבר משך ושיעור הירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה, מתחת לעלותם המותאמת, אשר הוכרו ישירות בהון העצמי ולא נזקפו לרווח והפסד ליום 31.12.2010 (במיליוני ש"ח):

משך הירידה					שיעור הירידה
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך הכל	
(4.5)	(0.5)	-	(1.7)	(6.7)	עד 20%
-	-	-	(1.7)	(1.7)	20.4%
(4.5)	(0.5)	-	(3.4)	(8.4)	

הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה כוללת ליום 30.9.2011: 7.9 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב ממשלתיות ואגרות חוב ממשלתיות הנסחרות בחו"ל או אגרות חוב של חברות בבעלות ממשלתית. סך של 6.5 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים, סך של 0.6 מיליוני ש"ח הינו לתקופה של בין 6 – 9 חודשים, סך של 0.3 מיליוני ש"ח לתקופה של בין 9 – 12 חודשים והשאר לתקופה של מעל 12 חודשים.

דוח הדירקטוריון

0.9 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב של בנקים, בעיקר בנקים זרים, אשר מדורגים בדירוג A- ומעלה, (למעט אגרת חוב אחת בדירוג BBB+). (ראה גם דיווח בדבר חשיפת אשראי למוסדות פיננסים זרים). סך של 0.2 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים והשאר לתקופה של מעל 12 חודשים.

5.6 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של אגרות חוב קונצרניות. סך של 0.4 מיליוני ש"ח מתוך הירידה הינו לתקופה של עד 6 חודשים, סך של 1.7 מיליוני ש"ח לתקופה של בין 9 – 6 חודשים, סך של 0.5 מיליוני ש"ח לתקופה של בין 12 – 9 חודשים והשאר לתקופה של מעל 12 חודשים.

4.6 מיליוני ש"ח ירידה בשוויין ההוגן של מניות סחירות זמינות למכירה לתקופה של עד 6 חודשים.

קרן ההון השלילית של הבנק גדלה מ- 4.9 מיליוני ש"ח ב- 30.9.10 ל- 19.0 מיליוני ש"ח נכון ליום 30.9.11. הנתונים הנ"ל הינם ללא השפעת קרן ההון החיובית וללא השפעת המס. קרן ההון הכוללת ליום 30.9.11 הינה שלילית בסך 9.0 מיליוני ש"ח, לאחר ההשפעות הנ"ל (ראה ביאור 2 – ניירות ערך ודוח על השינויים בהון העצמי). הגידול בקרן ההון השלילית נובע בעיקר מגידול בקרן ההון השלילית של אגרות חוב ממשלתיות ומניות סחירות זמינות למכירה.

בבחינת הצורך לביצוע הפרשה לירידת ערך, בהתאם למדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים, מעריכה הנהלת הבנק, כי אין צורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין ירידות שווי אלו, בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2011.

בחינת ירידת הערך נעשתה בהתאם למפורט בפרק מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים בדוח הדירקטוריון ובהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 1.3.09. ראה פרק הדין בירידת ערך נכסים במדיניות החשבונאית בנושאים קריטיים.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך 1,782.7 מיליוני ש"ח לעומת 1,751.4 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, עליה של 1.8% ובהשוואה לסך האשראי ביום 30 בספטמבר 2010, אשר הסתכם ב- 1,848.7 מיליוני ש"ח, ירידה של 3.6%.

היתרה הממוצעת של האשראי לציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמדה על 1,920.4 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 1,989.5 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 3.5%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמו בסך 5,592.9 מיליוני ש"ח לעומת 6,008.1 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 6.9% ולעומת 6,319.7 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה של 11.5%.

דוח הדירקטוריון

היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 עמדה על 6,120.2 מיליוני ש"ח, לעומת יתרה ממוצעת של 6,690.8 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 8.5%.

פקדונות מבנקים ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכמו בסך 26.5 מיליוני ש"ח לעומת 65.6 מיליוני ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010, ירידה של 59.6% ו- 84.5 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010, ירידה של 68.6%. התנועה בסעיף זה נובעת בעיקרה מפעילות ביבנקאית יומית.

ההון העצמי של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 הסתכם בסך 424.6 מיליוני ש"ח לעומת 421.1 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2010, ולעומת 509.2 מיליוני ש"ח ביום 30 בספטמבר 2010. הגידול לעומת סוף שנת 2010 נובע בעיקר מהרווח הנקי לתשעת החודשים הראשונים של 2011 בסך 34.1 מיליון ש"ח, אשר קוזז בחלקו על ידי יישום ההוראה החדשה בנושא המדידה והגילוי של חובות פגומים שהביא להקטנת ההון בסך של 20.5 מיליון ש"ח ועל ידי קיטון בקרן ההון בגין ניירות ערך זמינים למכירה בסך של 10.1 מיליוני ש"ח. הקיטון לעומת ה- 30 בספטמבר 2010, נובע מחלוקת דיבידנד בחודש דצמבר 2010 בסך 100 מיליון ש"ח ומיישום ההוראה החדשה כאמור לעיל, מקוזז על ידי רווחים שנצברו מתום תקופה זו.

יחס ההון העצמי לסה"כ המאזן ליום 30 בספטמבר 2011 הגיע ל- 5.8% לעומת 5.5% לסוף שנת 2010 ולעומת 6.6% ביום 30 בספטמבר 2010.

יחס ההון הכולל, ליום 30 בספטמבר 2011, המחושב בהתאם להוראת השעה בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל II) הגיע ל- 17.5% בהשוואה ל- 18.4% בסוף שנת 2010, ובהשוואה ל- 20.7% ליום 30 בספטמבר 2010. יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון הגיע ל- 14.3% בהשוואה ל- 15.2% בסוף שנת 2010 ו- 20.3% ביום 30 בספטמבר 2010. ב- 22 בדצמבר 2010, קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון עד להשלמת תהליך ה- SREP על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס ההון הראשוני המינימלי יהיה בשיעור של 10%.

דוח הדירקטוריון

מגזרי פעילות

להלן תיאור קצר של מגזרי הפעילות של הבנק:

מגזר הבנקאות הפרטית – כולל את כל הלקוחות הפרטיים בבנק ועסקיהם. מדובר הן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת הבנקאות הפרסונלית והן בלקוחות פרטיים המשויכים לחטיבת שוק ההון, אשר עיקר פעילותם הינו בניירות ערך. בנוסף, כולל המגזר את פעילות החברה לניהול נכסים פיננסיים, החברה לניהול הקרנות של הבנק ולקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות הפרטיות והציבוריות.

מגזר הבנקאות העסקית – כולל את כל הלקוחות המוסדיים אשר עיקר עיסוקם הינו בתחום הפיננסי, כגון: קבוצות העוסקות בתחומי ביטוח, פנסיה וגמל, קרנות נאמנות, חברות ניהול תיקים, וכו'.

לקוחות אלו משויכים לחטיבת שוק ההון.

בנוסף, כולל המגזר את לקוחות החברה לנאמנות של הבנק, בתחום שירותי הנאמנות לקרנות נאמנות.

המגזר הפיננסי – מגזר זה מאגד בתוכו את פעילות חדרי העסקות, 'יחידת הנזילות ואת מחלקת ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.

להלן הרווח הנקי (ההפסד) של מגזרי הפעילות בהשוואה לתקופה מקבילה אשתקד:

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2011	2010	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
2.8	¹ (0.3)	בנקאות פרטית
24.6	¹ 23.2	בנקאות עסקית
7.6	¹ 14.3	המגזר הפיננסי
(0.9)	0.8	סכומים שלא הוקצו והתאמות
34.1	38.0	רווח נקי

1 מוין מחדש.

דוח הדירקטוריון

מגזר הבנקאות הפרטית

הרווח של מגזר הבנקאות הפרטית הסתכם ב- 2.8 מיליון ש"ח לעומת הפסד בסך 0.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בנטרול ההפסד בגין סניפי הבנקאות לאמידים (כמפורט להלן) היה מגזר זה רושם רווח של 10.8 מיליוני ש"ח לעומת רווח של 7.9 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 36.7%.

המעבר לרווח נובע בעיקרו מגידול בהכנסות מימון ועמלות בתחומים שונים מפעילות לקוחות המגזר, שקוזז בחלקו על ידי גידול בהוצאות התפעוליות האחרות של המגזר ובהוצאות האחרות המועמסות על המגזר במקביל לעליה בהוצאות הבנק וכן בעקבות פתיחת סניף רמת השרון בחודש אפריל 2010.

נכון ליום 30.9.11 נפתחו חמישה סניפי בנקאות לאמידים (מתוכם שני סניפים בסוף שנת 2007, שניים בשנת 2008, ואחד בשנת 2010). בחודש אוקטובר 2011 נפתח סניף נוסף בככר המדינה בתל-אביב.

מגזר הבנקאות העסקית

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות העסקית הסתכם ב- 24.6 מיליון ש"ח לעומת 23.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 6%.

העליה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מעליה בהכנסות תפעוליות ואחרות מפעילות שוק ההון על תחומיו השונים שקוזזה בחלקה על ידי גידול בהוצאות התפעוליות והאחרות במגזר.

המגזר הפיננסי

הרווח הנקי במגזר הפיננסי הסתכם ב- 7.6 מיליון ש"ח לעומת 14.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 46.9%.

הירידה נובעת בעיקרה מירידה ברווחים מפעילות בתיק למסחר של הבנק. בנוסף, חלה ירידה בתשואה השוטפת של אג"ח בתיק הזמין למכירה של ניירות ערך ישראלים הנובעת בעיקרה מירידה בהיקף התיק ומירידה ממימוש רווחים, נטו, בתיק זה. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 ושל שנת 2010 לא היתה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני באגרות חוב. הירידה קוזזה על ידי עליה במרווח הפיננסי מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים.

על פי הנחיות המפקח על הבנקים, נדרש הבנק לפצל בדוח הדירקטוריון לגבי כל מגזר את הפעילויות הבאות: בנקאות ופיננסים, כרטיסי אשראי, שוק ההון, משכנתאות, בניה ונדל"ן. לבנק אין פעילות מהותית בתחומי כרטיסי האשראי, משכנתאות, בניה ונדל"ן.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות הפרטית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2011
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות מהפסדי אשראי:					
- מחיצוניים	13.4	0.7	14.1	0.5	2.9
- בינמגזרי	23.2	0.4	23.6	0.1	10.4
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	16.9	21.2	38.1	6.5	12.0
- בינמגזרי	(3.9)	1.9	(2.0)	0.6	(0.7)
סך הכנסות	49.6	24.2	73.8	7.7	24.6
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(2.9)	-	(2.9)	-	(1.6)
רווח נקי	2.1	0.7	2.8	0.4	2.7

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות מהפסדי אשראי:					
- מחיצוניים	6.7	0.5	7.2	0.1	1.7
- בינמגזרי	¹ 22.6	0.2	¹ 22.8	0.1	¹ 8.3
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	15.0	19.4	34.4	6.3	11.9
- בינמגזרי	(3.3)	1.8	(1.5)	0.7	(0.4)
סך הכנסות	¹ 41.0	21.9	¹ 62.9	7.2	¹ 21.5
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(0.7)	-	(0.7)	-	(0.2)
רווח נקי (הפסד)	¹ (1.5)	¹ 1.2	¹ (0.3)	¹ 0.4	¹ 0.5

1 מוין מחדש.

דוח הדירקטוריון

להלן תמצית תוצאות הפעילות של מגזר הבנקאות העסקית (במיליוני ש"ח):

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות מהפסדי אשראי:					
- מחיצוניים	(16.5)	2.3	(14.2)	0.8	(5.6)
- בינמגזרי	35.7	-	35.7	-	12.3
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	2.6	55.4	58.0	17.2	18.3
- בינמגזרי	(0.3)	-	(0.3)	-	(0.1)
סך הכנסות	21.5	57.7	79.2	18.0	24.9
הכנסות בגין הפסדי אשראי	-	-	-	-	-
רווח נקי	8.5	16.1	24.6	4.6	7.3

סכומים מדווחים

בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל	בנקאות ופיננסים	שוק ההון	סך הכל
למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010	למשך חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות מהפסדי אשראי:					
- מחיצוניים	(5.9)	2.0	(3.9)	0.5	(2.5)
- בינמגזרי	¹ 24.7	-	¹ 24.7	-	¹ 8.9
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
- מחיצוניים	2.5	53.0	55.5	17.9	18.8
- בינמגזרי	(0.2)	-	(0.2)	-	(0.1)
סך הכנסות	¹ 21.1	55.0	¹ 76.1	18.4	¹ 25.1
הכנסות בגין הפסדי אשראי	-	-	-	-	-
רווח נקי	¹ 8.3	¹ 14.9	¹ 23.2	¹ 5.4	¹ 7.9

1 מוין מחדש.

דוח הדירקטוריון

מדיניות ניהול הסיכונים

1. כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק ונזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. סיכונים אלה מנוהלים על ידי נושאי משרה בכירים ממונים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון. במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II, בגין יתר הסיכונים אליהם חשוף הבנק, מבצע הבנק הקצאת הון במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II – תהליך ה- ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו ולהגדלת תוחלת הרווח, תוך טיפוח התמחויות בבנק, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים, מושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערך דיווח, ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת ומיושמים באמצעות שלושה מעגלי בקרה וביקורת עיקריים: מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול הסיכון והמקיים בקורות שונות בעת נטילת הסיכון, מעגל הבקרה השני של יחידות הבקרה הבלתי תלויות המבצעות בקרה לאחר אך בסמוך לנטילת הסיכון – יחידות אלה כפופות למנהל הסיכונים הראשי ומעגל הבקרה השלישי של מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. בחודש דצמבר 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציית ניהול סיכונים", אשר נסמכת על עקרונות באזל II, ואשר מסדירה את המעמד, התפקידים והאחריות של פונקציית ניהול הסיכונים בתאגיד בנקאי ושל העומד בראשה. ההוראה קובעת כי פונקציית ניהול הסיכונים תהיה בעלת מעמד משמעותי בארגון, בראשה יעמוד מנהל סיכונים ראשי בלתי תלוי, אשר לא יקבל החלטות עסקיות הכרוכות בנטילת סיכונים, ויהיה חבר הנהלה כפוף ישירות למנכ"ל.
- דירקטוריון הבנק אישר הקמתה של פונקציית ניהול סיכונים בבנק, לרבות הגדרת תחומי האחריות של הפונקציה, ואשר הולמת את פרופיל הסיכון של הבנק ומינה את הסמנכ"ל, מר יעקב גרטן, למנהל הסיכונים הראשי בבנק. המינוי אושר על ידי המפקח על הבנקים ומנהל הסיכונים הראשי נכנס לתפקידו ביום 12 בינואר 2011.

דוח הדירקטוריון

- ז. במהלך אוגוסט 2011 פירסם בנק ישראל שתי טיוטות להוראות חדשות:
- (1) ניהול בנקאי תקין 339 – ניהול סיכונים.
 - (2) ניהול בנקאי תקין 342 – ניהול סיכון נזילות.
- הוראות אלו מרחיבות את הוראות ניהול בנקאי הקיימות. הבנק, בשיתוף הקבוצה, לומד את ההוראות החדשות ונערך אליהן.
- ח. האחראים על ניהול הסיכונים בבנק הם:
- מר יעקב גרטן, סמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, הינו מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.
- מר שמעון וקנין, מנהל החטיבה הפיננסית, הינו מנהל סיכוני השוק והנזילות של הבנק.
- מר דוד כץ, הממונה על האשראי, הינו מנהל סיכוני האשראי של הבנק.
- גברת מיכל טילו, מנהלת מחלקת רגולציה ותהליכים, הינה מנהלת הסיכונים התפעוליים של הבנק.
- עו"ד איה אשתר, היועצת המשפטית של הבנק, הינה מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ט. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק (ראה טבלת דיון בגורמי סיכון בעמוד 61), מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו.
- ממשל תאגידי ומעורבות ההנהלה והדירקטוריון
- השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיות שבהן הינן:
- א. דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים באמצעות דיון ואישור מסמך מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק. מסמך זה קובע, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת זאת, מתאים הדירקטוריון את מדיניות החשיפה לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.
- ב. בכל ישיבת דירקטוריון מתבצעים מעקב ובקרה אחר ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים, בחשיפות הפיננסיות העיקריות ובחינת עמידה במגבלות. כמו כן, מבצע הדירקטוריון מעקב ובקרה על עמידת הבנק במגבלות שנקבעו ואחר נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק.
- ג. הדירקטוריון הקים ועדה מטעמו – ועדת ניהול סיכונים שמתכנסת מדי רבעון ומרכזת את כל האמור בסעיף ב' לעיל.
- ד. ועדת אשראי של הדירקטוריון מתכנסת גם היא מדי רבעון ודנה באשראים. בדבר ביטול ועדת האשראי החל מיום 2.10.11, ראה פרק התפתחויות נוספות ודיון בהוראת ניהול בנקאי תקין 301 בפרק עדכוני חקיקה.
- ה. מדי שבוע מתכנסת ישיבת ועדת ניהול נכסים והתחייבויות בראשות המנכ"ל ובהשתתפות חברי ההנהלה הרלוונטים הדנה בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו בשקלים ובמט"ח ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים גורמי הניהול והבקרה הרלוונטיים מהבנק.
- ו. לפחות שש פעמים בשנה מתכנסת ועדת ביקורת של הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

- ז. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכוני אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן בעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- ח. היחידה לניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות בחברה האם אחראית, בין היתר, על יישומה והטמעתה של מדיניות קבוצתית כוללת לניהול הסיכונים התואמת את מטרות ויעדי הקבוצה ולביצוע פיקוח ומעקב שוטפים על חברות הבנות הבנקאיות.
- ט. הנהלת הבנק, בתאום עם הקבוצה, ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים לה לשם קבלת תמונת מצב עדכנית ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

2. סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

- א. סיכון השוק (סיכון פיננסי) הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.
- ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכוני שוק המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכוני שוק ותיאבון לסיכון בחתך הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים השונים והדסקים השונים בחטיבה הפיננסית. דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים:
- במסגרת יישום הוראות באזל II והוראת השעה של הפיקוח על הבנקים בחר הבנק, בתיאום עם הקבוצה, ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני ריבית, סיכוני אופציות, סיכוני מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוני מטבע על כלל הפעילות.
- בגין סיכוני ריבית וסיכוני מניות בתיק הבנקאי מבצע הבנק הקצאת הון במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II – תהליך ה-ICAAP.

דוח הדירקטוריון

להלן דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים:

31.12.2010			30.9.2010			30.9.2011		
מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח			מיליוני ש"ח		
סה"כ	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סה"כ	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סה"כ	סיכון כללי	סיכון ספציפי
23.0	12.7	10.3	25.5	17.5	8.0	25.3	13.5	11.8
0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1	0.2	0.1	0.1
3.7	3.7	-	3.4	3.4	-	1.7	1.7	-
26.9	16.5	10.4	29.1	21.0	8.1	27.2	15.3	11.9

לפי באזל II

דרישת ההון בגין:

סיכון ריבית

סיכון מניות

סיכוני מטבע חוץ

סך הכל דרישת הון בגין סיכוני שוק

ג. חשיפת בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין, עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים צמודים למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול סיכוני הבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.
- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות לעיל, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים, תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.
- במסגרת ניהול מאזני ההצמדה נעזר הבנק, בין השאר, במכשירים פיננסיים נגזרים, כאמצעי לנטרול החשיפה לסיכונים בבסיס ובריבית.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון בכל מגזר.
- תרחישי קיצון – דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכוני שוק – לרבות סיכוני הבסיס. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון. תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים ארבע פעמים בשנה להנהלה ולדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

עודף הנכסים על ההתחייבויות הסתכם כדלהלן:

	30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2010	31 בדצמבר 2010	
המגבלה המאושרת המקסימלית	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
	315.0	430.0	359.2	
	43.7	(9.6)	(37.6)	± *
	(16.4)	37.6	46.0	±
	82.3	51.2	53.5	
	424.6	509.2	421.1	

סוג ההצמדה

לא צמוד
מדד המחירים לצרכן
מטבע חוץ או בהצמדה לו
פריטים לא כספיים
סה"כ הון עצמי

* המגבלה חלה בנטרול התיק למסחר. עודף הנכסים על ההתחייבויות ליום 30.9.2011, ללא התיק למסחר הינו 22.7 מיליוני ש"ח (עודף ההתחייבויות על הנכסים ליום 30.9.2010 – 57.9 מיליוני ש"ח וליום 31.12.10 – 62.0 מיליוני ש"ח).

להלן טבלת רגישות לשינויים תיאורטיים בשער החליפין על הון הבנק (במיליוני ש"ח):

אחוז שינוי בשער החליפין	30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2010			31 בדצמבר 2010		
	דולר	אירו	כל המטבעות	דולר	אירו	כל המטבעות	דולר	אירו	כל המטבעות
ירידה של 5%	0.6	0.4	0.8	(1.4)	(0.4)	(2.1)	(1.7)	(0.3)	(2.3)
ירידה של 10%	1.2	0.9	1.6	(2.7)	(0.7)	(4.2)	(3.5)	(0.7)	(4.6)
עליה של 5%	(0.6)	(0.4)	(0.8)	1.4	0.4	2.1	1.7	0.3	2.3
עליה של 10%	(1.2)	(0.9)	(1.6)	2.7	0.7	4.2	3.5	0.7	4.6

הערות:

1. תרחיש עליה/ירידה פירושו בהתאמה התחזקות/היחלשות המטבע הנדון כנגד שקל.
2. לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות שלא פורטו בנפרד יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.
3. הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין לאחר השפעת המס.

דרישות ההון בגין סיכונים בסיס

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים בסיס הנגזרים מסיכונים בסיס במט"ח בלבד. הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכונים בסיס הנגזרים מחשיפה לסיכונים בסיס במגזר המדד (סיכונים אינפלציה) במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011, עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

ד. חשיפה לשינויים בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות. הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים בריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, וצמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן, כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשיעורי הריבית. החשיפה העיקרית לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ונובעת ממאפייני ההשקעה הנגזרים מטווח השימושים והמקורות ומפעילות הנוסטרו של הבנק במגזר זה, כולל עשיית שוק.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הריבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח.
- בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון – מגבלת ה-VAR היא 15 מיליוני ש"ח.
- תרחישי קיצון – דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק – לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מההון. תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים ארבע פעמים בשנה להנהלה ולדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת הריבית במגזר השקלי הלא צמוד נובעת מכך שהפעילות מאופיינת במשך חיים של נכסים ארוך ממשך חיים של התחייבויות, ובגין היקף ההשקעה באפיק זה שהוא הדומיננטי מבין שלושת מגזרי ההצמדה.

דוח הדירקטוריון

להלן תיאור השפעת עליה מקבילה בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת ההון העצמי של הבנק:

30 בספטמבר 2011		30 בספטמבר 2010		31 בדצמבר 2010		
% השינוי בהון %המגבלה ¹		% השינוי בהון %המגבלה		% השינוי בהון %המגבלה		
בפועל		בפועל		בפועל		
4.18	5.50	3.22	5.00	3.42	5.00	מט"י לא צמוד
0.66	3.50	0.43	4.00	1.09	4.00	מט"י צמוד מדד
0.41	1.00	0.40	1.00	0.53	1.00	מט"ח וצמוד מט"ח

1. המגבלות עודכנו בחודש מאי 2011. במגזר הלא צמוד עודכנה המגבלה מ- 5.00% ל- 5.50%. במגזר צמוד המדד עודכנה המגבלה מ- 4.00% ל- 3.50%.

סיכון ריבית בתיק הבנקאי:

להלן השפעת עליה (ירידה) בשיעור הריבית על התיק הבנקאי של הבנק (באחוזים מהשווי ההוגן):

30 בספטמבר 2011		30 בספטמבר 2010		31 בדצמבר 2010		
עליה של 1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	ירידה של 1%	עליה של 1%	ירידה של 1%	
5.22	(5.09)	3.49	(2.92)	4.84	(4.34)	עקום שקלי
0.89	(0.78)	0.36	(0.33)	0.87	(0.85)	עקום צמוד
0.77	(0.38)	0.12	⁴ -	0.67	(0.76)	ריבית דולר
0.06	(0.01)	(0.07)	0.11	0.03	(0.06)	ריבית אירו
0.05	0.03	⁴ -	0.05	0.16	0.08	ריבית מט"ח (כל המטבעות)

הנחות היסוד:

1. התיק הבנקאי כולל את כל הנכסים וההתחייבויות של הבנק, במאזן הבנק, כולל מכשירים פיננסיים נגזרים, למעט ניירות ערך בתיק למסחר.
2. החישוב נעשה ללא התחשבות בפירעונות המוקדמים של ההלוואות/הפקדונות (על סמך ניסיון העבר הפירעונות המוקדמים אינם מהותיים).
3. סיכון הריבית נבחן בתדירות שוטפת.
4. אחוז נמוך מ- 0.01.

דרישות ההון בגין סיכונים ריבית

במסגרת יישום הוראות באזל II מיישם הבנק את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים שוק. במסגרת זאת, נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכונים ריבית בתחומי המסחר בלבד.

הבנק מבצע הקצאת הון משלימה בגין סיכונים הריבית בתיק הבנקאי במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II.

דוח הדירקטוריון

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים בריבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים בריבית על פי שווים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים תיאורטיים בשיעור הריבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים.

1. השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי ריבית) במיליוני ש"ח:

30 בספטמבר 2011					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד למדד
6,938.2	388.3	207.2	733.3	1,047.3	4,562.1
5,849.0	737.0	516.2	3,291.6	-	1,304.2
6,600.1	200.6	424.4	1,553.7	911.5	3,509.9
5,862.1	919.9	307.8	2,483.3	92.7	2,058.4
325.0	4.8	(8.8)	(12.1)	43.1	298.0

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

30 בספטמבר 2010					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד למדד
7,491.6	363.3	196.1	999.0	621.2	5,312.0
4,707.5	475.5	372.7	2,701.8	-	1,157.5
6,960.9	334.0	216.9	1,834.7	565.2	4,010.1
4,753.1	497.7	344.6	1,838.8	66.9	2,005.1
485.1	7.1	7.3	27.3	(10.9)	454.3

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31 בדצמבר 2010					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד למדד
7,388.6	231.4	152.5	1,120.4	715.6	5,168.7
5,822.5	513.7	381.3	3,176.6	-	1,750.9
6,972.0	283.0	220.3	1,758.1	689.3	4,021.3
5,861.2	457.8	306.9	2,504.1	67.2	2,525.2
377.9	4.3	6.6	34.8	(40.9)	373.1

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 התחייבות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

דוח הדירקטוריון

2. השפעת שינויים תיאורטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק למעט פריטים לא כספיים, במיליוני ש"ח:

30 בספטמבר 2011								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴			שינוי בשווי הוגן במיליוני ש"ח באחוזים		מטבע ישראלי			
					מטבע חוץ ²			
					השפעות מקצות			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	מקצות	סך הכל	סך הכל	סך הכל
278.6	38.7	(14.0)	(10.2)	4.1	- ⁵	297.2	(27.8)	(8.6)
296.2	42.6	(12.2)	(8.9)	4.7	- ⁵	322.4	(2.6)	(0.8)
318.2	47.7	(8.9)	(7.1)	5.8	- ⁵	355.7	30.7	9.4

השינוי בשיעורי הריבית גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

30 בספטמבר 2010								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴			שינוי בשווי הוגן במיליוני ש"ח באחוזים		מטבע ישראלי			
					מטבע חוץ ²			
					השפעות מקצות			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	מקצות	סך הכל	סך הכל	סך הכל
437.5	(9.3)	26.8	6.4	6.9	- ⁵	468.3	(16.8)	(3.5)
452.6	(10.9)	27.3	7.2	7.2	- ⁵	483.4	(1.7)	(0.4)
472.8	(12.3)	28.6	8.4	7.6	- ⁵	505.1	20.0	4.1

השינוי בשיעורי הריבית גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

31 בדצמבר 2010								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴			שינוי בשווי הוגן במיליוני ש"ח באחוזים		מטבע ישראלי			
					מטבע חוץ ²			
					השפעות מקצות			
לא צמוד	צמוד למדד	דולר	אירו	אחר	מקצות	סך הכל	סך הכל	סך הכל
356.7	(37.5)	31.1	6.2	4.6	- ⁵	361.1	(16.8)	(4.5)
371.4	(40.7)	34.3	6.5	4.7	- ⁵	376.2	(1.7)	(0.5)
391.4	(44.2)	38.2	6.9	4.9	- ⁵	397.2	19.3	5.1

השינוי בשיעורי הריבית גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
קיטון מיידי מקביל של אחוז אחד

- 1 כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- 2 לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- 3 סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בביאור 7 א'.
- 4 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים ראה ביאור 7 א'.
- 5 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 7 א'.

השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים נקבע לפי המודל, ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים בביאור 7 א'. נתוני סוף הרבעון משקפים את החשיפה הקיימת לבנק במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011.

דוח הדירקטוריון

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על הרווח הנקי, אינה שונה מהותית מהשפעה זו על השווי ההוגן, נטו.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 עמד הבנק בכל מגבלות חשיפת הריבית שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ה. סיכוני אופציות

כללי

סיכוני אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיית התקן.

התיאבון לסיכון

- חדר העסקאות במט"ח של הבנק סוחר במגוון של מוצרים פיננסיים – ובכלל זה באופציות. בנוסף על המגבלות שנקבעו על היקף החשיפה בבסיס ובריבית, ועל רקע רגישות השווי הכלכלי של האופציות לשינויים בבסיס, בריבית ובפרט לשינויים בתנודתיות נכסי הבסיס – קבע הדירקטוריון מגבלות נוספות על פעילות חדר העסקאות באופציות.
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות ביחס לפעילות המותרת באופציות הן במונחי נפח, והן במונחי הפסד מקסימלי בתרחישים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין ובתנודתיות של נכסי הבסיס. כמו כן, נקבעו על ידי הדירקטוריון מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות במונחים של מדדי רגישות (GREEKS).

המגבלות המרכזיות היומיות שנקבעו על ידי הדירקטוריון לפעילות באופציות הינן:

- א. דלתא בסכום מקסימלי של 5 מיליוני דולר במהלך היום ו- 2.5 מיליוני דולר Over Night.
- ב. הפסד מקסימלי בסכום של 250 אלף דולר.
- ג. ווגא (שינוי של 1% בסטיית התקן) בסכום מקסימלי של 50 אלף דולר.
- ד. RHO (חשיפה לשינוי של 1% בשיעור הריבית) – בסכום מקסימלי של 100 אלף דולר.
- ה. גמא (שינוי בשווי הדלתא הנובע משינוי של 1 נקודה בנכס הבסיס) – בסכום מקסימלי של 750 אלף דולר.

ניהול החשיפה

כלי ניהול החשיפה לסיכוני אופציות כוללים מטריצת רגישויות Vol-Spot המציגה את החשיפה, כתוצאה מהיווצרות שילוב של תרחישים שונים של תנודות בשער החליפין ובתנודתיות. בנוסף, נעשה שימוש בתרחיש חשיפה לסיכון עקום ריבית (תרחיש RHO - הבוחן את השינוי בשווי הפוזיציה במקרה של תזוזה של 1% בעקום הריבית).

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 עמד הבנק בכל המגבלות שאושרו על ידי הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

1. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

- הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:
- ה- VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמאליים.
 - ה- VAR השוטף המחושב בבנק – מתבסס על שיטת ה- Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודלים בעת הצורך – לרבות סימולציה היסטורית.
 - נתוני ה- VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית על הנכסים וההתחייבויות הפיננסיים של הבנק (התיק הבנקאי, התיק הסחיר). מערכת ה- VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של המחלקה לניהול סיכונים המעדכנת את החטיבה הפיננסית על החשיפות.
 - Back Testing – איכות החיזוי של מודל ה- VAR נבחנת על ידי המחלקה לניהול סיכונים באמצעות מדידה בדיעבד.

החשיפה בפועל ליום הדוח

ליום 30 בספטמבר 2011 עמד ערך ה- VAR של הבנק, על 10 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 6.4 מיליון ש"ח ביום 30 ביוני 2011 ול- 9.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2010.

- תרחישי קיצון – תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון:
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה לעד 15% מהונו של הבנק.
- תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית והשפעת התממשות תרחישי קיצון על יחס ההון לרכיבי סיכון: כחלק מהיערכותו ליישום הוראות נדבך 2 של באזל II וקידום ניהול הסיכונים בקבוצה, גיבש הבנק מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי (לרבות בתחום תיק ניירות הערך בשקלים ובמט"ח) ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. תוצאות תרחישי הקיצון ומשמעותם נידונים, לפחות ארבע פעמים בשנה, בהנהלה ובוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים.
- בנוסף, מיושמים בבנק כלים לניהול חשיפות הריבית הכוללים מודלים שונים המיושמים בבנק ואשר תוצאותיהם נסקרים על בסיס יומי, כגון: מח"מ, שווי הון ומבחני רגישות לשינויים בעקום הריבית.

2. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

דוח הדירקטוריון

ניהול החשיפה לסיכונים השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

- דירקטוריון הבנק קובע אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים שוק, בין היתר, את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים שוק.
- ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים – הוועדה האמורה פועלת החל משנת 2010. הועדה הינה ועדת דירקטוריון ייעודית לתחומי הסיכונים בבנק ואופן ניהולם. הוועדה מקיימת דיונים ראשוניים במרבית הנושאים הקשורים לתחום הניהול הפיננסי בבנק, בטרם מובאים נושאים שונים בתחום לדיון והחלטה במליאת הדירקטוריון, וכן מבצעת: מעקב ובקרה אחר התפתחויות בחשיפה לסיכונים הפיננסיים וסיכונים אשראי השונים, דיון באופי והיקף המגבלות הפיננסיות הרצויות, מעקב ובקרה אחר עמידת הבנק במגבלות החשיפה שנקבעו ומעקב ובקרה אחר נאותות מערך ניהול הסיכונים, לרבות מערך בקרת הסיכונים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו נדונה החשיפה לסיכונים השוק.
- ועדת נ"ה – לניהול נכסים והתחייבויות – הוועדה בראשות מנכ"ל הבנק, דנה ועוקבת אחר יישום מדיניות הסיכונים הפיננסיים כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון ודנה בהתפתחויות המרכזיות בחשיפה לסיכונים שוק על סמך מכלול דיווחים המועברים לה. הוועדה מתכנסת אחת לשבוע ודנה גם על סמך דיווחים ניהוליים במצב הנזילות, בהתפתחויות הפיננסיות ובפעילות ותוצאותיה של יחידת הנוסטרו.
- ועדה בראשות המנכ"ל המתכנסת אחת לרבעון ודנה בירידת ערך וצורך בהפרשות לירידת ערך בתיק הנוסטרו.
- מערך הביניים (Middle Office) – היחידה משולבת במחלקת ניהול סיכונים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי ומתמחה בביצוע בקורות על הפעילות בחדרי העסקאות בחטיבה הפיננסית של הבנק. היחידה מאתרת את הסיכונים השונים סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, ומפתחת בקורות ונוהלי עבודה לצמצום חשיפת הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו ברמת הפוזיציות השונות ברמה יום יומית ומבצעת תרחישי קיצון בתיקים ספציפיים.
- היחידה לבקרת ניהול סיכונים שוק ונזילות המשולבת בעבודת מחלקת ניהול סיכונים – היחידה אחראית על בקרת סיכונים השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת מכוח הוראת ניהול בנקאי תקין 339 "ניהול סיכונים" והוראת ניהול סיכון נזילות 342. במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו, אם היו.
- הביקורת הפנימית – מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק הינה מחלקת הביקורת הפנימית של חברת האם המשלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק. הביקורת הפנימית אחראית למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, וכן, מחווה דעתה בפני ההנהלה ובדירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

דוח הדירקטוריון

ח. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מדווחות ב"מסמך החשיפות" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339.

המסמך נדון אחת לרבעון בהנהלה, בועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות במחלקה המרכזית לבקרת הסיכונים של חברת האם.

3. ניהול סיכונים נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים – לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח וצמוד מט"ח, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם למתחייב מהוראות המפקח על הבנקים, אישר דירקטוריון הבנק מדיניות כוללת לניהול סיכונים הנזילות, וקבע מגבלות על פער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון ועל תזרים המזומנים. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה, השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות השוטף.
- הבנק מקיים מעקב שוטף אחר מצב הנזילות במטבע ישראלי ובמט"ח תוך שהוא מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה במטרה להבטיח את היכולת להתמודד גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחיה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, בהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש רחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. הקבוצה השלימה ביצועו של סקר פערים מקיף לבחינת עמידתה בהוראה. כמו כן, מתקיימים תהליכים לסגירת הפערים שזוהו כחלק מיישום הוראות נדבך 2 של באזל II.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות – מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף של הנזילות בשקלים ובמט"ח, הן בתרחיש של מצב עסקים רגיל והן יישום תרחישי קיצון:

דוח הדירקטוריון

- לצורך ניהול הנזילות הכולל, נמדד ומנוהל סיכון הנזילות הכולל באמצעות מודל פנימי שפותח בקבוצה שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות בשקלים ברמה היומית השוטפת ובמט"ח לתקופות ארוכות יותר. המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות בשני התרחישים. בכל אחד מהתרחישים נבחן מצב הנזילות על בסיס שני מדדים כמותיים: פער הנזילות ויחס הנזילות לפי תקופות לפרעון. העקרונות העומדים בבסיס המודל גורסים כי ככל שיש בידי הבנק יותר נכסים נזילים ביחס להתחייבויות הצפויות להתממש על פי המודל הפנימי, כך מבטיח הבנק את יכולתו לעמוד בכל צרכי הנזילות. למטרה זו מסווגים הנכסים במודל על פי רמת הנזילות, בהתאם להוראות בנק ישראל, וההתחייבויות על פי הסבירות למימושן. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוץ מאזניות בבנק. המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בועדת נ"ה אחת לשבוע ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם יחידת בקרת סיכוני שוק ונזילות.
- בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב – RTGS). המערכת מאפשרת סליקה בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות.
- לצורך ניהול הנזילות במט"ח משתמש הבנק במערכת CLS להקטנת סיכון הסליקה.
- תרחישי קיצון
- לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, נבנה תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי של הבנק. התרחיש משקף את מצב הנזילות בתרחישי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני נתוני 24 החודשים האחרונים.
- בנוסף, עורך הבנק תרחישי קיצון המשלבים גם תרחישי לחץ בשוקי ההון והכספים בישראל ובחו"ל, ובוחן את השפעתם גם על בסיס ההון ויחס ההון של הבנק.
- מודל "קצר ארוך" במגזר המט"ח
- פעילות המערכת הבנקאית בתחום ניהול הנכסים וההתחייבויות במט"ח מאופיינת ביצירת שימושים ארוכי טווח הממומנים ממקורות קצרים. פעילות זו נובעת בעיקרה מחוסר זמינות של מקורות מט"ח ארוכי טווח. פעילות כנ"ל חושפת את הבנק לסיכונים פיננסיים משני סוגים – נזילות ומרווח.
- במסגרת המודל נקבעו מגבלות על היקף השימושים הארוכים כפונקציה של היקף המקורות הקצרים, תוך ניהול סיכוני נזילות ומרווח במט"ח.
- כרית ביטחון (buffer) במט"ח
- דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על כרית ביטחון מינימאלית של נכסים נזילים מידיים במט"ח לתקופות פרעון קצרות.

דוח הדירקטוריון

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים. ניהול החשיפה לסיכונים הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם (ראה גם הרחבה ופירוט לעיל בסעיף בדבר הבקרה והפיקוח על ניהול החשיפה לסיכונים השוק):

- דירקטוריון הבנק המתווה את המדיניות הכוללת לניהול סיכון הנזילות, את תיאבון הסיכון ואת המגבלות.
- ועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון.
- ועדת נ"ה – ניהול נכסים והתחייבויות.
- מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכונים נזילות

- דיווח על החשיפה לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם ניתן אחת לשבוע במסגרת ועדת נ"ה, בראשות המנכ"ל.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 339. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה בועדת ניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני, ארבע פעמים בשנה להנהלה, לועדת ניהול סיכונים ולדירקטוריון על תוצאות תרחישי קיצון.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכונים נזילות.

על פי מודל הנזילות הפנימי, עמד הבנק במהלך הרבעון השלישי של שנת 2011 בכל המגבלות שנקבעו ובדרישות בנק ישראל.

4. ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך בחו"ל – סיכונים שוק וחבות

- א. תיק ניירות ערך בחו"ל בבנק מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק. הבנק משקיע רק באגרות חוב שהונפקו על ידי חברות בדירוג השקעה (Investment Grade), ובכפוף למגבלות שונות שנקבעו במדיניות ניהול הסיכונים של הבנק.
- ב. לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק באופן שוטף, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך בחו"ל מעקב להשקעותיו השונות. הניתוח מתבצע הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, על תוצאות כספיות ועל פרמטרים אחרים מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

דוח הדירקטוריון

ג. בבנק שלושה מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים המגבים את פעילות ההשקעה:

- מערך הביניים.
 - היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות.
 - יחידת תחום סיכונים אשראי של חברת האם.
- יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה, את ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך ואת נאותות המודלים והכלים המשמשים לניהול הסיכונים בפעילות, בזמן סביר סמוך ככל הניתן למועד הביצוע.

ד. מדידת השווי ההון בתיק ניירות הערך מתבצעת על ידי מערך הביניים. בהתייחס לחלק הארי של ההשקעות בתיק, מדידת השווי ההון נעשית בהתבסס על ציטוטים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק – חברה בינלאומית מובילה המספקת שירותי שערור עבור מאות מוסדות פיננסיים רבים וגדולים בעולם, עם מעל 25 שנות ניסיון. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושערור ולא בתחום המסחר בניירות ערך.

ה. כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך המנוהל. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים.
- דיווח מיידי על פתיחת מרווחים, שינוי דירוג וכל אירוע חריג אחר בתיק, וככל שנדרש.
- ישיבות ועדת נ"ה שבועיות בראשות המנכ"ל.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך החשיפות הכולל להנהלה, לדירקטוריון הבנק.

5. ניהול סיכונים אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי. כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכונים אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי

במסגרת יישום הוראות באזל II והוראות השעה של הפיקוח על הבנקים, מיישם הבנק, בתיאום עם הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי.

דוח הדירקטוריון

להלן נכסי הסיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

30 בספטמבר 2011		30 בספטמבר 2010		31 בדצמבר 2010	
נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות הון (9%) במיליוני ש"ח	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות הון (9%) במיליוני ש"ח	נכסי סיכון במיליוני ש"ח	דרישות הון (9%) במיליוני ש"ח
15.9	1.4	35.7	3.2	37.8	3.4
9.9	0.9	-	-	-	-
267.6	24.1	251.4	22.6	293.9	26.4
1,425.4	128.3	1,185.8	106.7	1,406.8	126.6
84.6	7.6	4.5	0.4	46.5	4.2
191.8	17.3	84.5	7.6	81.4	7.3
32.2	2.9	13.6	1.2	13.0	1.2
-	-	0.1	¹ -	-	-
168.0	15.1	122.8	11.1	116.6	10.5
2,195.4	197.6	1,698.4	152.8	1,996.0	179.6
338.6	30.5	364.0	32.8	336.3	30.3
427.6	38.5	440.1	39.6	435.5	39.2
2,961.6	266.6	2,502.5	225.2	2,767.8	249.1

סוג החשיפה
ריבונות
ישויות סקטור ציבורי
תאגידים בנקאיים
תאגידים
בביטחון נדל"ן מסחרי
קמעונאים ליחידים
משכנתאות לדירור
איגוח
נכסים אחרים
סה"כ בגין סיכוני אשראי
סיכוני שוק
סיכון תפעולי
סה"כ נכסי סיכון

30 בספטמבר 2011	30 בספטמבר 2010	31 בדצמבר 2010
14.3%	20.3%	15.2%
14.3%	20.3%	15.2%
17.5%	20.7%	18.4%

יחס הון ליבנה לרכיבי הסיכון
יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס הון כולל לרכיבי סיכון

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ראה פירוט בסעיף ט' להלן של התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

לצורך דירוג חשיפת האשראי של ריבונות ותאגידים בנקאיים על פי באזל II, עשה הבנק שימוש בדירוגים פומביים של חברות Moody's, S&P, ו-Fitch על פי הדירוג השני הנמוך מביניהם.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

- מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק, אשר נדונה ומאושרת אחת לשנה על ידי ההנהלה ודירקטוריון הבנק, מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק והסקטורים העסקיים השונים. פיזור הסיכונים מתבטא במספר רב של לווים ובפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים.
- מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה: מגבלה מירבית לקבוצת לווים וללווה בודד, מיגבלות על החשיפה לפי ענפי משק וסקטורים עסקיים שונים, מיגבלות על החשיפה למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים, והכל כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. מדיניות האשראי של הבנק נבדקת ומעודכנת על פי השינויים והתמורות בשווקים הפיננסיים ובמשק הישראלי.

דוח הדירקטוריון

- מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות בבנק הנקבעות והמאושרות על ידי הדירקטוריון, וכן על נוהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה.
- במהלך השנים האחרונות, ביצע הבנק עדכונים במדיניות האשראי, ובמסגרת זו הגביר את הבקורות אחר תיק האשראי ואחר המיגזרים העשויים להיות מושפעים בצורה משמעותית מהשינויים ומהתמורות שנראו בשנתיים האחרונות בשווקים הפיננסים ובמשק המקומי.

הקיום המנחים במדיניות האשראי של הבנק

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים לרבות שווקי יעד.

- מדיניות האשראי של הבנק מושתתת על בחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.
- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפיסת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה עובתה מדיניות האשראי שלו תוך שהיא כוללת מגבלות ואמות מידה המחמירות בחלקן מהמגבלות שקבע המפקח על הבנקים בבנק ישראל. מגבלות אלו נועדו לצמצם, בין היתר, את החשיפה לגודל החבות של לווה בודד וקבוצת לוויים.
- הבנק בוחן תקופתית את המגבלות שהשית על עצמו ומעדכן בצורה דינמית על פי התפתחויות במצב המשק את מדיניות ותפיסת הסיכון של הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים, כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיו"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדים ובאופן פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים, תוך הגדרת עקרונות מפורטים בכל ענף ותחום, לרבות מגבלות פרטניות ברמת תתי ענפים ומוצרים המאופיינים ברמת סיכון גבוהה. תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי, הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- הבנק מתבסס על מודלים פנימיים שפותחו בקבוצה לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים על פרמטרים אובייקטיביים וסובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים, נתונים נוספים וכיו"ב). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילותו, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.

דוח הדירקטוריון

- מערכות ממוכנות מספקות למנהל סיכוני האשראי, מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי, רמת ביטחונות ומידע עדכני על מצבו הכספי של הלקוח. המערכות מאפשרות להעניק ללקוחות העסקיים את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות. בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של בקשות אשראי, אשר משפרת ומייעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- חברת האם ממשיכה, בתאום עם הבנק, לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי.
- בנוסף, בוחן הבנק באופן תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות: לווה/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים.
- במסגרת המדיניות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, שלוקחים בחשבון משתנים ואינדיקטורים כלכליים שונים.
- כמו כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין, וכן מערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.
- סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם: פיקדונות, ניירות ערך, שעבודי נדל"ן וערבויות בנקאיות.
- במסגרת ההערכות הקבוצתיות, שודרגה המערכת הממוכנת בתחום של תיעוד המסמכים המשפטיים היוצרים את השעבודים של הנכסים בתיקי הלקוחות שניתנו כבטחון, והמערכת המנהלת את המעקב אחר שוויים של הנכסים נמצאת בתהליך החלפה באופן שעם השלמת הטמעת המערכות, הנתונים הנדרשים לניהול סיכוני אשראי יהיו ממוכנים במלואם וזמינים לכל גופי הבקרה השונים.

פיקוח ובקרה

- כל חביויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו – באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצע בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות חביויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- לטיפול בחלק ניכר של חשבונות פעילי שוק ההון קיימת מערכת שפותחה בחברת האם ומעודכנת בשיתוף עם הבנק. במערכת משולבים מאפיינים מיוחדים ללקוחות מתוחכמים הפועלים בשוק ההון.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת אשראי.

דוח הדירקטוריון

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בבטחון פיננסי כשיר ליום 30.9.2011 (במיליוני ש"ח)

חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה על ידי ערבויות לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
3,175.1	-	-	-	3,175.1
19.8	-	-	-	19.8
1,010.7	-	10.4	-	1,021.1
3,345.1	10.4	43.7	1,369.1	2,009.3
90.8	-	-	1.1	89.7
334.3	-	1.2	16.7	318.8
96.3	-	-	4.2	92.1
250.6	-	-	14.6	236.0
8,322.7	10.4	55.3	1,405.7	6,961.9

סוג החשיפה

ריבונות
סקטור ציבורי
תאגידים בנקאיים
תאגידים
בביטחון נדל"ן מסחרי
קמעונאים ליחידים
משכנתאות לדיור
נכסים אחרים

סה"כ

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בבטחון פיננסי כשיר ליום 30.9.2010 (במיליוני ש"ח)

חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה על ידי ערבויות לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ולאחר הפחתת בטחונות
3,577.8	-	-	-	3,577.8
1,023.7	-	0.1	-	1,023.8
4,438.6	-	42.2	1,787.7	2,693.1
18.8	-	-	12.5	6.3
101.3	0.2	-	9.6	91.5
40.8	-	-	-	40.8
0.5	-	-	-	0.5
173.5	-	-	6.7	166.8
9,375.0	0.2	42.3	1,816.5	7,600.6

סוג החשיפה

ריבונות
תאגידים בנקאיים
תאגידים
בביטחון נדל"ן מסחרי
קמעונאים ליחידים
משכנתאות לדיור
איגוח
נכסים אחרים

סה"כ

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בבטחון פיננסי כשיר ליום 31.12.10 (במיליוני ש"ח)

חשיפה ברוטו (לאחר הפרשה על ידי ערבויות לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרת אשראי)	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר בגישה הסטנדרטית לאחר הכפלה במקדמי ביטחון ובטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ולאחר הפחתת בטחונות
3,606.0	-	-	-	3,606.0
1,145.3	-	14.9	-	1,160.2
4,258.3	14.9	33.7	1,436.2	2,840.9
63.7	-	-	12.5	51.2
97.5	-	-	8.7	88.8
37.5	-	-	0.2	37.3
181.9	-	-	26.9	155.0
9,390.2	14.9	48.6	1,484.5	7,939.4

סוג החשיפה

ריבונות
תאגידים בנקאיים
תאגידים
בביטחון נדל"ן מסחרי
קמעונאים ליחידים
משכנתאות לדיור
נכסים אחרים

סה"כ

דוח הדירקטוריון

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה שמרנית להפסד האשראי הצפוי לבנק.

כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ- 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

בדבר יישום ההוראה והשפעתה ראה ביאורים 1 ו- 3 לדוחות הכספיים.

להלן פילוח סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים בהתאם להוראה החדשה (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011			31 בדצמבר 2010		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
29.7	-	29.7	² 29.3	-	² 29.3
3.0	-	3.0	-	-	-
5.3	-	5.3	^{1,2} 7.4	-	^{1,2} 7.4
38.0	-	38.0	36.7	-	36.7

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת

1 הוצג מחדש.

2 מוין מחדש.

דוח הדירקטוריון

מצ"ב מידע בגין נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר:

סכומים מדווחים

יתרה ליום 30.9.2011	יתרה ליום 31.12.2010 ¹	(נתוני פרופורמה) מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
על בסיס מאוחד			
1. נכסים שאינם מבצעים:			
אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:			
20.6	20.2	-	-
שנבדק על בסיס פרטי			
שנבדק על בסיס קבוצתי			
0.5	-	-	-
אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית			
חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות ריבית			
21.1	20.2	-	-
סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית			
נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו			
21.1	20.2	-	-
סך הכל נכסים שאינם מבצעים			
8.6	9.1 ⁵	-	-
2. חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית			
3. סיכון אשראי מסחרי בעייתי ³			
סיכון אשראי מאזני בגין הציבור			
36.5	34.8 ⁵	-	-
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור ⁴			
36.5	34.8 ⁵	-	-
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור			
סיכון אשראי מאזני בגין אחרים			
סיכון אשראי חוץ מאזני בגין אחרים ⁴			
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים			
36.5	34.8 ⁵	-	-
סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי			
4. חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר			
מזה: הלוואות לדיור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור			
הלוואות לדיור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור			
אגרות חוב שאינן פגומות בפיגור של 90 ימים או יותר			

- 1 הנתונים ליום 31.12.10 הינם נתוני פרופורמה בלבד ומוצגים לפי ההוראות החדשות למדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, במידה והן היו מיושמות לראשונה ביום 31.12.10.
- 2 בדבר פיצול החובות הפגומים לענפי משק, ראה תוספת ג' לסקירת ההנהלה.
- 3 סיכון אשראי מאזני (אשראי, אגרות חוב, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהיו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוף מאזני בגין אנשים פרטיים.
- 4 כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.
- 5 הוצג מחדש.

דוח הדירקטוריון

5. להלן נתונים אודות מדדי סיכון האשראי על פי הוראות חובות פגומים

30 בספטמבר 2011 31 בדצמבר 2010 ¹		
(נתוני פרופורמה)		
באחוזים	באחוזים	
1.7%	1.7%	א. שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור
0%	0%	ב. שיעור יתרת אשראי בגין אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 ימים או יותר מיתרת אשראי לציבור
0.9%	0.8%	ג. שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
51.9%	48.8%	ד. שיעור יתרת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
0.8%	1.0%	ה. שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
	0.2%	ו. שיעור ההכנסות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
	0%	ז. שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור הממוצעת
	0%	ח. שיעור המחיקות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

הערה:

סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני מוצג לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

1 הוצג מחדש.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים אשראי

הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכונים האשראי. התפיסה הניהולית והבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכונים אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

- דירקטוריון הבנק המתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים האשראי.

דוח הדירקטוריון

- לועדת האשראי של הדירקטוריון שהייתה מתכנסת בדרך כלל לפחות אחת לרבעון היו מוקנות סמכויות דירקטוריון, בין היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות וכיו"ב.
 - בישיבת דירקטוריון שהתקיימה בחודש אוגוסט 2011 אומצה מדיניות אשראי חדשה לשנת 2011, הכוללת, בין היתר, ביטול ועדת אשראי דירקטוריונית וזאת במסגרת יישום הוראת ניהול בנקאי תקין 301 (ראה גם פרק עדכוני חקיקה).
 - אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
 - יחידת ניהול סיכונים אשראי
 - כפופה למנהל מחלקת אשראי וכוללת רפרנטים (אנליסטים), אשר חלוקת פילוח הטיפול בלקוחות ביניהם, נעשית בהתאם ליחידה העיסוקית, בה הלקוחות פעילים ובהתאם לסוגי פעילויות האשראי. דבר זה מקנה מיומנות מקצועית.
 - יחידת פיקוח אשראי מקוון
 - יחידה המשולבת במחלקת אשראי ומתמחה בביצוע בקורות ומהווה גורם מקצועי בתחום פיקוח אשראי. היחידה מאתרת ומפקחת על חשיפות האשראי סמוך להיווצרותם, ככל הניתן, בפעילות לקוחות בחדרי העסקות של חטיבת שוק ההון של הבנק. במסגרת פעילותה בודקת היחידה את העמידה במגבלות שנקבעו בתחומי ניהול האשראי בחדרי העסקות השונים של חטיבת שוק ההון ברמה תוך יומית.
 - יחידת תחום בקרת אשראי של הבנק הבינלאומי (חברת האם)
 - יחידת בקרת האשראי של חברת האם מבצעת עבור הבנק את דרישות בנק ישראל בנוהל בנקאי תקין 319 בבחינת סיכון האשראי של לווים מהותיים. היחידה בראשות מנהל בקרת סיכונים אשראי, כפופה למנהל הסיכונים הראשי שעומד בראש החטיבה לניהול סיכונים. היחידה אחראית על בקרת סיכונים האשראי של הלווים הספציפיים המהותיים. היחידה פועלת באופן בלתי תלוי על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי").
 - ועדת אשראי המתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע בראשות המנכ"ל.
 - ועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת אחת לרבעון לפני פרסום דוחות כספיים.
 - מערך הביקורת הפנימית המעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
 - המחלקה אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.
- ח. דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי**
- ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים דיווח על החשיפה לסיכונים אשראי ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכונים אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין.
- מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה ובדירקטוריון.
- הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכונים אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכונים אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון.
- תוצאות התרחישים ומשמעותם מדווחים אחת לרבעון להנהלה ולדירקטוריון.

סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו, וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2010		30 בספטמבר 2011		סוג החשיפה
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹	סיכון אשראי ברוטו	חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹	סיכון אשראי ברוטו	
25,294.7	24,805.6	35,293.4	34,784.0	הלוואות
1,393.0	1,512.2	1,155.2	1,108.8	אגרות חוב
566.5	430.3	407.2	418.8	נגזרים (OTC)
2,363.8	2,453.4	2,104.3	1,760.5	חשיפות חוץ מאזניות
228.7	173.5	247.0	250.6	נכסים אחרים
9,846.7	9,375.0	9,207.1	8,322.7	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

31 בדצמבר 2010		
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ¹	סיכון אשראי ברוטו	סוג החשיפה
2,701.7 ²	2,597.5 ²	הלוואות
1,679.1	1,846.0	אגרות חוב
406.8	383.3	נגזרים (OTC)
2,417.5	2,381.5	חשיפות חוץ מאזניות
177.7	181.9	נכסים אחרים
9,382.8	9,390.2	סה"כ חשיפת אשראי ברוטו

- 1 חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת חושבה בהתבסס על ממוצע החשיפות בשני הרבעונים האחרונים.
- 2 לאחר ניכוי הפרשה ספציפית ונוספת לחומ"ס.
- 3 יתרת חוב רשומה לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011			
תרת הפרשות קבוצתיות	תרת פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות
13.2	-	0.2	20.6
0.4	-	-	-
0.9	-	-	-
-	-	-	-
14.5	-	0.2	20.6

דוח הדירקטוריון

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי¹ (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011								
סוג החשיפה	ריבונות	סקטור ציבורי	תאגידיים בנקאיים	תאגידיים	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאים ליחידים	משכנתאות לדיור	אחרים סה"כ
הלוואות	2,214.6	-	778.2	1,471.7	83.7	139.5	96.3	4,784.0
אגרות חוב	960.5	19.8	57.1	71.4	-	-	-	1,108.8
נגזרים (OTC)	-	-	42.3	372.2	-	4.3	-	418.8
חשיפות חוץ מאזניות	-	-	133.1	1,429.8	7.1	190.5	-	1,760.5
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	250.6
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,175.1	19.8	1,010.7	3,345.1	90.8	334.3	96.3	8,322.7

30 בספטמבר 2010								
סוג החשיפה	ריבונות	תאגידיים בנקאיים	תאגידיים	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאים ליחידים	משכנתאות לדיור	איגוח	אחרים סה"כ
הלוואות	2,308.7	639.8	1,713.5	16.5	88.7	38.4	-	4,805.6
אגרות חוב	1,269.1	143.0	99.6	-	-	-	0.5	1,512.2
נגזרים (OTC)	-	61.1	369.2	-	-	-	-	430.3
חשיפות חוץ מאזניות	-	179.8	2,256.3	2.3	12.6	2.4	-	2,453.4
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	-	173.5
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,577.8	1,023.7	4,438.6	18.8	101.3	40.8	0.5	9,375.0

31 בדצמבר 2010								
סוג החשיפה	ריבונות	תאגידיים בנקאיים	תאגידיים	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי	קמעונאים ליחידים	משכנתאות לדיור	אחרים	סה"כ
הלוואות	2,044.0	793.6	1,581.4	57.6	83.4	37.5	-	4,597.5
אגרות חוב	1,562.0	137.8	146.2	-	-	-	-	1,846.0
נגזרים (OTC)	-	62.1	320.9	-	0.3	-	-	383.3
חשיפות חוץ מאזניות	-	151.8	2,209.8	6.1	13.8	-	-	2,381.5
נכסים אחרים	-	-	-	-	-	-	181.9	181.9
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,606.0	1,145.3	4,258.3	63.7	97.5	37.5	181.9	9,390.2

1 לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי¹ (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011								
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון סה"כ
הלוואות	3,444.8	704.2	482.8	70.6	61.6	20.0	4,784.0	-
אגרות חוב	-	99.7	102.2	32.4	85.8	788.7	1,108.8	1,108.8
נגזרים (OTC)	210.4	98.7	98.8	5.5	-	5.4	418.8	-
חשיפות חוץ מאזניות	-	1,670.2	-	90.3	-	-	1,760.5	-
נכסים אחרים	160.3	11.0	-	-	-	-	171.3	79.3
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,815.5	2,583.8	683.8	198.8	147.4	814.1	8,243.4	79.3

30 בספטמבר 2010								
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון סה"כ
הלוואות	3,476.2	1,065.5	145.9	56.4	33.4	6.5	4,783.9	21.7
אגרות חוב	1.5	156.7	606.2	341.8	72.8	333.2	1,512.2	-
נגזרים (OTC)	226.4	86.7	5.1	106.0	3.7	2.4	430.3	-
חשיפות חוץ מאזניות	-	2,369.6	-	83.8	-	-	2,453.4	-
נכסים אחרים	100.9	36.9	-	-	-	-	137.8	35.7
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,805.0	3,715.4	757.2	588.0	109.9	342.1	9,317.6	57.4

31 בדצמבר 2010								
סוג החשיפה	עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	סך הכל תזרימי המזומנים	ללא תקופת פרעון סה"כ
הלוואות	2,954.3	916.7	559.1	85.9	53.9	6.7	4,576.6	20.9
אגרות חוב	37.2	43.1	813.1	174.5	79.5	698.6	1,846.0	-
נגזרים (OTC)	247.9	40.6	7.4	80.8	4.0	2.6	383.3	-
חשיפות חוץ מאזניות	-	2,301.5	-	80.0	-	-	2,381.5	-
נכסים אחרים	76.0	66.1	-	-	-	-	142.1	39.8
סה"כ חשיפת אשראי ברוטו	3,315.4	3,368.0	1,379.6	421.2	137.4	707.9	9,329.5	60.7

1 לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) לפני הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2011								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	79.3	3,095.8	3,175.1	ריבונות
-	-	-	19.8	-	-	-	19.8	סקטור ציבורי
-	5.3	-	197.2	-	808.2	-	1,010.7	תאגידים בנקאיים
-	3,345.1	-	-	-	-	-	3,345.1	תאגידים
-	90.8	-	-	-	-	-	90.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	299.2	35.1	-	-	-	-	334.3	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	96.3	-	-	96.3	בגין משכנתאות לדיור
4.5	175.9	-	-	-	-	70.2	250.6	נכסים אחרים
4.5	3,916.3	35.1	217.0	96.3	887.5	3,166.0	8,322.7	סה"כ

ליום 30 בספטמבר 2010								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	178.3	3,399.5	3,577.8	ריבונות
-	-	-	201.0	-	822.7	-	1,023.7	תאגידים בנקאיים
-	4,438.6	-	-	-	-	-	4,438.6	תאגידים
-	18.8	-	-	-	-	-	18.8	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	99.0	2.3	-	-	-	-	101.3	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	40.8	-	-	40.8	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	0.5	-	0.5	איגוח
4.7	122.5	-	-	-	-	46.3	173.5	נכסים אחרים
4.7	4,678.9	2.3	201.0	40.8	1,001.5	3,445.8	9,375.0	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2010								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	188.8	3,417.2	3,606.0	ריבונות
-	-	-	206.0	-	939.3	-	1,145.3	תאגידים בנקאיים
26.7	4,231.6	-	-	-	-	-	4,258.3	תאגידים
-	63.7	-	-	-	-	-	63.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	97.5	-	-	-	-	-	97.5	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	37.5	-	-	37.5	בגין משכנתאות לדיור
4.1	137.3	-	-	-	-	40.5	181.9	נכסים אחרים
30.8	4,530.1	-	206.0	37.5	1,128.1	3,457.7	9,390.2	סה"כ

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

2 לאחר הפרשה להפסדי אשראי.

דוח הדירקטוריון

סכום היתרות (מדורגות ולא מדורגות) אחרי הפחתת סיכון אשראי (במיליוני ש"ח):

ליום 30 בספטמבר 2011								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	79.3	3,095.8	3,175.1	ריבונות
-	-	-	19.8	-	-	-	19.8	סקטור ציבורי
-	5.3	-	197.2	-	818.6	-	1,021.1	תאגידים בנקאיים
-	2,009.3	-	-	-	-	-	2,009.3	תאגידים
-	89.7	-	-	-	-	-	89.7	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	289.2	29.6	-	-	-	-	318.8	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	92.1	-	-	92.1	בגין משכנתאות לדיור
4.5	161.3	-	-	-	-	70.2	236.0	נכסים אחרים
4.5	2,554.8	29.6	217.0	92.1	897.9	3,166.0	6,961.9	סה"כ

ליום 30 בספטמבר 2010								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	178.3	3,399.5	3,577.8	ריבונות
-	-	-	201.2	-	822.6	-	1,023.8	תאגידים בנקאיים
-	2,693.1	-	-	-	-	-	2,693.1	תאגידים
-	6.3	-	-	-	-	-	6.3	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	89.2	2.3	-	-	-	-	91.5	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	40.8	-	-	40.8	בגין משכנתאות לדיור
-	-	-	-	-	0.5	-	0.5	איגוח
4.7	115.8	-	-	-	-	46.3	166.8	נכסים אחרים
4.7	2,904.4	2.3	201.2	40.8	1,001.4	3,445.8	7,600.6	סה"כ

ליום 31 בדצמבר 2010								סוג החשיפה
150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	יתרת חשיפה ברוטו ²	
-	-	-	-	-	188.8	3,417.2	3,606.0	ריבונות
-	-	-	206.0	-	954.2	-	1,160.2	תאגידים בנקאיים
10.9	2,830.0	-	-	-	-	-	2,840.9	תאגידים
-	51.2	-	-	-	-	-	51.2	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	88.8	-	-	-	-	-	88.8	קמעונאים ליחידים
-	-	-	-	37.3	-	-	37.3	בגין משכנתאות לדיור
4.1	110.4	-	-	-	-	40.5	155.0	נכסים אחרים
15.0	3,080.4	-	206.0	37.3	1,143.0	3,457.7	7,939.4	סה"כ

דוח הדירקטוריון

גילוי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011						
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות		מזומן	סכום החשיפה ¹	סכום נקוב	שווי הוגן ברוטו חיובי
	ניירות ערך	ממשלתיים מדד ראשי				
1.4	-	-	-	1.4	426.9	0.1
124.0	9.6	0.1	21.7	155.4	5,685.7	98.2
106.5	40.2	51.2	64.1	262.0	7,861.2	153.4
-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	101.1	-
231.9	49.8	51.3	85.8	418.8	14,074.9	251.7

סוג החשיפה
נגזרי ריבית
נגזרי מטבע חוץ
נגזרי מניות
נגזרי זהב
נגזרי סחורות
סה"כ

30 בספטמבר 2010						
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות		מזומן	סכום החשיפה ¹	סכום נקוב ²	שווי הוגן ברוטו חיובי
	ניירות ערך	ממשלתיים מדד ראשי				
2.3	-	-	-	2.3	155.1	0.2
76.7	0.8	5.8	36.6	122.5	5,603.6	77.3
29.8	52.5	52.2	173.6	308.1	8,872.0	110.4
-	-	-	-	-	75.8	-
108.8	53.3	58.0	210.2	432.9	14,447.2	187.9

סוג החשיפה
נגזרי ריבית
נגזרי מטבע חוץ
נגזרי מניות
נגזרי סחורות
סה"כ

31 בדצמבר 2010						
חשיפה לאחר ביטחונות	ביטחונות		מזומן	סכום החשיפה ¹	סכום נקוב	שווי הוגן ברוטו חיובי
	ניירות ערך	ממשלתיים מדד ראשי				
2.7	-	-	-	2.7	468.5	0.5
65.5	2.2	1.3	29.3	98.3	5,911.1	49.6
32.9	50.0	31.6	167.7	282.2	5,725.5	84.0
-	-	-	0.1	0.1	203.0	-
101.1	52.2	32.9	197.1	383.3	12,308.1	134.1

סוג החשיפה
נגזרי ריבית
נגזרי מטבע חוץ
נגזרי מניות
נגזרי סחורות
סה"כ

- 1 סכום החשיפה מורכב מ- agross שהינו ערך נקוב X add-on (מקדם התוספת) + שווי הוגן לפי השיטה הסטנדרטית. עסקאות הנסחרות בבורסה חושבו בהתאם לדרישת הבטחונות של הבורסה.
- 2 הוצג מחדש.

דוח הדירקטוריון

חשיפה כוללת בגין השקעות הבנק באיגוח סינטי:

חשיפות איגוח לפי משקלי הסיכון (במיליוני ש"ח):

30 בספטמבר 2011			30 בספטמבר 2010			31 בדצמבר 2010		
החשיפה	משקל	דרישות	החשיפה	משקל	דרישות	החשיפה	משקל	דרישות
סיכון	ההון	סיכון	סיכון	ההון	סיכון	סיכון	ההון	סיכון
-	-	-	0.5	20%	0.1	-	-	-

סך חשיפות האיגוח

י. ניהול סיכונים אשראי צד נגדי

א. כללי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי יגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו העסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי. בניגוד לחשיפות האשראי, בה החשיפה היא חד צדדית והבנק נושא לבדו בסיכון להפסד, סיכון צד נגדי יוצר סיכון דו צדדי להפסד וזאת בהתאם להיות ערך העסקה חיובי או שלילי עבור כל אחד מצדדי העסקה. החשיפה לסיכון צד נגדי מאופיינת גם בשווי השוק של העסקאות. שווי השוק של העסקאות אינו וודאי והוא יכול להשתנות לאורך חיי העסקה בשל שינויים בפרמטרים הרלוונטיים בשוק. במסגרת הפעילות העסקית השוטפת חשוף הבנק לסיכון הנובע מחשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילות מגוונת מול מוסדות פיננסיים כגון: עסקאות המתבצעות בחדרי העסקאות של הבנק – הפקדות יתרות מט"ח ונגזרים, ופעילות בשוק ההון. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים וברוקרים. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן ממצבו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינה בה הוא פועל. פעילות הבנק מול מוסדות פיננסיים, ובכלל זה קביעת סמכויות וקריטריונים להעמדת מסגרות לפעילות מעוגנים במדיניות ובנהלים של הבנק שאושרו על ידי הדירקטוריון.

ב. מדיניות

במסגרת מסמך מדיניות האשראי של הבנק קבע דירקטוריון הבנק מדיניות ותיאבון לסיכון ברמת הקבוצה לפעילות מול בנקים ובתי השקעות – הן ברמת תיאבון הסיכון הכולל והן ברמת החשיפה לצד הנגדי הבודד בחתך סוג החשיפה והעסקה הבודדת.

מדיניות האשראי של הבנק בהתייחס לאופי והיקף החשיפות מול צדדים נגדיים מתבססת על מספר פרמטרים הנגזרים מחוסנו הפיננסי של הצד הנגדי ובכלל זה: דירוג האשראי שניתן למוסד על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם (Fitch, Moody's ו-S&P), היקף ההון העצמי שלו, מבנה הבעלות, המדינה בה הוא פועל, וכדומה.

דוח הדירקטוריון

לצורך כימות ואמידת החשיפה של הצדדים הנגדיים נסמך הבנק על החברה האם ועושה שימוש במודל פנימי המשקלל את הסיכון הגלום בעסקאות על פי מאפייני הסיכון – סוג העסקה ומאפייניה, תקופת העסקה וכדומה. הבנק פועל למזעור סיכוני הצד הנגדי באמצעות מספר הסכמים מקובלים למזעור החשיפות מול צדדים שלישיים (הסכמי Netting).

- הסכם ISDA MASTER הוא ההסכם הבסיסי הנהוג בין בנקים ויתרונות העיקרי הוא היכולת לבצע קיזוז (Netting) של התחייבויות במקרה של פשיטת רגל של אחד הצדדים, כך שהחשיפה מצטמצמת לחשיפה נטו.
- הסכם CSA הוא הסכם ליצירת והפעלת מנגנון הדדי של העברת נכסים נזילים להבטחת חשיפות בעסקאות פתוחות בין שני בנקים, וזאת לאחר חישוב החשיפה. מנגנון זה מופעל באופן שוטף ומפחית את החשיפה לסכום הסף שנקבע בלבד.

עד היום הבנק חתם על הסכמי ISDA MASTER עם 17 בנקים, ועל הסכמי CSA עם 11 בנקים, וכבר בוצעו העברות כספים בפועל על פיהם עם כמה מהם.

הבנק נוקט עמדה שמרנית בהערכת הסיכון של הבנקים עמם עובד הבנק תחת הסכם ISDA ו-CSA, ובשלב זה, אינו נותן ביטוי בשקלול החשיפה להפחתת סיכון האשראי המותרת בגין מזעור הסיכון הגלום בהסכמי ה- Netting הללו.

- החל מיום 10.2.11 החל הבנק לבצע סליקה באמצעות CLS. כחלק ממזעור סיכוני הסליקה, סולק הבנק את רוב עסקאותיו דרך מסלקת ה- CLS, לגבי אותן מטבעות ועסקאות המשתתפים ב-CLS.
- כחלק מניהול סיכוני הצד הנגדי השוטפים, מבצע הבנק בקרה יומית שוטפת על עמידה במגבלות קווי האשראי שהוקצו לפעילות מול בנקים ובתי השקעות הכוללת בחינה ודיווח שוטפים על שינויים בדירוגי הצדדים הנגדיים להם מוקצים קווי אשראי, וכן שינויים במרווח האשראי בהם הם נסחרים. מוסדות בהם, בין היתר, נצפו שינויים משמעותיים בפרמטרים האמורים נבחנים מחדש בהתאם במסגרת ועדות האשראי השונות.

ג. חשיפת אשראי נוכחית של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 30.9.2011:

דרוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי ² מאזני	סיכון אשראי ³ חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	14	400.1	38.6	438.7
A+ עד A-	15	469.0	1.3	470.3
BBB+ עד BB-	2	5.2	-	5.2
ללא דירוג**	2	3.9	-	3.9
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	33	878.2	39.9	918.1
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

הערות לטבלה ראה בעמוד 48.

דוח הדירקטוריון

חשיפת אשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 30.9.2010:

דירוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	16	417.3	47.0	464.3
A+ עד A-	19	376.5	2.6	379.1
BBB+ עד BB*	2	9.9	-	9.9
ללא דירוג**	2	8.6	-	8.6
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	39	812.3	49.6	861.9
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

חשיפת אשראי של הבנק למוסדות פיננסיים זרים¹, נכון ליום 31.12.2010:

דירוג אשראי חיצוני ⁴	מס' מוסדות	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	סיכון אשראי כולל
		מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים				
AAA עד AA-	17	296.2	47.4	343.6
A+ עד A-	14	480.1	-	480.1
BBB+ עד BB*	3	16.0	-	16.0
ללא דירוג**	2	11.3	-	11.3
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	36	803.6	47.4	851.0
יתרת חובות בעייתיים ⁵	-	-	-	-

1 כולל בנקים וברוקרים.

2 פיקדונות בבנקים, השקעות באגרות חוב ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

3 בעיקר ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.

4 לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, עשה הבנק שימוש בדירוגים של חברות S&P, Moody's ו-FITCH (הנמוך מביניהם). הדירוגים משתנים מעת לעת על ידי סוכנויות הדירוג ונכונים ליום ה- 18.10.2011 עבור נתוני 30.9.2010. (עבור נתוני 30.9.2010 הדירוגים נכונים ליום ה- 12.10.2010 ועבור נתוני 31.12.2010 הדירוגים נכונים ליום 11.1.2011).

5 יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה וקבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.

* סיכון אשראי בסך 0.1 מיליוני ש"ח הינו סיכון אשראי בגין בנק בהונגריה אשר דורג בדרג BBB- (נכון ליום 31.12.2010 סיכון אשראי בסך 0.1 מיליוני ש"ח) וסיכון אשראי בסך 5.1 מיליוני ש"ח הינו סיכון אשראי בגין בנק בדרום אפריקה אשר דורג בדרג BBB. ליום 31.12.2010 סיכון האשראי כולל בעיקר סך של 15.9 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב של בנקים אירופאים בדרג BBB.

ליום 30.9.2010 סיכון אשראי בסך 9.8 מיליוני ש"ח הינו בגין אגרת חוב של בנק אירופאי בדרג BBB, שזכה לתמיכה ממשלתית ו- 0.1 מיליוני ש"ח בגין בנק בהונגריה אשר דורג בדרג BB+.

** חשיפה בגין בנקים אירופאים פרטיים אשר אינם מדורגים.

המוסדות הנכללים בגילוי הינם בנקים וברוקרים זרים. במסגרת הפעילות השוטפת של הבנק מול מוסדות אלו מקצה הבנק קווי אשראי למגוון פעילויות ובכלל זה: פקדונות, אגרות חוב, עסקאות עתידיות, סליקה וערבויות.

דוח הדירקטוריון

להלן רשימת המדינות שבהן קיימת חשיפה לבנק וסיכון האשראי הכולל בגינן:

שם המדינה	סיכון אשראי כולל 30.9.2011 מיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל 30.9.2010 מיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל 31.12.2010 מיליוני ש"ח
ארה"ב ¹	388.5	283.6	182.1
שוויץ	155.5	71.3	216.3
נורבגיה	114.3	56.0	72.0
דנמרק	71.2	-	-
גרמניה	71.1	50.8	36.5
בריטניה	53.8	166.7	156.0
בלגיה	21.3	61.3	8.3
ניו זילנד	13.4	0.7	14.4
צרפת	6.1	18.1	126.9
אוסטרליה	5.6	3.7	5.2
דרום אפריקה	5.1	-	-
שבדיה	4.8	3.8	1.1
קנדה	3.7	20.1	20.9
קוריאה	3.6	-	-
הונגריה	0.1	0.1	0.1
אירלנד	-	7.9	6.5
ספרד	-	14.8	0.3
פולין	-	-	4.4
איטליה	-	103.0	-
סה"כ	918.1	861.9	851.0

1 ביום 5.8.11 הורידה סוכנות הדירוג S&P את דירוג האשראי של ממשלת ארה"ב.

התיאבון לסיכון השמרני שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים, אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף, הבנק מנהל את החשיפות לצדדים נגדיים באמצעות רשת של הסכמי קיזוז (Netting) המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הבנק במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

48% מחשיפת האשראי הנוכחית של הבנק מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד AA ו- 51% מסך החשיפה הנוכחית מיוחסת למוסדות פיננסיים המדורגים בטווח שבין A+ ל- A-.

הבנק פועל עם בנקים וברוקרים שונים בארץ ובחו"ל, בהתאם לקווי אשראי שנקבעים מראש על פי מדיניות האשראי של הבנק. הקווים המנחים בבחירת בנק או ברוקר, מתבססים בעיקר על האיתנות הפיננסית של הצד הנגדי, כפי שהיא באה לידי ביטוי במבנה הבעלות של המוסד, בדירוג האשראי שניתן לו על ידי חברות הדירוג המובילות בעולם, בהונו העצמי, המדינה בה הוא פועל ואופי פעילותו (בעיקר פיזור בסיס לקוחותיו הקמעונאי). מרבית הקווים הינם קווים לזמן קצר לעסקאות של עד שלושה חודשים.

דוח הדירקטוריון

דירקטוריון הבנק מאשר את הקווים לבנקים ולברוקרים על פי מדיניות קבוצתית. הבנק מבצע בקרה יומית שוטפת על עמידה בקווים באמצעות דוחות ממוחשבים הנבדקים על ידי מחלקת ניהול סיכונים.

לאור השינויים המהותיים והתנודתיות בשווקים הפיננסיים בארץ ובחו"ל, הבנק פועל ונוקט באמצעים להתאמת פעילותו מול בנקים וברוקרים בחו"ל, על מנת לצמצם את השפעת הסיכונים, ככל שניתן. לאור זאת, מתבצעות הפקדות בבנקים זרים לזמן קצר בלבד. מח"מ הפקדונות בבנקים זרים קטן מחודש. עסקאות עתידיות (בעיקר עסקאות forex) מבוצעות עם בנקים זרים בכפוף לקווים שאושרו על ידי הדירקטוריון. בקרה על עמידה בקווים (הן בגין עסקאות פורקס והן בגין קו לסליקה), מתבצעת מידי יום על ידי מחלקת ניהול סיכונים (מערך ביניים).

סיכון האשראי המאזני כולל 734.0 מיליוני ש"ח פקדונות בבנקים, אשר מרביתם נפרעו והכספים הופקדו מחדש. בנוסף, כולל סיכון האשראי 50.4 מיליוני ש"ח בגין אגרות חוב של בנקים, המדורגות בדירוג גבוה ואשר משך החיים הממוצע הנותר שלהן הינו 4.4 שנים.

על פי הנחית המפקח על הבנקים, המידע המוצג לעיל אינו כולל חשיפת אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים. מידע זה כלול בחלקו בתוספת ג' בדבר סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק. סיכון האשראי החוץ מאזני, הנכלל לעיל, הינו ערבויות שנתן הבנק הזר להבטחת חבות של צד שלישי.

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים של מוסדות פיננסיים זרים, כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה מסתכם בכ- 197.5 מיליוני ש"ח.

הערות:

1. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בביאור ניירות ערך).
2. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים ראה ביאור 7.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי צד נגדי

מערך הביניים מדווח מגוון דיווחים מיידיים ואחרים על גובה, היקף ואופי החשיפה ובחתכים שונים.

דוח הדירקטוריון

יא. סיכון אשראי בגין חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

להלן מידע בדבר קבוצות לווים אשר חבותם נטו ליום 30.9.11 עולה על 15% מהון הבנק.

סיכון אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	ניכויים	סיכון אשראי לאחר ניכויים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
קבוצה א'	13.9	252.5	266.4	133.5
קבוצה ב'	37.8	196.8	234.6	125.0
קבוצה ג'	73.9	66.6	140.5	123.4
קבוצה ד'	30.4	106.1	136.5	108.3
קבוצה ה'	33.4	170.4	203.8	85.8
קבוצה ו'	5.2	78.3	83.5	83.1

האשראי לקבוצות לווים מהותיות ניתן בהתאם למדיניות האשראי הכוללת בבנק. בנוסף לבחינת האשראים על פי המגבלות הרגולטוריות קבע הבנק במדיניות האשראי מגבלות פנימיות הלוקחות בחשבון את דירוג האשראי של הקבוצות, רמת ריכוזיות האשראי ומאפייני החשיפה.

האשראי לקבוצות הלווים ניתן לפעילות בשוק ההון ובמט"ח ומובטח ברובו בביטחונות נזילים כגון: ניירות ערך ופיקדונות, המשוערכים על בסיס שווי שוק.

האשראים האמורים נבדקים באופן יומי תוך קיום בקרה מקוונת במספר מעגלי בקרה, כאשר הביטחונות נבדקים על בסיס שווי שוק.

חלק מקבוצות הלווים הינן חברות מובילות, ציבוריות ו/או מפוקחות, אשר מאופיינות בחוסן פיננסי משמעותי.

דוח הדירקטוריון

6. ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית) וכן כשירות ללקוחותיו. מדיניות ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים, לרבות: היקפי הפעילות ומגוון המכשירים המותרים לשימוש – מאושרת במסגרת דירקטוריון הבנק.

א. חדרי העסקות

חדרי העסקות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקות סוחר במגוון של מכשירים פיננסיים – לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר, פועל הבנק גם בתחום המעו"ף ובמט"ח בבורסה לניירות ערך.

החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן בריבית, כתוצאה מפעילות זו, נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס ובריבית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב):

31.12.2010	30.9.2010	30.9.2011
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
149.1	155.1	58.0
319.4	-	368.9
7,205.7	7,212.5	6,186.5
11,852.9	17,405.2	15,799.5
19,527.1	24,772.8	22,412.9

עסקאות גידור:

חוזי ריבית

עסקאות ALM ואחרות:

חוזי ריבית

חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)

חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים

סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

ב. מוצרים מובנים

הבנק פועל כמשווק של מוצרים מובנים, בעיקר של חברת האם. הפעילות אינה מהותית.

ג. סיכוני האשראי במכשירים פיננסיים בשוק המעו"ף

הבנק מאפשר לחלק מלקוחותיו לפעול באשראי בשוק המעו"ף. לבנק מדיניות אשראי מפורטת בכל הקשור בהסתמכות על בטחונות בשוק ההון. בצד זה מבצע הבנק מעקב שוטף וצמוד על סיכון התיק ביחס לבטחונות ולמסגרות הפעילות המאושרות על בסיס מדיניות האשראי שדירקטוריון הבנק קבע.

ד. פיקוח ובקרת ניהול סיכוני המכשירים הנגזרים

פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים עבור עצמו מבוקרת ומפוקחת על ידי מחלקת ניהול סיכונים ובכללה על ידי מערך הביניים.

דוח הדירקטוריון

7. חשיפות למדינות זרות

סך כל החשיפה למדינות זרות מפורט בתוספת ד' לסקירת ההנהלה. החשיפה למדינות זרות כוללת פיקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. ביחס ליום 31.12.10 חלה עליה בהיקף הפקדונות בבנקים זרים ועליה בשווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, העליה קוזזה בחלקה על ידי ירידה בהשקעה באגרות חוב בבנקים זרים הנובעת ממכירות ומפידיונות של אגרות חוב אלו.

8. סיכונים תפעוליים

- א. כללי
- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד, כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי נדונים בהרחבה בסעיף 11 להלן).
 - הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בבנק. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומיזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
 - הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול פעילותו העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית.
 - מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
 - הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל- Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על ידי הבנקים.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים הקובעת את תיאבון הסיכון והמתווה את פעילות סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים התפעוליים. כמו כן, מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני זיהוי אומדן הסיכונים, הבקרה, הניטור, המעקב וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין על ה- Sound Practices של ועדת באזל ועקרונות באזל II שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- דירקטוריון חברת האם מינה מנהל סיכונים תפעוליים קבוצתי אשר באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים, אחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים שאושרה על ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בקבוצה, לעיגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה, וליישום והטמעת המדיניות בקבוצה.

דוח הדירקטוריון

- ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים
- הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:
- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
 - אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון ובהנהלה במסמך החשיפות הכולל של הבנק במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
 - מנהל הסיכונים הראשי אחראי למכלול התהליכים והמערכות הקשורים בניהול הסיכונים, אליו כפוף מנהל סיכונים תפעוליים האחראי לקיום מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים במלואה.
 - אל מנהל הסיכונים התפעוליים כפוף מרכז סיכונים תפעוליים ואל שניהם מדווחים אחראי תהליכים עסקיים ונאמני סיכונים תפעוליים. פונקציות אלו הוגדרו למטרת ניהול השוטף של הסיכון התפעולי.
 - בקבוצת הבנק הבינלאומי הוגדר מנהל סיכונים תפעוליים, האחראי למכלול התהליכים והמערכות הקשורים לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה.
 - בבנק קיים פורום סיכונים תפעוליים בראשות מנהל הסיכונים הראשי, שהינו פורום ייעודי לטיפול בסיכונים התפעוליים והמשפטיים. בנוסף, קיימת בבנק ועדה לניטור וניהול סיכונים בראשות המנהל הכללי, אשר מטרתה הינן לנטר סיכונים ולעקוב אחר ניהולם.
 - פורום הסיכונים התפעוליים המתפקד במקביל לוועדת ניטור הסיכונים פועל ליישום המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים כפי שאושרה על ידי הדירקטוריון ומרכז פעילותו בחשיפות לסיכונים תפעוליים ומשפטיים.
 - כמו כן, דן פורום זה בחשיפות לסיכונים מעילות והונאות כפי שעולים, בין היתר, באירועים בקבוצת הבינלאומי, בסקרי הסיכונים השונים ועל ידי הביקורת הפנימית ובדרכים למזעורם, תוך כינון בקורות מונעות ומפצות.
 - הביקורת הפנימית – מערך הביקורת הפנימית של הבנק משלב בתוכניות העבודה השנתיות שלו ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק. מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק. וכן, מחווה דעתו בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים.

- ד. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים
- החשיפה לסיכונים תפעוליים מרוכזת ומדווחת ב"מסמך החשיפות" הרבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. במסגרת מסמך החשיפות מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך החשיפות מפרט גם אירועי כשל ופערים קיימים מול ה-Sound Practices של וועדת באזל והדרכים לצמצומם.

דוח הדירקטוריון

ה. ניהול הסיכון התפעולי סקרי סיכונים תפעוליים הכלי המרכזי לזיהוי החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק הינו סקרים, המתבצעים על ידי מתמחים ויועצים חיצוניים. סקר הינו תהליך מובנה של מיפוי ואיתור סיכונים תפעוליים בכלל התהליכים המתבצעים ביחידות השונות בבנק. סקרי הסיכונים בבנק מבוצעים בהתאם למתודולוגיה קבוצתית.

במסגרת הסקר מבוצע דירוג של רמת הסיכון לכל חשיפה, בערכים כספיים, וניתנות המלצות לצמצום החשיפה לסיכון. ההמלצות המתקבלות מרוכזות לתוכנית יישום, אחריה מבוצע מעקב ובקרה עד להטמעתה. תוכנית היישום כוללת בקורות ידניות ומיכוניות, שינוי תהליכי עבודה, נהלים ושיפורים טכנולוגיים במערכות. בעקבות הסבת מערכות המיכון של הבנק למערכות הבינלאומי, מתבסס ומשתמש הבנק בסקרי סיכונים תפעוליים המבוצעים בבנק הבינלאומי ואשר מתייחסים לתהליכים עסקיים זהים. בכל הנוגע לתהליכים ייחודיים לבנק, ביישום ובתשתית, נערכים סקרים נפרדים. חברות הבנות של הבנק הינן המוקדים העיקריים בהם מתבצעים תהליכים הייחודיים לבנק.

- אינדיקטורים עיקריים לסיכון – Key Risk Indicators הבנק השלים תהליך להגדרת אינדיקטורים עיקריים לסיכון וערכי סף לזיהוי. ניטור האינדיקטורים מתבצע אחת לרבעון. אינדיקטורים עיקריים לסיכון משמשים את הבנק ככלי לניטור וניהול פרו-אקטיבי של הסיכון התפעולי, זאת על ידי יכולתם לספק התרעות מוקדמות לגידול בסיכון להפסדים עתידיים. אינדיקטורים אלו הינם צופי פני עתיד, העשויים לשקף את המקורות הפוטנציאליים לסיכון תפעולי, כגון: צמיחה מהירה, השקת מוצרים חדשים ועוד.

- איסוף ודיווח על אירועי כשל הבנק אוסף ומתעד אירועי כשל פנימיים, בהם אירוע הפסד כספי או כמעט אירוע הפסד כספי בהתאם לספי דיווח שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק והבנק הבינלאומי. בסיס נתונים זה משמש לאימות הערכות של מומחי התוכן באומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות בשל דירוג החשיפה לסיכונים, לניתוח וזיהוי מגמות לאורך זמן ולדיווח.

איסוף אירועי כשל חיצוניים, להערכת נאותות נתוני ההפסד הפנימיים ולהרחבת בסיס המידע המשמש להערכת הסיכונים, מבוצע במסגרת קבוצת הבינלאומי.

- פורום לניהול סיכונים תפעוליים ומשפטיים בבנק מתכנס פורום סיכונים תפעוליים ומשפטיים, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. מטרת הפורום הינה לבצע מעקב שוטף אחר רמת החשיפה של הבנק לסיכונים תפעוליים ומשפטיים, וכן אחר הפעולות הננקטות על ידי היחידות וחברות הבנות של הבנק למזעור החשיפה לסיכונים. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום ניהול הסיכונים התפעוליים הקבוצתי.

- המשכיות עסקית והתאוששות מאסון הבנק, בהתאם להנחיות בנק ישראל, נערך להבטחת המשכיות עסקית והתאוששות מאסון. הבנק קבע מדיניות התאוששות בשעת אסון ומדיניות המשכיות עסקית, נהלים, צוותי פעולה ואתר התאוששות. בבנק מתכנס פורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון, בראשות מנהל הסיכונים הראשי, לפחות אחת לרבעון. נציגים מטעם הבנק משתתפים בפורום המשכיות עסקית והתאוששות מאסון הקבוצתי.

דוח הדירקטוריון

1. אבטחת מידע

מת"ף ("מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ" – חברה בת של הבנק הבינלאומי), הינה האחראית למתן שירותי עיבוד מידע, מחשוב ותקשורת מחשבים לבנק. באוגוסט 2005 מונה מנכ"ל מת"ף למנהל טכנולוגיות המידע של הבנק. הבנק אימץ את עקרונות המדיניות של הבנק הבינלאומי לעניין ניהול טכנולוגית המידע. כמו כן, מינה הבנק את מנהל המדור לאבטחת מידע במת"ף כממונה על אבטחת המידע בבנק, תוך אימוץ עקרונות המדיניות של החברה האם, הבנק הבינלאומי לעניין זה. מת"ף התחייבה לקיים מערך של גיבויים למחשבים, למערכות התקשורת, לתוכנה ולמאגרי המידע, כדי לקיים סביבת מחשוב רציפה ואמינה.

2. ביטוח

קבוצת הבנק הבינלאומי ובכללה הבנק מחזיקה נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1 פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2 פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות, או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות, כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3 פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

1.4 ביטוח כספות אישיות: פרק זה מכסה את אחריותו החוקית של הבנק בגין אובדן או נזק ל"רכוש" לקוחות, לרבות מזומנים ותכשיטים, המצוי בכספות אישיות בחצרי הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה וחבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.

3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי: ביטוח נכסים, ביטוח חביונות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

דוח הדירקטוריון

ח. סיכוני מעילות והונאות

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים וכחלק מהיערכות ליישום הוראות באזל II שולב נושא סיכוני מעילות והונאות במסגרת הסיכונים התפעוליים.

בעקבות זאת, פורום הסיכונים התפעוליים דן בחשיפות לסיכוני מעילות והונאות כפי שעולים, בין היתר, באירועים בקבוצת הבינלאומי, בסקרי הסיכונים השונים ועל ידי הביקורת הפנימית, ובדרכים למזעורם, תוך כינון בקורות מונעות ומפצות.

9. סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, לרבות הוראות רגולטוריות צרכניות המחייבות את התאגיד הבנקאי – דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

החובות הצרכניות החלות על הבנק הינן חובות חוצות ארגון הנוגעות למגוון נרחב של פעילויות, הליכים ומוצרים אותם מבצע הבנק מדי יום.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר וקובע אחת לשנה את תוכנית העבודה של פונקציית הציות של הבנק.

ג. מבנה ארגוני תומך

בבנק הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראה 308 ולנהל את סיכוני הציות: קצין הציות הינו מנהל מחלקת רגולציה ותהליכים ובהתאם לעקרון האי תלות שבהוראה, המחלקה כפופה לסמנכ"ל, מנהל חטיבת המטה ומנהל הסיכונים הראשי, אשר אינו פונקציה עסקית.

אל קצין הציות כפופים מרכז תחום ציות ונאמני איסור הלבנת הון וציות. הנאמנים הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף/יחידה ובאחריותם וידוא הציות לתקנות השונות וכן דיווח מיידי לקצין הציות במקרה של הפרת הוראה צרכנית.

ד. ניהול סיכון הציות

קצין הציות עומד בראשות ועדת קצין הציות, אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק השונות (המחלקה המשפטית, מחלקת רגולציה ותהליכים, מחלקת משאבי אנוש ומנהל, מזכירות הבנק, נציג הביקורת הפנימית, מחלקת ניהול סיכונים, נציג סניפים ראשיים, נציג סניפי אמידים). הועדה, אשר מתכנסת לפחות אחת לרבעון, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תכנית הציות. בנוסף, דנה הועדה בנושאים הקשורים לתכנית הציות בנושאי הציות להוראות צרכניות.

דוח הדירקטוריון

- מחלקת רגולציה ותהליכים אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתכנית הציות ותכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים לכל מדרג הסמכויות בבנק, על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות ווידוא כי הם תואמים את ההוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת ההון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.
- אחת לחמש שנים לפחות מבוצע בבנק ובחברות הבנות סקר תשתיות, אשר תפקידו לוודא כי אכן הבנק ערוך באופן הולם ליישום וקיום חובותיו הנגזרות מההוראות הצרכניות. המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המחלקה המשפטית, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.
- למחלקת רגולציה ותהליכים ממשק עבודה מעוגן בנהלי עבודה עם יחידות תומכות נוספות בבנק, כגון: המחלקה המשפטית, מחלקת ניהול סיכונים ומחלקת אשראי, וכן ממשק לפורומים מקצועיים קשורים, כגון: פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות, ועדת ניטור סיכונים וועדת נהלים.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים, אם באופן עצמאי ואם בהתבסס על מערך ההדרכה של הקבוצה.
- באחריות קצין הציות של הבנק לבצע מעקב אחר טיפול נאות בתלונות לקוחות.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק.
- בנוסף לתכנית הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים.

10. סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן: "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין.

על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, לרבות ההוראה המתוקנת כפי שפורסמה בינואר 2010.

ב. מדיניות

דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את מסמך המדיניות.

דוח הדירקטוריון

ג. מבנה ארגוני תומך

הוגדרו בעלי תפקידים, ממשקים ותחומי אחריות במטרה לקיים את הוראות הדין ולנהל את סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור:

האחראי למילוי החובות בבנק לפי חוק איסור הלבנת הון, הינו הממונה על איסור הלבנת הון בקבוצת הבינלאומי. מנהל מחלקת רגולציה ותהליכים הינו גם רפרנט איסור הלבנת הון, אליו כפופים מרכז תחום איסור הלבנת הון ונאמני ציות איסור הלבנת הון.

ד. ניהול סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

- תפקידי הממונה על איסור הלבנת הון כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר ביצוע הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע ו/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום מדיניות הבנק בכל חברות הבנות של הבנק. הבנק הטמיע באופן מלא את הבקורות, הכלים והנהלים אשר הוגדרו על ידי הממונה הקבוצתי.
- נאמני איסור הלבנת הון הינם הפונקציה המקצועית בכל סניף ויחידה ואחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור, בהתאם לנהלים ולהוראות, לרבות ביצוע בקורות והעברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות. הנאמנים נבחרים מתוך אוכלוסיית עובדי הבנק בהמלצת מנהל סניף/מנהל אזור סניפי אמידים/מנהל חטיבה.
- מחלקת רגולציה ותהליכים עורכת אחת לחצי שנה כנס נאמני ציות ומשתתפים: נאמני הסניפים, חברות בנות, נאמן מחלקת אשראי, מנהל המחלקה הבינלאומית והתאמות ואיסור הלבנת הון, בנוסף לימי העיון המרוכזים במחלקת ההדרכה של הקבוצה. מעת לעת ובהתאם לצורך נערכים כנסים למנהלים, לעובדי סניפים חדשים (טרם פתיחתם), הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים, אם עצמאית ואם במסגרת מחלקת ההדרכה של הקבוצה. בנוסף הפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים. מרבית עובדי הבנק הרלבנטיים נבחנו במבדק ועמדו בו בהצלחה. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיפול נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות ובעזרת מערכת אקטימיז לניטור פעולות חריגות בחשבון.
- המחלקה המשפטית מבצעת מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לרפרנט איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת, לקיום חובות הרפרנט ופעילות המחלקה והבנק.
- רפרנט איסור הלבנת הון הינו חבר בוועדה המייעצת הקבוצתית אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבונות בהם קיימות פעילויות מורכבות, על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.

ה. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק על הפעילות במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל, בין היתר, התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם ודיווח על יישום מדיניות "הכר את הלקוח". בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל.

דוח הדירקטוריון

11. סיכונים משפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון להפסד, כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, אי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגלטוריות, סיכונים הנובעים מפעילות ללא יעוץ משפטי/גיבוי משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית.

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות הקבוצה לניהול הסיכון המשפטי, אשר מוגשת לאישור ההנהלה והדירקטוריון מדי שנה ובה מתואר הסיכון המשפטי, הדרכים לאיתורו, מיפוי ומזעורו.

במסגרת זו הבנק פועל לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים השונים על כל שלביהם.

על פי מתכונת זו, מתקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה, בפסיקה, בתי דין וגופים אשר להם סמכות מעין שיפוטית. בנוסף, בוחן הבנק הליכים העשויים להשליך על הפעילות השוטפת של יחידות הבנק ופועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו.

במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים וטיפול בהם. הבנק נערך על פי הצורך, לעדכונים נדרשים בהסכמים ומערך המסמכים המשפטיים שבשימוש. כמו כן, נבחן משפטית כל מוצר/שירות חדש או פעילות חדשה במגמה למזער את הסיכון המשפטי, ככל האפשר.

כן נוקט הבנק באמצעי איתור ומיפוי שוטפים, לרבות באמצעות סקרי סיכונים ובאמצעות תהליכי הפקת לקחים לשם מניעת הישנות הסיכון לרבות באמצעות שיפור הבקורות הקיימות ו/או יישום בקורות חדשות.

בנוסף, נקבעים בבנק נהלים לעבודות המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

- החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך חשיפות" רבעוני כנדרש בהוראה 339 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון אחת לרבעון בהנהלה ובוועדת ניהול הסיכונים של הדירקטוריון.

- בעת קורות אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון: תביעה או התממשות סיכון כלשהוא, מוגש דיווח למנהלת הסיכונים המשפטיים ביחס לאירוע. כן, מתקיימת בדיקה באשר למידת השפעת ואופן השפעת האירוע על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מנחה לגבי האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת במידת הצורך במחלקות אחרות, כגון: קצין ציות וביקורת פנים. ארועים מהותיים כאמור מדווחים למנכ"ל הבנק.

ד. ניהול הסיכונים המשפטיים על בסיס קבוצתי

מדיניות הסיכונים המשפטיים בבנק מותאמת בשינויים המחויבים עם מדיניות ניהול הסיכונים המשפטיים של חברת האם. הבנק מונחה ליישם ולדווח לחברת האם אודות הסיכונים המשפטיים שאותרו על ידו.

דוח הדירקטוריון

דיון בגורמי סיכון

מצורפת טבלה המרכזת את גורמי הסיכון המשפיעים על הבנק ומידת השפעתם (גדולה, בינונית, קטנה):

גורם הסיכון	השפעת הסיכון
1. השפעה כוללת של סיכונים אשראי	קטנה
1.1 סיכון בגין איכות לווים וביטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	בינונית
2. השפעה כוללת של סיכונים שוק	בינונית
2.1 סיכון ריבית	בינונית
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה
2.3 סיכון שער חליפין	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3. סיכון נזילות	קטנה
4. סיכון תפעולי	בינונית
5. סיכון משפטי	קטנה
6. סיכון מוניטין	קטנה
סיכונים נוספים הרלבנטיים לתאגיד הבנקאי	
7. סיכון חקיקה ורגולציה	בינונית
8. סיכון תחרות ואסטרטגיה	בינונית

הבנק פועל ונוקט באמצעים להתאמת פעילותו העצמית וזו שמול לקוחותיו, על מנת לצמצם את השפעת הסיכונים, ככל שניתן.

במהלך התקופה המדווחת לא חלו שינויים בגורמי הסיכון של הבנק בהשוואה למפורט בדוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

דוח הדירקטוריון

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים מתייחסת לסוגיות שהינן בעלות חשיבות לתיאור מצבו הפיננסי של הבנק. סוגיות שהינן קשות, סובייקטיביות ומחייבות הערכות מורכבות, כתוצאה מהצורך לערוך אומדנים של השפעת עניינים שעל פי טבעם הם אינם ודאיים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק מובאים להלן.

בכל אחד מהנושאים הקריטיים הללו, נעזרה ההנהלה במידע המקצועי הטוב ביותר, על מנת לערוך את האומדנים הדרושים בהערכת הנכסים וההתחייבויות של הבנק, והבנק מאמין כי האומדנים בהם נקט הינם נאותים.

נושאים קריטיים כאמור, אשר לגביהם הבנת המדיניות החשבונאית הינה הכרחית להבנת התוצאות המדווחות של הבנק, הינם: מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי, הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, ירידת ערך נכסים והתחייבויות בגין תביעות משפטיות.

לאור המהותיות של נושאי הערכת שווי השקעה בניירות ערך, אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים וירידת ערך נכסים, הם מובאים להלן למרות שלא חל בהם שינוי ביחס לדוחות הכספיים ליום 31.12.10.

1. מדידה וגילוי של חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את ההוראה החדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. לפיכך, המדיניות החשבונאית של הבנק בנושא מובאת להלן:

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב. יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברורות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

דוח הדירקטוריון

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים, בהתבסס על הנהלים הקיימים בחברה האם, הבנק הבינלאומי, לסיווג אשראי ולמידת ההפרשה להפסדי אשראי, כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: נגזרים, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח. (היתרה החוזית נמדדת כחבות המאזנית בתוספת מסגרת עו"ש לא מנוצלת ובתוספת חשיפה בגין עסקאות עתידיות וערבויות של הלקוח). הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום, כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגין מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגין הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור, בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהוונים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו חוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009, 2010 ו-2011 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

הבנק מתבסס על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים, כפי שחושבו בבנק הבינלאומי – חברת האם. בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מ-1 בינואר 2011, הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממס.

דוח הדירקטוריון

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב- FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי, כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים, יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). חובות שאורגנו מחדש, לרבות כאלה שטרם הארגון מחדש נבחנו על בסיס קבוצתי, יסווגו כחוב פגום ויוערכו על בסיס פרטני לצורך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי או מחיקה חשבונאית. לאור העובדה שהחוב שלגביו בוצע ארגון מחדש של חוב בעייתי לא יפרע בהתאם לתנאים החוזיים המקוריים שלו, החוב ממשיך להיות מסווג כחוב פגום גם לאחר שהחייב חוזר למסלול פירעון בהתאם לתנאים החדשים.

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות בויתור משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

דוח הדירקטוריון

2. הערכת שווי השקעה בניירות ערך

על פי כללי החשבונאות החלים על תאגידים בנקאיים, ניירות הערך בדוחות הכספיים מוצגים כדלקמן:

ניירות ערך למסחר – מוצגים במאזן לפי שווי הוגן. רווחים או הפסדים נזקפים לדוח רווח והפסד בהתאם.

ניירות ערך זמינים למכירה – אגרות חוב (סחירות ושאיין סחירות) ומניות סחירות מוצגות במאזן לפי שווי הוגן, כאשר רווחים או הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי ההוגן נזקפים לקרן הון ולא לרווח והפסד, למעט במקרה של ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני, במקרה כזה הפסדים אלו נזקפים לדוח רווח והפסד. מניות לא סחירות מוצגות לפי עלותן המותאמת. רוב ניירות הערך בהם מחזיק הבנק הינם סחירים בשוק פעיל (בין אם מדובר בבורסה ובין אם מדובר בשוק מעבר לדלפק) ולכן קיים לגביהם שווי שוק זמין. ישנן אג"ח שאינן סחירות ולא קיים בגין ציטוט זמין ולכן הן מוצגות לפי שווי הוגן מחושב. לצורך חישוב השווי ההוגן של אגרות החוב שאינן סחירות נעשה שימוש בשיטת ערך נוכחי של תזרימי מזומן עתידיים.

שוויין של אגרות חוב של בנקים בחו"ל מתבסס על ציטוטי מחירים של ספק מחירים בינלאומי חיצוני לבנק – חברה בינלאומית מובילה המספקת שירותי שיערוך עבור מאות מוסדות פיננסיים מובילים בעולם, עם מעל ל- 25 שנות ניסיון. החברה עוסקת בתחום מתן שירותי ציטוט ושיערוך ולא בתחום המסחר בניירות ערך. בנוסף, לצורך בקרה, נערכת הצלבה של שערי ניירות הערך ממערכת הספק לשערים המצוטטים ממערכת מידע פיננסי אחרת, בה השתמש הבנק בעבר. תחשיבי השווי ההוגן של אגרות חוב ישראליות שאינן סחירות נערכים על ידי יחידת ה- Middle Office לפעילות הנוסטרו. יחידת ה- Middle Office הינה גורם בלתי תלוי בגורם העיסקי המבצע את הפעילות. בנוסף, נערך אימות ותיקוף של השווי ההוגן על ידי הוועדה לניטור סיכונים וגורם מטעמה, אחת לרבעון. בהתאם להוראות בנק ישראל, מונה גורם בורר, אשר תפקידו לברור במידה וקיימת מחלוקת בגין תחשיב השווי ההוגן, בין הגורם הקובע את השווי ההוגן והגורם המתקף.

לצורך תחשיב שוויין של אגרות חוב ישראליות לא סחירות, בחנה הנהלת הבנק את הריבית להוון המתקבלת מ"שערי ריבית" ובנוסף, נערכה בדיקה מול ניירות ערך סחירים של אותו מנפיק או ניירות ערך דומים בשוק, במידת האפשר.

במקרים מסויימים, כאשר נתגלו פערים במסגרת הבדיקה, הורדו מחירי השערים על ידי העלאת ריבית ההוון, באם נדרש, כדי לשקף את הסיכון הגלום בנייר הערך. בדבר בחינת ירידת ערך בהשקעה בניירות ערך – ראה סעיף 5 להלן.

להלן רגישות בשווי ההוגן של תיק אגרות חוב שאינן סחירות (המחושב לפי ערך נוכחי של תזרימים עתידיים) בבחינה של שינוי של 1% בשיעור הריבית המשמש לשערוך (במיליוני ש"ח):

עליה של 1%	ירידה של 1%
(2.4)	2.8
שינוי בשווי הוגן	

3. אומדן השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל בתחום המכשירים הפיננסיים הנגזרים, שהצגתם בדוחות הכספיים מושתתת על בסיס השווי ההוגן, להבדיל מהשווי על פי עקרון הצבירה. חישובי השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים הנגזרים, בגין המרכיב המט"חי שלהם, מתבססים על פי הנתונים השוררים בשוקי הכספים הבינלאומיים, ובגין המרכיב של המטבע הישראלי, על שיעורי ריבית לא צמודה וריבית צמודת מדד, להם נקבע אומדן על ידי מחלקת ניהול סיכונים ואשראי של הבנק, בהתבסס על מחירי השוק,

דוח הדירקטוריון

הנזילות והסחירות הקיימת בשוק המקומי. המרווח בין ריבית המכירה לריבית הקניה, מהווה אף הוא גורם סובייקטיבי המשפיע על חישובי השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים. רוב העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים, הינן עסקאות לטווח קצר, אשר בהן סיכון האשראי לא בא לידי ביטוי. בעסקאות ארוכות טווח מרכיב סיכון האשראי נלקח בחשבון בתמחור. השווי ההוגן של אופציות לסוגיהן השונים מתבסס ברובו הגדול, על מודל Black and Scholes והוא מושפע מהתנודתיות הגלומה בשער החליפין, הריבית והמדדים הרלבנטיים לאופציה שהבנק רכש או כתב. לגבי מכשירים פיננסיים נגזרים מורכבים שאין להם שוק סחיר, נערכים, בדרך כלל, חישובי השווי הוגן במערכות מידע פיננסי מובילות בתחום, המשמשות חדרי עסקות ובנקים בכל העולם (כגון: מערכת בלומברג).

תחשיב השווי ההוגן בגין מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם סחירים נערכים על ידי יחידת ה- Middle Office השייכת למחלקת ניהול סיכונים.

בדיקות ובקורות סבירות נוספות על חישוב השווי ההוגן מבוצעות במחלקת החשבונאות. בנוסף, נערך אימות ותיקוף של השווי ההוגן על ידי הוועדה לניטור סיכונים וגורם מטעמה, אחת לרבעון. בהתאם להוראות בנק ישראל, מונה גורם בורר, אשר תפקידו לברור במידה וקיימת מחלוקת בגין תחשיב השווי ההוגן, בין הגורם הקובע את השווי ההוגן והגורם המתקף. פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים הינה בעיקרה בעסקאות קצרות טווח. לאור זאת, השפעת האומדנים שצוינו לעיל על חישובי השווי ההוגן של המכשירים האמורים, אינה מהותית.

4. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הטבלה שלהלן מסכמת את שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים בהתפלגות לפי שווי הוגן של מחירים מצוטטים משוק פעיל ואחר:

30.9.2011 (מיליוני ש"ח)

מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל
3,510.8	244.1	3,754.9
1,563.6	88.5	1,652.1

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות

30.9.2010 (מיליוני ש"ח)

מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל
¹ 3,640.4	406.0	¹ 4,046.4
1,401.2	96.2	1,497.4

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות

31.12.2010 (מיליוני ש"ח)

מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	סך הכל
¹ 3,827.8	392.4	¹ 4,220.2
1,459.6	80.6	1,540.2

נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות

1 הוצג מחדש.

בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן, ראה ביאור 7 א'.

דוח הדירקטוריון

5. ירידת ערך נכסים

הבנק מיישם נהלים על מנת להבטיח שערך נכסיו במאזן המאוחד אינו עולה על שווים ההוגן. במידת הצורך רושם הבנק ירידות ערך בנכסיו.

בחינת ירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה בתיק הנוסטרו נבחנת בהתאם לנוהל שאושר על ידי הדירקטוריון. לצורך בחינת ירידת ערך בתיק הנוסטרו, מתכנסת מדי רבעון ועדת הנהלה מיוחדת, בהשתתפות המנכ"ל, מנהל חטיבת המטה, מנהל מחלקת ניהול סיכונים, מנהל החטיבה הפיננסית והחשבונאית הראשית (כמשקיפה).

(בדבר שינויים בתפקיד של מנהל חטיבת המטה בשנת 2011 ראה פרק מדיניות ניהול הסיכונים - כללי).

תפקידה של הועדה לבחון האם מדובר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני שיש לרושמה בדוח רווח והפסד.

בחינת הצורך בירידות ערך נכסים מחייבת שימוש בהערכות ואומדנים שונים בהתאם לסוג הנכס:

א. השקעה באגרות חוב

אג"ח בתיק הזמין למכירה, בין אם מדובר באג"ח סחירות ובין באג"ח שאינן סחירות, מוצגות במאזן לפי שוויין ההוגן, אך שערוך זה נזקף לקרן הון ולא לרווח והפסד.

הבנק בוחן בכל תקופת דיווח האם ירידה בשוויים ההוגן של ניירות ערך המסווגים לתיק הזמין למכירה הינה בעלת אופי אחר מזמני.

הבנק מכיר בתקופת הדיווח בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, לכל הפחות, בגין ירידת ערך של כל נייר המקיים אחד או יותר מהתנאים הבאים:

- נייר ערך אשר נמכר עד מועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו;
- נייר ערך אשר סמוך למועד פרסום הדוח לציבור לתקופה זו, הבנק מתכוון למכור אותו בתוך פרק זמן קצר;
- איגרת חוב אשר לגביה חלה ירידת דירוג משמעותית בין דירוגה במועד שבו היא נרכשה על ידי הבנק לבין דירוגה במועד פרסום הדוח לתקופה זו;
- איגרת חוב אשר לאחר רכישתה סווגה על ידי הבנק כבעייתית;
- איגרת חוב שלגביה חל כשל בתשלום לאחר רכישתה;
- נייר ערך, אשר השווי ההוגן שלו לסוף תקופת דיווח וגם במועד הסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים, היה נמוך בשיעור משמעותי מהעלות (לגבי איגרות חוב – העלות המופחתת). זאת, אלא אם בידי הבנק ראיות אובייקטיביות ומוצקות וניתוח זהיר של כל הגורמים הרלוונטיים, אשר מוכיח ברמה גבוהה של ביטחון כי ירידת הערך הינה בעלת אופי זמני.

בנוסף, הבחינה בדבר קיום ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני מתבססת על השיקולים הבאים:

- שיעור ההפסד ביחס לעלות נייר הערך (לגבי אגרות חוב – לעלות המופחתת);
- משך התקופה בה השווי ההוגן של נייר הערך נמוך מעלותו;
- שינוי לרעה במצב המנפיק או במצב השוק בכללותו;

דוח הדירקטוריון

- הכוונה והיכולת של הבנק להחזיק את נייר הערך לתקופת זמן ארוכה מספיק שתאפשר עליה בשווי ההוגן של נייר הערך או עד לפדיון;
 - במקרה של איגרות חוב – שיעור התשואה לפדיון;
 - במקרה של מניות – הפחתה של חלוקת דיבידנדים או ביטול שלה.
 - כמו כן, הבנק מכיר בירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין זכויות מוטב שנרכשו ובגין זכויות מוטב שהמשיכו להיות מוחזקות על ידי הבנק באיגוח נכסים פיננסיים, כאשר מידע עדכני או אירועים אחרים מצביעים על שינוי לרעה צפוי (probable) בתחזית תזרימי המזומנים הנובעים מהמכשיר הפיננסי.
- כאשר חלה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, עלותו של נייר הערך מופחתת לשווי ההוגן ומשמשת כבסיס עלות חדש. ההפסד המצטבר, המתייחס לנייר ערך המסווג כזמין למכירה שנזקק בעבר לסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר, מועבר לרווח והפסד כאשר מתקיימת בגינו ירידת ערך שהינה בעלת אופי אחר מזמני. עליות ערך בתקופות דיווח עוקבות מוכרות בסעיף נפרד בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר ואינן נזקפות לרווח והפסד (בסיס העלות החדש).

ב. השקעה במניות

מניות בתיק הסחיר נרשמות בדוחות הכספיים לפי שווי שוק, מניות בתיק הזמין למכירה – אם מדובר במניות סחירות הן מוצגות בשווי שוק כאשר השערות נזקף לקרן הון ולא לרווח והפסד. כאשר מדובר בשערות שלילי מהותי ולאורך זמן נבחן הנושא על ידי כלכלנים בבנק, אשר בוחנים את מצב החברה והאם שוויה בשוק מייצג ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. אם מדובר במניות לא סחירות הן מוצגות במאזן בעלותן המותאמת. מדי תקופה בוחן הבנק את ערכן של מניות אלו ואת הצורך בביצוע ירידות ערך. כלכלני הבנק נעזרים במידע הטוב ביותר הזמין לביצוע הערכותיהם, בדרך כלל מידע המצוי בדוחות כספיים המתקבלים מהחברה, ובמידת הצורך נערכות שיחות עם אנשי מפתח בחברה לצורך הבנה טובה יותר של ביצועיה התפעוליים והציפיות לעתיד וכן לצורך קבלת מידע נוסף באם קיים, כגון: מידע על כניסת משקיע חיצוני באם קיים, קבלת הערכות שווי באם בוצעו, וכו'. כמו כן, נערכות השוואות לחברות מקבילות בתחום.

עדכוני חקיקה

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 14), התש"ע-2010

ביום 16.2.10 פורסם ברשומות התיקון לחוק המחליף את סעיף 69 לחוק השקעות משותפות בנאמנות התשנ"ד - 1994, להלן עיקריו: הוטלה חובה על מנהל הקרן לערוך מכרז לעמלות ברוקראז' עם "חברה סוחרת" (חבר בורסה); על דירקטוריון מנהל קרן לקבוע נוהל לעריכת מכרז, אשר יאושר ע"י הנאמן; התקשרות עם חבר בורסה בחו"ל יכולה להיעשות ללא מכרז (בתנאי החוק); התקשרות מנהל קרן בהסכם ברוקראז' עם חבר בורסה השולט במנהל הקרן או בנאמן לקרן יכולה להיעשות ללא מכרז בכפוף לתנאים הבאים:

1. עמידת חבר הבורסה בתנאי הסף שנקבעו במכרז.
2. העמלה בגין כל סוג עסקה לא תעלה על העמלה שתשולם לזוכה במכרז עבור ביצוע עסקה דומה.

דוח הדירקטוריון

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 14), התש"ע-2010 (המשך)

3. ההתקשרות אושרה ע"י ועדת ביקורת ודירקטוריון מנהל הקרן. מנהל קרן לא ישלם מנכסי הקרן לחברי הבורסה הקשורים למנהל הקרן או לנאמן במהלך תקופה של 12 חודשים, המתחילים במועד שקבע מנהל הקרן בתשקיף, תשלומים עבור ביצוע עסקאות בנכסי הקרן בסכום העולה על 20% מסך העמלות (מכל סוג) ששולמו מנכסי הקרן באותה שנת כספים.

תיקון זה ייכנס לתוקף ביום 28.12.11 (ששה חודשים ממועד פרסום הכללים לעניין עריכת המכרז הנדרש, אשר פורסמו ביום 28.6.11).

לתיקון עשויה להיות השפעה על עסקי הבנק ותוצאות פעולותיו, מאחר ולבנק קיימת פעילות מהותית הן כבנקאי (שרותי ברוקראז') והן כנאמן לקרנות נאמנות באמצעות החברה הבת – יובנק חברה לנאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"), אשר עלולה לגרום לפגיעה בהכנסות מפעילויות אלו.

נכון למועד אישור דוחות כספיים אלו, מתקיימת הערכות על ידי הבנק והחברה לנאמנות ליישום הוראות החקיקה, כאמור לעיל.

כללים לעריכת מכרז להתקשרות עם חברה סוחרת, ותנאי התקשרות עם חברה קשורה או חברה בעלת זיקה (להלן: "הכללים")

הכללים פורסמו ביום 28.6.11 וייכנסו לתוקף ביום 28.12.11.

בהמשך לתיקון מספר 14 לחוק השקעות משותפות בנאמנות פורסמו להערות הציבור הכללים לפיהם מוצע לחייב את מנהל הקרן לבצע מכרז לשם התקשרות בהסכם לקבלת שירותי ברוקראז'. מוצע לפטור חברות קשורות למנהל הקרן מהשתתפות במכרז, אך להגביל את היקף עסקאות הברוקראז' שניתן לשלם עבורן מנכסי הקרן לחברות קשורות, באופן שמנהל הקרן יחויב להוציא את מרבית פעילות הברוקראז', שהתמורה עבורה נפרעת מנכסי הקרן אל גופים שאינם קשורים אלו. תמורה זו תוגבל לכדי 20%. חברה סוחרת הקשורה לנאמן תהיה רשאית להשתתף במכרז ובמקרה של זכייה היא תוכל לקבל תמורה עד 20% מסך העמלות שהקרן משלמת בשנה או לחילופין לסיים את כהונת הנאמן ולשמש כחברה סוחרת ללא הגבלה.

חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011

ביום 27.1.11 פורסם ברשומות החוק. עיקרי הוראות החוק נכנסו לתוקפן ביום 27.2.11, למעט נושאים מסוימים במסגרת החוק, אשר יכנסו לתוקפם במועד מאוחר יותר, כמפורט בחוק. מטרת החוק הינה לייעל את האכיפה של הוראות חוק ניירות ערך התשכ"ח 1968, חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995 וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד-1994, לקצר את משך הזמן שבין ביצוע ההפרה לבין הטלת העונש ולהתאים את הענישה לחומרת ההפרה. במסגרת זאת, נקבע מדרג חדש של הפרות והוחמרה הענישה בגין עבירות מסוימות. יצוין, כי החוק קובע חובת פיקוח על מנכ"ל התאגיד, על פיה מנכ"ל התאגיד חייב לפקח ולנקוט בכל האמצעים הסבירים בנסיבות העניין, כמפורט בסעיף, למניעת הפרות על ידי התאגיד או בידי מי מעובדיו. החוק קובע כי אם בוצעה הפרה (למעט בהפרות מסוימות) חזקה שהמנכ"ל הפר את חובת הפיקוח האמורה והוא יהיה חשופ לאמצעי אכיפה כאילו היה הוא המפר, אלא אם המנכ"ל פעל למניעת הפרה ו/או הישנותה, לרבות על ידי קביעת נהלים מתאימים. החוק מאפשר שלושה ערוצי אכיפה מקבילים, לפי שיקול דעתו של יו"ר רשות ניירות ערך:

דוח הדירקטוריון

חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (המשך)

- (1) הטלת עיצום כספי על ידי הרשות.
 - (2) הליך אכיפה מנהלי באמצעות ועדת אכיפה מנהלית.
 - (3) הליך פלילי.
- כמו כן, החוק מסמך את יו"ר רשות ניירות ערך להתקשר עם הגורם המפר בהסדר להימנעות מנקיטת הליכים או להפסקת הליכים מותנית, חלף ניהול הליך פלילי או מנהלי. התקשרות בהסדר כאמור תפורסם באופן דומה לאמור לעיל ביחס לדרישת חיוב.
- ביום 7.4.11 כחלק מיישום החוק הנ"ל, מונו חמישה מבין ששת חברי ועדת האכיפה המנהלית. התיקון נכנס לתוקף ביום 27.2.11, אולם בשל העובדה שכניסתו לתוקף מותנית בהתקנת תקנות (לרבות לעניין הנחות בשעורי הקנס הקבועים בחוק וכו') כניסתו לתוקף מדורגת.
- הבנק הטמיע פרוייקט להכנת תכנית אכיפה פנימית לבנק ולחברות הבת בסיוע יועצים חיצוניים.

קריטריונים להכרה בתוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך

בהמשך לפרסום חוק יעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011, פרסמה ביום 15.8.11 רשות ניירות ערך (להלן: "הרשות") את הקריטריונים שגיבשה להכרה בתוכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך – המדובר במנגנון וולונטרי אותו מאמץ תאגיד כדי לוודא ציות של התאגיד ושל היחידים בו לדיני ניירות ערך. בנוסף, פרסמה הרשות את ההקלות שתוכנית אכיפה פנימית יכולה להעניק ליחידים ולתאגידים, ואת אמות המידה שלפיהן תיבחן יעילותה של תוכנית אכיפה פנימית לצורך החלטה במתן ההקלות.

בין הקריטריונים שקבעה הרשות להכרה בתוכנית אכיפה כיעילה: אחריות הדירקטוריון והנהלה לגיבוש, אימוץ ויישום של תוכנית האכיפה; התאמת התוכנית לתאגיד ולנסיבותיו הייחודיות לאחר בדיקת הפעילות העסקית ומיפוי הסיכונים מתחום דיני נ"ע הכרוכים בה; אימוץ נהלים וסדרי טיפול שיתנו מענה לסיכונים שמופ, החלת התוכנית על כל דרגי התאגיד, מינוי ממונה על האכיפה, הטמעה נאותה של התוכנית בכל הדרגים, בקרה ודיווח שוטפים על קיום התוכנית, טיפול הולם בכשלים והפרות והפקת לקחים מהם. (נטל הטיעון וההוכחה לקיומה וליעילותה של תוכנית האכיפה הוא על הטוען לכך).

אכיפה פנימית יעילה משמעה יישום מעשי של נהלי האכיפה הפנימית ולא רק תוכנית אכיפה "על הנייר".

אכיפה פנימית יעילה העומדת בקריטריונים שפרסמה הרשות יכולה לשמש בסיס להוכחת המנכ"ל (אשר הינו בעל האחריות הפיקוחית לביצוע האכיפה) כי עמד בחובותיו על פי הדין.

חוק החברות (תיקון מספר 16), התשע"א-2011

ביום 15.3.11 פורסם חוק החברות (תיקון מספר 16), התשע"א-2011. מטרת התיקון לייעל את הממשל התאגידי הנהוג בישראל בהתאמה לעקרונות הנהוגים בתחום זה בעולם. בין היתר: הושם דגש מיוחד על עקרונות עצמאותו של הדירקטוריון בכלל והדירקטור החיצוני בפרט, חיזוק מעמדם של הגופים המוסדיים ובעלי מניות המיעוט בחברות הציבוריות במינוי דירקטורים חיצוניים, במטרה להחליש את כוחו של בעל השליטה בחברה להשפיע על הנהלתה ולכוון את פעילותה לאור מטרותיו האישיות.

דוח הדירקטוריון

חוק החברות (תיקון מספר 16), התשע"א-2011 (המשך)

כמו כן, שונה הרוב הנדרש לאישור עסקאות בהן לבעל שליטה עניין אישי, שונה הרוב הנדרש למינוי דירקטור חיצוני, הארכת תקופת הכהונה המקסימאלית של דירקטור חיצוני וקביעת הוראות לעניין עצמאות הדירקטור החיצוני, הדגשת חובת דירקטור להפעיל שיקול דעת עצמאי, קביעת הוראות לעניין אפשרויות איסור מינוי כפול של יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל בחברה ציבורית, הוראות לעניין ועדת הביקורת-הרכבה, אופן קבלת ההחלטות והרחבת תפקידיה ותחומי אחריותה; הענקת סמכויות לרשות ניירות ערך להטיל עיצומים כספיים על יחיד או על תאגיד במקרה של הפרה של הוראות מסוימות של חוק החברות וקביעת הוראות ממשל תאגידי מומלצות. תחילתם של רוב סעיפי החוק 60 יום מיום פרסומו ומקצתם (הנוגעים בעיקר לועדת ביקורת) תוך שישה חודשים מיום פרסומו, אחרים עם כניסתו לתוקף של חוק ייעול הליכי האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011. כמו כן, ראה גם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

רפורמה בתחום העמלות הבנקאיות

על שולחן הכנסת מונחות כיום מספר הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות על גובה העמלות, סלי עמלות, איסור על חיוב סוגי אוכלוסיות בעמלות מסוימות, איסור על גביית סוגים מסוימים של עמלות וכיו"ב. כמו כן, מונחות על שולחן הכנסת הצעות חוק פרטיות המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות זכות בחשבונות העו"ש של לקוחותיהם. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדין בשלבי חקיקה ראשוניים.

חוק ניירות ערך (תיקון מספר 44) (דחיית פירעון התחייבות של חברה ציבורית כלפי בעל שליטה), התשע"א-2010

החוק פורסם ברשומות ביום 12.1.11.

החוק קובע כי, אם חברה ציבורית שהנפיקה תעודות התחייבות הפכה לחדלת פירעון או הודיעה כי אין באפשרותה לפרוע את תעודות ההתחייבות, יידחה פירעון ההתחייבויות כלפי בעלי שליטה בחברה המחזיקים בתעודות התחייבות עד לאחר שייפרעו במלואן ההתחייבויות כלפי מחזיקים אחרים בתעודות ההתחייבות. דחיית הפירעון תהיה גם כלפי מחזיק בתעודת התחייבות הנשלט בידי בעל השליטה באמצעות תאגיד.

חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מספר 12), התשע"א-2011

החוק פורסם ביום 25.7.11. בהתאם לתיקון יתווסף לחוק ההגבלים העסקיים פרק בנושא קבוצת ריכוז ותוקנה לממונה הסמכות להכריז כי קבוצה מצומצמת היא קבוצת ריכוז. כמו כן, הוסמך הממונה ליתן לקבוצת ריכוז הוראות שנועדו למנוע פגיעה בתחרות בין חברי הקבוצה או בענף בו הם פועלים. לעניין קבוצות ריכוז בתחום הבנקאות, נעשה הסדר מיוחד ותחול על הממונה חובה להודיע לנגיד בנק ישראל ולמפקח על הבנקים על כוונתו להכריז על קבוצת ריכוז או על כוונתו לתת הוראות לקבוצת ריכוז, ואם ראה הנגיד או המפקח כי יש במתן ההוראה כדי לסכן את יציבותו של תאגיד בנקאי או את יציבותה של המערכת הבנקאית – ימנע הממונה ממתן ההוראה.

דוח הדירקטוריון

צווים בעניין עיצומים כספיים (הפחתה של סכומי העיצום הכספי) מכוח דברי חקיקה שונים המסמיכים את הנגיד להטיל

עיצומים כספיים

הצווים פורסמו ביום 28.6.11.

בצווים נקבעו מקרים, נסיבות ושיקולים שבעטים יהיה ניתן להפחית את העיצום הכספי הקבוע בחוקים שונים (חוק בנק ישראל, חוק מערכות תשלומים, חוק הבנקאות (רישוי), חוק הבנקאות (שירות ללקוח), פקודת הבנקאות), בשעור הפחתה מירביים כקבוע בצווים. לדוגמה, הפחתה של עד 50% מסכום העיצום אם ההפרה היא הפרה ראשונה, הפחתה של עד 15%, אם המפר הפסיק את ההפרה מיוזמתו ודיווח עליה למפקח או אם המפר נקט פעולות למניעת הישנות ההפרה ולהקטנת הנזק.

חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מספר 15), התשע"א-2011

התיקון נכנס לתוקף ביום 1.11.11.

התיקון קובע כי בהנפקת טפסי שיקים ללקוח יחיד (שאינו תאגיד) יהיו השיקים משורטטים ותודפס עליהם מגבלת עבירות, אלא אם כן, ביקש הלקוח שיונפקו לו שיקים ללא שרטוט ומגבלה, כאמור.

חוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) תיקון מספר 70, התשע"א-2011

התיקון נכנס לתוקף ביום 31.3.11. התיקון מטיל על רוכש מקרקעין חובה להעביר למס שבח תשלום בהתאם לקבוע בחוק על חשבון המס שהמוכר חייב בו ("המקדמה"), וזאת לאחר שהרוכש שילם למוכר 40% מהתמורה בגין הזכות במקרקעין. את המקדמה יראו כאילו שולמה למוכר מאת הרוכש על חשבון התמורה שנקבעה ביניהם, וזאת אף אם נקבע אחרת בכל דין ו/או בחוזה המכר. התיקון חל לגבי מכירת זכות במקרקעין שנעשתה החל מיום 31.3.11. החובה להעביר את המקדמה אינה חלה בשני מקרים: כאשר הזכות במקרקעין היא "דירה מזכה" שהתבקש פטור בגינה וכאשר התמורה בגין הזכות במקרקעין אינה כסף.

חוק הבנקאות (רישוי) (תיקון מספר 18), התשע"א-2011

התיקון פורסם בספר החוקים ביום 15.8.11.

נקבע כי סליקה של עסקאות שבוצעו באמצעות כרטיסי חיוב, תעשה רק בידי מי שקיבל לכך רישיון מאת נגיד בנק ישראל וכי הסולקים יהיו נתונים לפיקוח של המפקח על הבנקים. בנוסף, למפקח תוקנה סמכות בהתייעצות עם הממונה על ההגבלים העסקיים לחייב סולק בעל היקף פעילות רחב (כהגדרתו בחוק), לסלוק עסקאות בכרטיסי חיוב שהונפקו בידי מנפיק מסוים וכן לאפשר לסולקים נוספים לסלוק את העסקאות שנעשו באמצעות כרטיסי חיוב שהונפקו.

תקנות ניירות ערך (מועדי הגשת הודעה של בעל עניין או נושא משרה בכיר) (תיקון), התשע"א-2011

התקנות נכנסו לתוקף ביום 2.10.11.

ביום 13.7.11 פורסם ברשומות התיקון לחוק המחליף את סעיף 4 המקורי, ובמקומו נוסף סעיף 4 חדש וזו תמציתו: מי שמחזיק בניירות ערך של תאגיד באמצעות חברים בקבוצת דיווח מוסדית שבניהולו/שליטתו, ימסור פעם בחודש הודעה בכתב לתאגיד המפרטת את שיעור החזקותיו בניירות ערך של התאגיד לרבות בידי חברי קבוצת הדיווח שבשליטתו/ניהולו.

דוח הדירקטוריון

תקנות ניירות ערך (מועדי הגשת הודעה של בעל עניין או נושא משרה בכיר) (תיקון), התשע"א-2011 (המשך)

כמו כן, בנוסף באם התקיים סעיף 33(ד) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים בדבר השינוי המצטבר בהחזקות קבוצת דיווח בנקאית או ביטוחית בתאגיד, על הקבוצה המוסדית המחזיקה בניירות ערך, כאמור, להגיש את ההודעה בכתב בעת שהשינוי בהחזקותיהם הגיע ל-1% מההון המונפק של התאגיד או ל-5% מסך הערך הנקוב של הסדרה שהונפקה וזאת לא יאוחר משני ימי עסקים ממועד השינוי המצטבר, כאמור.

חוק ממשל תאגידי למנהלי קרנות ולמנהלי תיקים (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2011

ביום 7 בנובמבר 2011 אושר החוק שבנדון בקריאה שנייה ושלישית במליאת הכנסת. מטרת החוק לקבוע כללי ממשל תאגידי לחברות לניהול קרנות נאמנות ולחברות ניהול תיקים גדולות (חברות המנהלות תיקי השקעות עבור מעל 1,000 לקוחות או בשווי נכסים העולה על 5 מיליארד ש"ח), שאינן חברות ציבוריות. עיקרי ההצעה עוסקים בהבטחת אי תלות הנאמן לקרן במנהל הקרן והבהרת חובות הפיקוח החלות עליו והגברת מנגנוני הבקרה, הפיקוח והביקורת במנהלי הקרנות ובחברות ניהול התיקים הגדולות, בין היתר, באמצעות קביעת הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון, מגבלות לעניין מינוי יו"ר הדירקטוריון, מינוי דירקטורים חיצוניים וועדת ביקורת, מינוי מבקר פנימי (בחברות לניהול תיקים) וכיו"ב. הנוסח המחייב יפורסם בקרוב ברשומות. מועד הכניסה לתוקף - ששה חודשים מיום פרסום החוק ברשומות.

הצעות חוק ותזכירי חוק

טיטות תקנות ניירות ערך (אופן הצעת ניירות ערך לציבור) (תיקון), התשע"א-2011

הטיטות פורסמה ביום 25.9.11 להערות הציבור עד ליום 8.11.11.

מוצע, בין היתר, כי המשקיעים אשר יהיו זכאים לרכוש ניירות ערך בהתחייבות מוקדמת יהיו כאלו אשר מנהלים כספים בעבור אחרים והם בלבד (קרנות הנאמנות, קופות הגמל והמבטחים). עוד מוצע לקבוע הגדרה חדשה ומצומצמת יותר ל"משקיע מוסדי" אשר תכלול את הגופים האמורים ותחליף את הגדרת "משקיע מסווג" הנוכחית, הכוללת, בין היתר, את המשקיעים המתוחכמים המנויים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, וביניהם גם תאגידים בנקאיים ותאגידי עזר שלהם הרוכשים בעבור עצמם או בעבור משקיעים מתוחכמים אחרים. משמעות הדבר היא שתאגידים בנקאיים ותאגידי עזר לא יוכלו עוד לרכוש ניירות ערך בהתחייבות מוקדמת.

הצעת חוק שיקים ללא כיסוי (תיקון – הודעה על היעדר יתרה מספקת בחשבון), התשע"א-2011

הצעת חוק פרטית, פורסמה ביום 25.7.11.

מוצע לקבוע כי כאשר בחשבון של לקוח לא קיימת יתרה מספקת למימוש שיק שנתן, יחויב הבנק בשליחת הודעה בדואר רשום לבעל החשבון, אשר תידע אותו בדבר הסירוב לפרוע את השיק מחמת היעדר יתרה מספקת וינתנו ללקוח שבועיים במהלכם יוכל להפקיד כספים בחשבון.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – חובת מתן הודעה מוקדמת לפני ביצוע פעולה), התשע"א-2011

הצעת חוק פרטית, הונחה על שולחן הכנסת ביום 25.7.11.

מוצע לחייב את הבנק בטרם יעמיד הלוואה לפרעון מיידי או יפתח בהליך משפטי כנגד לקוח למסור ללקוח הודעה המבהירה לו בלשון ברורה את המשמעות וההשלכות העיקריות מביצוע אותה פעולה והנימוקים לה, וזאת בשתי הודעות לפחות שתשלחנה בדואר רשום.

הצעת חוק ההוצאה לפועל (תיקון מספר 35) (ביצוע פסק דין לפינוי מושכר), התשע"א-2011

ההצעה פורסמה ביום 1.8.11.

מטרת ההצעה לפשט את ההליכים הקובעים בחוק ולקצר את המועדים בכל הנוגע לביצוע פסק דין לפינוי מושכר שחוק הגנת הדייר אינו חל עליו. כן מוצע לקבוע כי פסק דין לפינוי מושכר שביהמ"ש לא קבע מועד לביצועו ניתן יהיה להגשה בהוצאה לפועל לאלתר.

הצעת חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון – איסור גביית עמלה בעד ניהול חשבון להשקעה בניירות ערך), התשע"א-2011

2011

הצעת חוק פרטית, הונחה על שולחן הכנסת ביום 1.8.11.

מוצע לאסור על הנגיד לכלול בתעריפון העמלות עמלה כלשהי שתאפשר לתאגיד בנקאי לגבות מלקוחותיו עמלה בעד ניהול חשבון להשקעה בניירות ערך.

קריטריונים לבחינת פגם במהימנות גופים שעליהם רשות ניירות ערך מפקחת במסגרת האכיפה המנהלית

הקריטריונים פורסמו ביום 13.9.11, לתגובות הציבור עד ליום 31.10.11.

במסגרת חוק אכיפה מנהלית הובהרה סמכות הרשות בכל הנוגע לאי מתן היתר בשל גילוי של פגם במהימנות כמו גם נטילתו של היתר שניתן, עקב גילוי פגם כאמור ברשימת הנסיבות שפורסמה.

רשות ניירות ערך פרסמה את רשימת הנסיבות שיהיו אמות מידה לקביעה אם נפל פגם במהימנותו של גוף מפוקח. רשימת הנסיבות התפרסמה לתגובות הציבור עד ליום 31.10.11, ולאחר קבלת התגובות תפורסם מחדש בנוסחה הסופית. קביעה כי נפל פגם במהימנות של הגופים המפוקחים תאפשר לרשות לשלול היתרים ורישיונות, במסגרת האכיפה המנהלית. בחינת המהימנות תעשה ביחס למנהל קרן (לרבות בעלי שליטה או נושאי משרה), נאמן לקרן ועל בעלי רשיון (לרבות בעלי שליטה ונושאי משרה בתאגיד בעל רשיון).

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 15), התש"ע-2010

ביום 14.6.10 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 15), התש"ע-2010, אשר בין הנושאים המוסדרים בה: הצעת יחידות של קרנות חוץ בישראל; הרחבת חובות הפיקוח המוטלות על נאמן והידוק הפיקוח על מנהלי הקרנות; הטלת מגבלות על אפשרותה של חברה לשמש כנאמן לקרן, אם נתקיימו בה אחת מהחלופות הבאות:

- (1) מטעמים הקשורים במהימנותה.
- (2) בשל קשרי שליטה או החזקה של מעל 10% עם קבוצת מנהל קרן.

דוח הדירקטוריון

הצעת חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מספר 15), התש"ע-2010 (המשך)

- (3) בשל קשר עסקי של מי מקבוצת הנאמן עם מנהל קרן (למעט מתן שירותי נאמנות לקרנות או לתעודות התחייבות ולמעט שירותים בנקאיים מקובלים במהלך עסקיו הרגיל של בנק, בתנאי שוק ושההכנסה מהם אינה עולה על 5% מהכנסות הבנק).
- (4) בשל קשר עסקי מהותי (לרבות מתן שירותים בנקאיים, אך למעט מתן שירותי נאמנות לקרנות או לתעודות התחייבות) של מי מקבוצת הנאמן עם מי ששולט במנהל קרן או מי שנשלט על ידו, כאשר סך ההכנסות מכלל הקשרים העסקיים של קבוצת הנאמן עם קבוצת מנהל הקרן עולה על 5% מהכנסות קבוצת הנאמן.
- (5) בשל מצב בו סך הכנסות קבוצת הנאמן שמקורן בקשר עסקי עם קבוצת מנהל הקרן (לרבות הכנסות ממתן שירותי נאמנות לקבוצת מנהל הקרן ומשירותים בנקאיים מקובלים) עולות על 15% מסך הכנסות קבוצת הנאמן.
- (6) בשל נסיבות בגין עלול להיווצר ניגוד עניינים בין מי מקבוצת הנאמן לבין בעלי היחידות.

כן מוסדרים בהצעת החוק נושאים שונים הקשורים לאופן ניהול הקרן, גביית דמי ניהול, העברת מידע חיוני לבעלי היחידות, פירוק הקרן וכיו"ב.

טיוטת תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלות הפצה) (תיקון), התשע"א-2011

טיוטת התקנות הועברה להערות הציבור עד ליום 25.2.11.

מוצע לתקן את תקנות השקעות משותפות בנאמנות (עמלות הפצה), התשס"ו-2006 (להלן: "התקנות"). עיקר התיקון בהחלת התקנות גם על קרן חוץ ומתן אפשרות לקביעת שעורי עמלת הפצה שונים בהסכמים להפצת קרנות מאותו סוג. במסגרת הרפורמה יבוטלו ויאוחדו קטגוריות העמלות המוטלות על קרנות מסוגים שונים כמפורט בטייטא, קרנות החוץ כולן יסווגו בקטגוריה המאוחדת. הבנקים יוכלו לגבות עמלת הפצה מירבית בגובה 0.45% בלבד.

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון-פעילות מתן ייעוץ השקעות), התשע"א-2011

הצעת החוק אושרה במליאת הכנסת בקריאה טרומית ביום 6.7.11 והועברה לדיון בועדת הכספים. עיקרה של הצעת החוק בקביעת הסדר נפרד ומובחן לפעילות של ייעוץ השקעות כללי ולשיווק השקעות כללי (להבדיל מהייעוץ/שיווק הפרטני, המותאם לצרכי לקוח מסוים). השמטת קרנות ההשתלמות מהגדרת "נכסים פיננסיים" וכן, החלת חובות בעל רישיון גם אם תוצאת השירות היא המלצה ללקוח בקשר לנכסים שאינם ניירות ערך או נכסים פיננסיים.

תזכיר חוק ניירות ערך (נאמנים לתעודות התחייבות), התש"ע-2010

תזכיר החוק הופץ ביום 2.3.10. נוסח לדיון בועדת השרים לחקיקה הועבר ביום 27.3.11.

מוצעים השינויים הבאים:

- (1) תנאי סף, כשירות ורישום – מוצע להסמיך את שר האוצר, לקבוע במסגרת תקנות מרשם נאמנים, אשר הרישום בו יהיה תנאי לכהונה כנאמן לתעודות התחייבות. מוצע לחייב את הנאמן להפקיד פיקדון לטובת ציבור המחזיקים (חלף הדרישה להון עצמי מינימלי), להבטיח את אחריותו באמצעות ביטוח, פיקדון או ערבות בנקאית, ולעמוד בתנאי כשירות נוספים.

דוח הדירקטוריון

תזכיר חוק ניירות ערך (נאמנים לתעודות התחייבות), התש"ע-2010 (המשך)

- (2) זכויות המחזיקים – מוצע להעניק זכויות קוגנטיות למחזיקים בתעודות התחייבות לגבי אפשרות העמדת תעודות ההתחייבות לפירעון מיידי ולעגן את זכות המחזיקים להעמיד לפירעון מיידי את אגרות החוב או לממש שעבודים בהתקיים נסיבות מסוימות. מוצע לקבוע כי כל מחזיק יוכל לפנות לבית המשפט על מנת שזה יורה לנאמן לבצע פעולה או להימנע מביצועה.
- (3) חובות הנאמן – מוצע לקבוע מפורשות, כי על הנאמן חלה החובה לבחון את עמידת המנפיק בהתחייבויותיו למחזיקים, וכן לבחון את תוקף הבטוחות שניתנו להבטחת התחייבויות המנפיק באופן שוטף, והאם התקיימו עילות העמדה לפירעון מיידי הקבועות בחוק או בשטר הנאמנות.
- (4) חובות דיווח – מוצע להטיל על הנאמן חובות דיווח לרשות ולבורסה, וכן חובות דיווח למחזיקים, על פעולות שביצע בהתאם לתקנות שיותקנו.
- (5) סמכויות הנאמן בעת כינוס אסיפת מחזיקים – מוצע להטיל על הנאמן חובה ליזום כינוס של אסיפות מחזיקים במקרים אשר יקבעו בחוק.
- (6) החלפת בטוחות – מוצע להגביל את אפשרות המנפיק לשנות את תנאי הבטוחות וכי שינוי תנאי בטוחות יתאפשר במידה ונקבע בשטר הנאמנות, מנגנון אשר יהיה מקובל על הנאמן ואשר יבטיח באופן סביר כי הזכויות שהוענקו למחזיקים במועד הנפקת תעודות ההתחייבות לא ייפגעו.
- (7) אחריות אזרחית – מוצע כי הנאמן לא יהיה אחראי בשל מעשה או מחדל רשלני לנזק שנגרם להם, אם הוכיח כי המעשה או המחדל נגרמו בשל טעות בשיקול דעת שנעשתה בתום לב, וכי הנאמן לא היה רשול בברור העובדות הקשורות לעניין.

The Foreign Account Tax Compliance Act – FATCA

בארה"ב נחקקה חקיקה מחמירה החלה על גופים שאינם אמריקאיים ובכללם בנקים ומוסדות פיננסיים ברחבי העולם. מטרת החקיקה להעמיק את הגביה מישויות אמריקאיות (לרבות בעלי חשבונות פרטיים) שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב. כל בנק שיש לו לקוחות שהינם ישויות אמריקאיות או שמבצע השקעות אמריקאיות עבור עצמו או עבור גורמים אחרים, יחויב לבצע בדיקות נאותות ולמסור לרשות המיסים האמריקאית מידע לפי תקנות שיפורסמו. החוק קובע כי על הבנק לחתום על הסכם עם רשות המיסים האמריקאית, לפיו על בנק שיחליט לא לחתום על ההסכם יחולו סנקציות שונות ובין היתר ינוכה מהכנסותיו בארה"ב או מהכנסות לקוחותיו בארה"ב מס במקור של 30%.

החוק היה עתיד להיכנס לתוקפו בינואר 2013, אך בעקבות תגובות המבוקרים, נדחה הביצוע בחלקו ליום 1.1.2014 ובחלקו ליום 1.1.2015.

הבנק יערך ליישום החוק במסגרת ההערכות הקבוצתית.

הנושא מטופל גם במסגרת איגוד הבנקים, הנעזר לשם כך במשרד עו"ד מקומי ובמשרד עו"ד אמריקאי.

הצעת חוק ההגבלים העסקיים (תיקון מספר 13) (קבוצות ריכוז), התשע"א-2011

הצעת החוק פורסמה ביום 25.7.11. ההצעה מבקשת לבטל את תיקון מספר 12 (ראה פרק עדכוני חקיקה) לחוק הקובע הסדר מיוחד לעסקי הבנק והביטוח.

דוח הדירקטוריון

הצעה לתיקון תקנות ניירות ערך בנושא צמצום השחקנים היכולים להשתתף במסגרת ההתחייבויות המוקדמות

הצעת החוק אושרה במליאת הרשות, והועבר להערות הציבור עד ליום 8.11.11.

עיקר התיקונים המוצעים הם:

1. בתקנות ני"ע (אופן הצעת ני"ע לציבור), (תיקון), התשע"א-2011 – מוצע לתקן את תקנות אופן הצעה לציבור כך שמשקיעים אשר יהיו זכאים לרכוש ניירות ערך בהתחייבות מוקדמת, יהיו רק אלו אשר מנהלים כספים בעבור אחרים- והם בלבד (קרנות נאמנות, קופ"ג והמבטחים). כתוצר נלווה לתיקון זה, מוצע לערוך תיקון טכני במספר מקומות בתקנות ניירות ערך, על מנת להתאים את המונחים לשינוי שהוצע.
בין יתר התיקונים, נוספו/שנו הגדרות בסעיף 1 לתקנות וביניהם מחיקת הגדרת משקיע מסווג ובמקום הגדרה זו תעודכן הגדרת המשקיע המוסדי.
2. בתקנות ני"ע (הודעה משלימה וטיטוט תשקיף), (תיקון), התשע"א-2011- בתקנה 1 (5) (ו) יוחלף הביטוי "המסווגים" ב"מוסדיים".

חוזרים והנחיות

חוזר – תיקון חוזים בנקאיים בהתאם לפסיקת בית הדין לחוזים אחידים ובית המשפט העליון

החוזר פורסם ביום 5.12.10, בעקבות פסקי הדין של בית הדין לחוזים אחידים בבקשת היועץ המשפטי לממשלה לביטול או לשינוי תנאים מקפחים בחוזה "התנאים הכלליים לניהול חשבונות/פקדונות" של בנק לאומי לישראל (18.2.10) ובבקשת המפקח על הבנקים לביטול או לשינוי תנאים מקפחים בחוזה ההלוואה לדירור של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (5.5.09). המפקח על הבנקים הורה לבנקים המסחריים לתקן סעיפים שונים בחוזה העו"ש ובחוזה ההלוואה לדירור ולהתאים לפסקי הדין הנ"ל במועדים שנקבעו בהוראה, וכן לתקן הסכמים נוספים בהם קיימים סעיפים דומים לאלו שנדונו בפסקי הדין. לגבי לקוחות קיימים, הורה המפקח לפרסם את פסקי הדין באתרי האינטרנט של התאגידים הבנקאיים. הבנק נערך לתיקון ההסכמים המבוקשים בהתאם למועדים שנקבעו בחוזר. הבנק יישם את ההוראה לגבי פרסום פסקי הדין באינטרנט ותיקן התנאים הכלליים לניהול חשבונות עו"ש בהתאם למועדים הקבועים בהוראה. כמו כן, נערך הבנק לתיקון יתר ההסכמים המבוקשים בהוראה בהתאם למועדים שנקבעו בחוזר.

הנחיות חדשות בנושא הלוואות ממונפות לדירור בריבית משתנה

ההנחיות פורסמו ביום 28.10.10.

במסגרת ההנחיות החדשות, נדרשים התאגידים הבנקאיים להגדיל את הקצאת ההון בגין הלוואות לדירור בריבית משתנה שאושרו החל מיום 26.10.10, אשר שיעור המימון בהן במועד העמדת האשראי (היחס שבין החוב לבין שווי הנכס) גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדירור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה שווה ל-25%, או יותר. הלוואות העומדות בתנאים אלו ואשר שוקללו ב-35% או ב-75% ישוקללו לצרכי דרישות הקצאת הון החל ממועד זה ב-100%. עם זאת, מתוך כוונה להימנע מפגיעה בציבור הרוכשים בכללותו, ההנחיות לא יחולו על הלוואות לדירור שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף שקל. נוסף על כך, הן לא יחולו על הלוואות לדירור שנלקחו ע"י מי שזכאי להטבה בלקיחת משכנתה, בהתאם לקריטריונים שנקבעו ע"י משרד הבינוי והשיכון. הבנק מיישם את הוראות החוזר.

דוח הדירקטוריון

חוזר בנושא הלוואות ממונפות לדיור בריבית משתנה

החוזר פורסם ביום 3.5.11.

ההנחיה קובעת כי תאגיד בנקאי יאשר הלוואה לדיור, רק אם היחס בין חלק ההלוואה לדיור בריבית משתנה, לבין סך ההלוואה לדיור, אינו עולה על 33.3%. המגבלה תחול על הלוואות שניתן להן אישור עקרוני מיום 5.5.2011 ואילך וכן, הלוואות שהתאגיד הבנקאי אישר את מיחזורן החל ממועד זה, למעט מיחזור שבמסגרתו הוקטן משקל רכיב ההלוואה לדיור בריבית משתנה וסכומה. תאגיד בנקאי רשאי לא להחיל את מגבלת 33.3% על היחס שבין הלוואות לדיור בריבית משתנה, לבין סך ההלוואות לדיור כאמור לעיל, אשר הועמדו במהלך כל רביעי קלנדארי, לגבי: הלוואות לדיור במטבע חוץ שניתנו לתושב חוץ, הלוואות גישור שתקופת הפירעון המקורית שלהן היא עד שלוש שנים, הלוואות לכל מטרה בסכום של עד 100,000 ש"ח.

בנוסף, קובעת ההוראה כי יש ליידע לווים, אשר מרכיב ההלוואה לדיור בריבית משתנה לא צמודה במסלול הפריים שנטלו הוא 33.3% או יותר, תוך 45 ימים מיום פרסום ההוראה, להשלכות הכרוכות בעליה עתידית אפשרית בשיעורי הריבית שיחולו על הלוואותיהם.

חוזר בנק ישראל – ניהול טכנולוגיות המידע (ניהול בנקאי תקין, הוראה מספר 357)

החוזר פורסם ביום 30.1.11. תחולת ההוראה מיום פרסומה.

עיקרי התיקונים להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 357 הינם:

1. ביטול האיסור על הורדת קבצים באמצעות קישוריות עובדים לרשת האינטרנט.
2. קביעה כי על התאגיד הבנקאי להחיל אמצעי מעקב ואבטחה מסוימים לעניין הקישוריות לאינטרנט על כלל אתרי הבנק, לרבות האתר השיווקי שלו. ניתן יהיה לעדכן פרטים אישיים המשמשים להעברת מידע ללקוח באמצעות בנקאות בתקשורת.
3. אפשרות לביצוע הסכם מקוון גם באמצעות הטלפון בכפוף לקיום התנאים המפורטים בהוראה. התאגיד הבנקאי ידרש לוודא שהלקוח חתם על הסכם בסניף בעבר, ללא קשר למספר השנים שקדמו למועד חתימת ההסכם המקוון.
4. תאגיד בנקאי רשאי לשלוח כל הודעה שחובת הסודיות חלה עליה באמצעות דואר אלקטרוני או אתר התאגיד, וזאת מבלי לגרוע מחובת התאגיד הבנקאי לשלוח את ההודעה באמצעים אחרים.

צו בנק ישראל (מידע בעניין עסקות בנגזרות במטבע חוץ ובמכשירי חוב לטווח קצר), התשע"א-2011

ביום 1.7.11 נכנס לתוקף צו בנק ישראל המטיל חובת דיווח לבנק ישראל על עסקות המרה עתידית, עסקות החלף במטבע חוץ ועסקות באופציה, עם תושבי ישראל או תושבי חוץ. הבנק יהיה פטור מחובה זו לגבי עסקאות שבגין הוא מוסר כבר כיום דיווח שוטף, גם אם במתכונת שונה. כמו כן, הוטלו חובות דיווח על עסקות באגרות חוב של ממשלת ישראל במק"מ ועסקות מכר חוזר בניירות ערך כאמור, עם תושבי חוץ או עברם.

דוח הדירקטוריון

חוזר למנהלי קרנות בדבר תמצית השינויים המהותיים אותם יש לפרט במסגרת "בקשה להתיר פרסום של תשקיף חוזר לקרנות שבניהול מנהל הקרן – חלק ב"

החוזר פורסם ביום 21.8.11.

הרשות תאפשר פרסום תשקיף חוזר היה ויפרט את השינויים המהותיים במנהל הקרן כגון: מינוי וסיום כהונה של נושאי משרה ורו"ח של קרן, חילופי נאמן, שינויים בהחזקות במנהל קרן, שינוי שם מנהל הקרן והנאמן, קנס אזרחי, כתב אישום, הרשעה בעבירה, תובענה ייצוגית תלויה, פסק דין בתובענה ייצוגית, סיומי התקשרות ואירוע מהותי.

חוזר בנק ישראל בקשר עם הוראת הדיווח לציבור בעניין דוח על אחריות תאגידית

החוזר פורסם ביום 3.10.11. התאגידים הבנקאיים יידרשו לפרסם לציבור דוח על אחריות תאגידית החל מהדוחות לשנת 2012 בנושאים הרלבנטיים לפעולותיהם, כגון: אתיקה בעסקים, ממשל תאגידי, הגינות מסחרית, מחויבות לאיכות הסביבה, סביבת עבודה הוגנת, שמירה על זכויות אדם ואזרח ומעורבות בקהילה. נוספה דרישה כי תאגיד בנקאי יפרסם לציבור דוח לתקופה של עד שנתיים על אחריות תאגידית כמפורט בהוראה, דרישה שתיושם ברמה הגבוהה ביותר של הקבוצה הבנקאית. תאגיד בנקאי יפרסם דוח על אחריות תאגידית, בהתאם לחוזר זה, לגבי התקופה שמתחילה ביום 1.1.12 ואילך.

חוזר בנק ישראל בקשר עם תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 462 בנושא "השקעות של לקוחות בנכסים פיננסיים באמצעות מנהלי תיקים"

החוזר פורסם ביום 20.9.11. הוספה להוראה הגדרת "לקוח כשיר"-כהגדרתו בסעיף 1 לחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול השקעות (תיקון מספר 14), התש"ע-2010 (להלן "חוק הייעוץ"), בו הוגדר מושג זה. על הגדרת "לקוח כשיר" נמנים בין היתר: לקוחות מוסדיים וכן לקוחות פרטיים להם ידע ובקיאיות בשוק ההון כמו גם היקף תיק השקעות משמעותי. בחוק הייעוץ נותן שירותי ייעוץ השקעות או ניהול תיקים ל"לקוח כשיר" אינו חייב ברישיון. לאור היותו של "לקוח כשיר" לקוח בעל מומחיות וידע מוצע לפטור את התאגיד הבנקאי מהחובה ליתן הסברים כנדרש בחוק ובלבד שה"לקוח הכשיר" ויתר בכתב על קבלת הסברים כאמור. תחילת התיקונים להוראה עפ"י חוזר זה היא מיום פרסומם.

חקיקה

חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן

ביום 8.4.08 התקבל חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008. החוק קובע איסור להשקיע, לרבות בדרך של החזקת ניירות ערך או בדרך של מתן הלוואות מסוימות, בתאגיד המקיים קשר עסקי מהותי עם איראן כהגדרתו בחוק. כן נקבע כי השקעה אסורה בתאגיד, אשר הוכרז עפ"י החוק כתאגיד כאמור, וכן אי מכירה של החזקות קודמות, הינן עבירות. ביום 15.6.11 אושרה בקריאה טרומית הצעת חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן (תיקון-איסור התקשרות), התשע"א-2011, המטילה את האיסור גם על גופים ציבוריים ופרטיים ועל אנשים פרטיים וכן מרחיבה את הסנקציות על העבירות. בהקשר זה, פרסם המפקח על הבנקים ביום 7.7.11 טיוטת חוזר בדבר סיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות בינלאומיות כמסייעים לתוכנית הגרעין של איראן והתוכניות הנלוות לה. בטיטת החוזר מופנה התאגיד הבנקאי לרשימות שפורסמו ע"י גופים בינלאומיים ובהן שמות של גופים שנקבע כי הם מקיימים קשרים אסורים עם איראן, וכן נקבע כי על התאגיד הבנקאי לקבוע מדיניות בנושא הסיכונים הכרוכים בהתקשרות עם גורמים מוכרזים ברשימות האמורות.

דוח הדירקטוריון

הוראות ניהול בנקאי תקין

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301 בנושא דירקטוריון

ההוראה תיכנס לתוקף לא יאוחר מיום 1.1.12.

ההוראה פורסמה ביום 29.12.10 ומעדכנת את הנוהל הקיים, בעיקר בהתאם להנחיית ועדת באזל בעניין "חיזוק הממשל התאגידי בתאגידים הבנקאיים". ההוראה מקיפה מגוון רחב של נושאים בקשר לאחריות הדירקטוריון, תפקידיו, סמכויותיו, אופן התנהלותו והכל מתוך מטרת חיזוק מעמדו העצמאי של הדירקטוריון ותפקודו היעיל. להלן עיקרי השינויים הכלולים בהוראה: הוספת מספר נושאים להליך אישור נושאי משרה, בין היתר הליך (Fit & Proper), הגדרת התפקידים המרכזיים של הדירקטוריון, הרכבו וסוגי ועדותיו (אחריות כוללת, התווית אסטרטגיה ואישור המדיניות, פיקוח על יישום המדיניות, אחריות ודיווח, תרבות ארגונית והתאמה לסביבה הרגולטורית), נושאים בהם חייב הדירקטוריון לדון ולהחליט – ונושאים בהם הדירקטוריון צריך לפעול בדרך שתצמצם את מעורבותו באישור עסקאות והתמקדות באישור מדיניות בתחומים השונים. בהקשר זה נקבע כי על התאגיד הבנקאי להגיש לאישור הפיקוח עד ליום ה-1.7.11, תוכנית לצימצום מעורבות הדירקטוריון באישור מתן אשראי ולהתאמה הנדרשת בבקרה. יישום התוכנית יעשה בהדרגה תוך שנתיים. כמו כן, נקבעה אחריות הדירקטוריון ביחס לפיקוח ובקרה ופיקוח קבוצתי.

הבנק נערך ליישום ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 8.5.11 פרסם בנק ישראל תיקון לנהל בנקאי תקין מספר 313 בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. להלן פירוט עיקרי השינויים המהותיים לנהל:

1. מגבלת קבוצת לווים לא תעלה על הגבוה מבין שיעור של 25% מההון העצמי של הבנק (במקום 30% כיום) או 250 מיליון ש"ח. הוראה זו תיכנס לתוקף החל מינואר 2012. על מנת לעמוד במגבלה החדשה, תצומצמה בבנק מסגרות האשראי של מספר קבוצות לווים.
 2. הוחלט להחיל מגבלת חבות גם על חשיפות לבנקים, והוספה הגדרה נפרדת של "קבוצת לווים בנקאית" (להבדיל מקבוצות לווים "ריאליות"). על קבוצת לווים בנקאית תחול רק מגבלת קבוצת לווים. יובהר כי תאגידים השייכים לקבוצה הבנקאית מעניקת האשראי פטורים מהמגבלות. הוראה זו תכנס לתוקף החל מיום 31.12.11.
 3. חשיפות הבנק בגין קבוצות לווים בנקאיות יותאמו באופן מיידי עם כניסת הוראה זו לתוקף. סך כל החבויות נטו של לווים, קבוצות לווים וקבוצות לווים בנקאיות, שחבותם נטו לתאגיד הבנקאי היא יותר מ-10% מהונו של התאגיד הבנקאי, לא יעלה על שיעור של 120% מהון התאגיד הבנקאי.
- בחישוב המגבלה לפי סעיף זה על חבויות של לווים לחברת כרטיסי אשראי לא תיכללנה חבויות של קבוצות לווים בנקאיות. המגבלה דלעיל תכנס לתוקף בהדרגה החל מינואר 2012 ועד ליום 31 בדצמבר 2012, כשבכל רבעון תופחת המגבלה ב-3.75% עד שתגיע ל-120%.
- לצורך עמידה בדרישות המגבלה, פועל הבנק לצמצום מסגרות האשראי הלא מנוצלות הנכללות בהגדרת החבות.

דוח הדירקטוריון

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 313 בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים (המשך)

4. הבנק נדרש לדון ולקבוע מגבלות פנימיות מחמירות בדבר חשיפות אשראי מרביות ולשקול, בין היתר, גורמים דוגמת מאפייני התאגיד הבנקאי, מאפייני חשיפות, רמות דירוג האשראי ורמת ריכוזיות האשראי הכוללת בתאגיד הבנקאי ובקבוצה הבנקאית.

5. שונתה הגדרת "הון" – במקום "הון" על פי הוראת ניהול בנקאי מספר 311, הגדרת ה"הון" הינה לפי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202.

השפעת יישום הסעיפים הנ"ל על פעילות הבנק אינה צפויה להיות מהותית.

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 420 – מסירת מידע באמצעים אלקטרוניים

ההוראה פורסמה ביום 30.1.11. ההוראה כוללת רשימת סוגי ההודעות אשר ניתן לשלוח ללקוחות באמצעות האינטרנט. ההוראה תהווה את המצע לדיון באשר לכל סוגי ההודעות אותן נדרשים הבנקים להמציא ללקוחותיהם, על מנת לקבוע אילו מהן יש להמשיך לשלוח באמצעות הדואר ואילו ניתן יהיה לשלוח באמצעים אלקטרוניים בלבד.

טיוטת עדכון הוראת השעה בדבר תיאור עסקי התאגיד הבנקאי – דיווח סביבתי

הטיטא פורסמה ביום 12.5.11. החל מהדוחות של שנת 2011 ידרשו התאגידים הבנקאיים לתת גילוי לגבי נושאים סביבתיים כגון: השלכות מהותיות של הוראות הדינים הסביבתיים על הבנק, פירוט הקשור לפעילות הבנק שעשויה לגרום לפגיעה בסביבה, תיאור הליכים משפטיים/מנהליים מהותיים בקשר עם איכות הסביבה שהבנק/נושא משרה שלו צד להם, פירוט מדיניות הבנק בניהול סיכונים סביבתיים העשויה להשפיע מהותית על הבנק.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין – פונקצית הביקורת הפנימית

הטיטא פורסמה ביום 18.7.11. מטרתה להסדיר את פונקצית הביקורת הפנימית בהסתמך על הוראות באזל בנושא זה, חקיקה ורגולציה מקומית רלבנטית ומקורות בינלאומיים.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי בנושא "ניהול המשכיות עסקית"

טיוטת ההוראה פורסמה ביום 25.7.11. בחודש אוגוסט 2006 פרסמה ועדת באזל לפיקוח על הבנקים עקרונות בנושא המשכיות עסקית. במסגרת עדכון הוראות ניהול בנקאי תקין והתאמתן למסגרת העבודה של באזל ובמטרה להבטיח אימוצם ויישומם של נהגים נאותים לניהול המשכיות עסקית ע"י התאגידים הבנקאיים מוצע בין היתר בטיטא כי, בהתאם לעקרונות הממשל התאגידי לדירקטוריון ולהנהלה הבכירה תהיה אחריות להטמעת מסגרת עבודה לניהול המשכיות עסקית ולקיום פיקוח נאות. ההוראה דורשת, בין השאר, מינוי של מנהל המשכיות עסקית וכן, צוות לניהול משבר שיורכב מחברי הנהלה בכירים. קביעת מסגרת עבודה לניהול המשכיות עסקית, בניית תוכניות המשכיות עסקית, קביעת תנאים שעל התאגידים הבנקאיים לכלול בהסכמי התקשרות עם ספקים המספקים שירותי מיקור חוץ של תהליכים או שירותים חיוניים והכנת אתר חלופי למקרה הצורך. הנושא נמצא בטיפול איגוד הבנקים.

דוח הדירקטוריון

שונות

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - באזל II) פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על-ידי הבנק (Internal Ratings - Based).

נדבך שני – במסגרת נדבך זה יישם הבנק תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשוף הבנק, לרבות סיכונים שאינם נכללים בנדבך הראשון, ובכלל זה: ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכוני ציות, סיכוני הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות החל ביום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

דוח הדירקטוריון

להלן הוראות עיקריות וטיטות נוספות שפורסמו במהלך שנת 2011 ועד לפרסום דוח זה:

1. טיטא בנושא ניהול המשכיות עסקית – הוראה זו משתלבת עם פעולות הפיקוח לחיזוק ניהול הסיכון התפעולי והמוכנות לשעת חירום בתאגידים הבנקאיים.
2. טיטת נוהל בנקאי תקין 339 בנושא "ניהול סיכונים".
3. טיטת נוהל בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות".
4. טיטת נוהל בנקאי תקין בנושא "ניהול סיכון תפעולי".
5. טיטת נוהל בנקאי תקין בנושא "פונקצית ביקורת פנימית".
6. הליכי ההכרה בחברות דירוג אשראי חיצוניות, ומיפוי דירוגיהן למשקלי סיכון, למטרת חישוב הלימות ההון – מסמך הנחיות לפיקוח על הבנקים ולחברות דירוג האשראי החיצוניות בכל הקשור להגשת בקשה להכרה בהן, ולבחינת עמידתן בקריטריוני הכשירות.
7. תיקוף מודלים – על רקע השימוש ההולך וגובר במערכת הבנקאית במודלים שונים, פרסם המפקח על הבנקים הנחיה, לפיה על התאגידים הבנקאיים למפות את כל המודלים בהם הם עושים שימוש ולאשר מדיניות לתיקופם במסגרת לוחות זמנים שנקבעו. על רקע הוראת המפקח על הבנקים, נערך הבנק, במסגרת הערכות החברה האם, הבנק הבינלאומי וביצע מיפוי של כל המודלים המשמשים לניהול ובקרת סיכונים בבנק ועל בסיס מיפוי זה אושרה בדירקטוריון הבנק מדיניות רב שנתית לתיקופם ביום 22.3.2011.

הערכות הבנק

הבנק נשען בתחומים רבים על המערכות התפעוליות ויחידות המטה המתמחות של חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, ולכן יישום ההוראות בבנק נעשה בד בבד עם יישומן בחברת האם, תוך ביצוע התאמות במידה ונדרש. בהתאם לכך, להלן פירוט יישום ההוראות בבנק, כחלק מהיערכותו של הבנק הבינלאומי, החברה האם:

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל הבנק החל ליישם את הוראת השעה באזל II, מידי רבעון, החל בדיווח ליום 31 בדצמבר 2009.

סיכויי אשראי - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל.
סיכונים תפעוליים - הבנק החליט ליישם את הגישה הבסיסית (BIA).

הבנק נערך ליישום הנדרש בנושא ניהול הסיכונים התפעוליים כמוגדר בהוראה, לרבות היערכות ליישום בעתיד של הגישה הסטנדרטית. מידע נוסף בנושא מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכויי שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הבנק והקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכויי השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא.

דוח הדירקטוריון

הנדבך השני - ישום התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות וזאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים העלולים להתרחש ולהשפיע על הבנק (Stress Tests and Stress Scenarios). כחלק מתהליך הערכת הנאותות ההונית וכחלק משיפור מערך ניהול הסיכונים הופכים תרחישי הקיצון כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בקבוצה.

התהליך שבוצע בקבוצה ובבנק:

- על פי הוראות בנק ישראל הגיש הבנק הבינלאומי לפיקוח על הבנקים ביום 15 במאי 2011 את מסמך ה- ICAAP ל- 31 בדצמבר 2010 שאושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה- ICAAP) על בסיס קבוצתי ועל בסיס הנתונים ליום 31 בדצמבר 2010. במסגרת תהליך זה, העריכה הקבוצה את רמת ההון הנדרשת ממנה על מנת להלום את פרופיל הסיכון בפעילותה העסקית הנוכחית ובזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה ליום 31 בדצמבר 2010 מצביעות על כך שלקבוצה יש די הון לתמוך בסיכונים אליהם היא חשופה הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות. אל מסמך ה- ICAAP שהוגש לפיקוח על הבנקים צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצעה הקבוצה במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

- על פי הנחיית המפקח על הבנקים חברה בת בנקאית פטורה מהגשת מסמך המרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה- ICAAP), אולם עליה לבצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית. הבנק ביצע תהליך פנימי לבחינת הנאותות ההונית וביום 27 בפברואר 2011, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק את מסמך ה- ICAAP על בסיס נתוני ה- 30 ביוני 2010. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק הבינלאומי שימשה בסיס לתהליך הפנימי שבוצע בבנק בהתאמות הנדרשות מהתהליך שבוצע בחברת האם ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של הבנק.

עם אישורו של מסמך ה- ICAAP במוסדות הבנק לנתוני ה-30 ביוני 2010, יש בידי הבנק תשתית מתודולוגית מובנית לתהליך בחינת הנאותות ההונית, לרבות מתודולוגיה הקושרת בין פרופיל הסיכון להון. בהתבסס על נתוני ה-30 ביוני 2010 החליט דירקטוריון הבנק כי כרית ההון של הבנק (הפער בין ההון הפנימי לאמצעים הוניים) הינה רחבה דיה על מנת לתמוך בהתמודדות מול הסיכונים שזוהו.

במסגרת ביצוע תהליך ה- ICAAP, קבע הבנק יעדי הון ארוכי טווח במונחי יחס הון ותמהיל ההון.

דוח הדירקטוריון

במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2011 צפוי הבנק להשלים את תהליך ה- ICAAP לשנת 2011 על בסיס התהליך שבוצע בבנק האם לשנת 2010.

עריכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הקבוצה

- הקבוצה השלימה, ברמת חברת האם וברמת הבנק, ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה- BIS, כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- החברה האם השלימה במהלך השנה ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בהתאם להוראות של ה- BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. החברה האם בוחנת דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הנהלת הבנק, בשילוב עם הקבוצה, אישרה תוכנית עבודה לסגירת הפערים שזוהו בסקרי הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תעדוף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות, וכן תעדוף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.
- מתודולוגית סגירת הפערים שגובשה הינה מתודולוגיה קבוצתית, ככל הניתן, כך שביחס לכל פער שיהיה משותף לבנק ולחברת האם, הפתרון לסגירת הפער יגובש ויותווה ברמת חברת האם ויועבר ליישום בבנק בהתאמות ובשינויים המתבקשים.

הנדבך השלישי - בהתאם להוראת השעה באזל II נקבעה בבנק מדיניות גילוי לפיה תדירות הגילוי הכמותי, אשר נכלל הן בדוחות הכספיים והן בדוח הדירקטוריון, הינה רבעונית ותדירות הגילוי האיכותי בדוח הדירקטוריון הינה חצי שנתית. הדיווח המפורט להלן משלב את הוראות הדיווח בהוראת השעה בדיווח על ניהול הסיכונים.

גישת הבנק להערכת הלימות ההון כדי לתמוך בפעולותיו

כללי

- מסגרת העבודה של באזל II מורכבת משלושה נדבכים המשלימים זה את זה ומספקים תשתית להערכת ההון של תאגידים בנקאיים. מסגרת עבודה זו מחליפה את הוראות באזל I בכל הקשור לקביעת יחס ההון המזערי בתאגידים בנקאיים.
- הנדבך הראשון של באזל II, אשר כותרתו "דרישות להון מזערי", מספק הנחיות ברורות ומחייבות לחישוב הלימות ההון בתאגידים בנקאיים, תוך התייחסות לסיכונים העיקריים אליהם חשופים התאגידים (סיכון אשראי, שוק ותפעולי).
- תהליך החישוב של הלימות ההון לפי הנדבך הראשון מבוסס על מסגרת של הנחיות המיושמות על בסיס ההוראה מבלי לאפשר לתאגיד הבנקאי שיקול דעת סובייקטיבי ביחס לרמת הסיכון הגלומה בפעילויות השונות ו/או לתרומת איכות הניהול והבקרה למזעור החשיפה הגולמית.
- בנדבך השני של באזל II, אשר כותרתו "הסקירה הפיקוחית", נדרש התאגיד הבנקאי להעריך באופן שוטף את נאותות ההון שלו בהשוואה לפרופיל הסיכון והסביבה העסקית, וזאת להבדיל מחישוב הלימות ההון המתבצע בנדבך הראשון.
- מטרת הנדבך השני היא להגביר ולחזק את הזיקה בין פרופיל הסיכונים של הבנק, לבין מערכות ומתודולוגיות ניהול הסיכונים הקיימות בבנק, ובין רמת ההון והאמצעים ההוניים.

דוח הדירקטוריון

המונח נאותות הונית מבטא הערכה סובייקטיבית של התאגיד ביחס למידה בה רמת האמצעים ההוניים שלו הכוללת הולמת את פרופיל הסיכון הכולל שלו.

במסגרת זו, נדרש התאגיד הבנקאי להעריך את נאותות ההון כנגד כל הסיכונים אליהם הוא חשוף, לרבות הסיכונים שכבר נמדדו והוקצה עליהם הון בנדבך הראשון.

מעבר להערכה מחדש של נאותות ההון ביחס לסיכוני הנדבך הראשון (כאמור, סיכון אשראי, שוק ותפעולי), נדרש התאגיד הבנקאי להעריך סיכונים נוספים על בסיס כמותי (למשל: סיכון ריכוזיות, ריבית בתיק הבנקאי) ועל בסיס איכותי (למשל: סיכונים מוניטין, רגולציה, ציות, משפטי, עסקי, אסטרטגי). הערכת הנאותות ההונית במסגרת הנדבך השני, הינה הערכה עצמית, סובייקטיבית המתבצעת על ידי התאגיד.

הליך זה, של הערכה עצמית שמבצע התאגיד הבנקאי ביחס לנאותות ההון שלו, הינו תהליך ה-ICAAP. בהתאם להנחיות בנק ישראל, התהליך נועד להבטיח כי בנקים יחזיקו רמת הון הולמת שתתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם וכן שיפותחו וינקטו על ידי הבנקים תהליכים נאותים לניהול סיכונים ולניהול ההון. החלק השני והמשלים של תהליך הערכת הנאותות ההונית על ידי התאגיד הבנקאי, הינו מערכת הנאותות ההונית על ידי הרגולטור שמטרתו לבחון באיזה מידה ניתן לקבל את הערכת הנאותות ההונית שערך התאגיד הבנקאי. תהליך זה מכונה "סקירה פיקוחית" SREP, והוא כולל מסגרת מפורטת של הנחיות לבחינת מסמך ה-ICAAP המאפשרת לרגולטור לגבש מסקנה ביחס לנאותות ההונית של הבנק המפוקח.

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן: באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018. כמו כן, יחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף שנת 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

המפקח על הבנקים הצהיר כי המערכת הבנקאית בישראל תאמץ את המלצות באזל 3, לאחר שיגובשו ותוך ביצוע התאמות להוראותינו, לפי העניין. בהתאם לכך, הוקמו לאחרונה בפיקוח על הבנקים צוותי עבודה, אשר יגישו המלצות מקצועיות בדבר אופי האימוץ.

דוח הדירקטוריון

בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר דרישות הגילוי של נדבך 3 של באזל II להלן פירוט דרישות הגילוי הנדרשות בהוראה:

מס' הטבלה	גילוי כמותי	עמוד
1. טבלה 1	-	-
2. טבלה 2	דוח על השינויים בהון עצמי.	116-119
3. טבלה 3	א. הלימות ההון – נכסי סיכון ודרישות הון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי. ב. ביאור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים.	32 153
4. טבלה 4	א', ב' סך כל חשיפות סיכון אשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	40
טבלה 4 ג'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות.	107
טבלה 4 ד'	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוינת לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי.	45
טבלה 4 ה'	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפרעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.	42
טבלה 4 ו'	יתרות הפרשות להפסדי אשראי. תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק.	104
טבלה 4 ז'	תוספת ד' לסקירת ההנהלה – חשיפה למדינות זרות, טור חובות בעייתיים.	107
טבלה 4 ח'	תנועה בהפרשה להפסדי אשראי: ביאור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.	145
5. טבלה 5	סיכון אשראי, גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית.	35
6. טבלה 7	הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית.	44
7. טבלה 8	גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי.	45
8. טבלה 9	איגוח – גילוי בגישה הסטנדרטית.	46
9. טבלה 10	סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית.	19
10. טבלה 12	-	-
11. טבלה 13	גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי: ביאור 2 – ניירות ערך.	140
12. טבלה 14	סיכון ריבית בתיק הבנקאי.	22

דוח הדירקטוריון

גילוי בדבר מבקר פנימי בבנק

ביום 30.11.2010 הודיע המבקר הפנימי של הבנק, מר ניר אבל, על פרישתו מהבנק. מועד הפרישה נקבע ליום 18.3.11. הגברת יעל רונן, רו"ח, מונתה למבקרת הפנימית של הקבוצה והבנק בתוקף מיום 23.5.11 (אושר ביום 10.4.2011 על ידי הדירקטוריון וועדת הביקורת). המבקרת הפנימית עומדת בהוראות סעיף 146 (ב) לחוק החברות, ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית ועובדי הביקורת הפנימית עומדים בהוראות סעיף 8 לכללי הבנקאות. בתקופה שבין ה-19.3.2011 ועד ה-22.5.2011 שימש מר קובי בן שושן, סגן המבקר הפנימי, כממלא מקום המבקר הפנימי.

התפתחויות נוספות

- **שינויים בהרכב הדירקטוריון וועדותיו -**
 - ביום 17.3.2011 הודיע מר יוסף ירום על התפטרותו מדירקטוריון הבנק, ממועד הודעתו זו.
 - ביום 10.4.2011 אישר הדירקטוריון את הארכת כהונתו של הדירקטור החיצוני, מר אבי קרמר.
 - ביום 21.6.2011 מינתה האסיפה הכללית של בעלי המניות של הבנק את מר יוסף אלשיך לתפקיד דירקטור בבנק. בתוקף מיום 1.7.2011.
 - ביום 2.10.2011 אישר דירקטוריון הבנק שינויים בהרכב וסוגי ועדות הדירקטוריון, אשר יכנסו לתוקף ממועד זה. בין השינויים ניתן למנות את ביטול ועדת האשראי והקמת ועדת שכר ותגמולים.

להלן פרטים אודות מר יוסף אלשיך:

מר יוסף אלשיך

תקופת כהונה: תחילת כהונה 1.7.11.
 חברות בועדות: ועדת ביקורת**.
 דירקטור פנימי או חיצוני*: פנימי.
 השכלה: B.A בכלכלה – New School University – New York.
 תעסוקה בחמש שנים האחרונות:
 1996 – 2011: כהונה במועצות מנהלים וועדות השקעות, כולל בפיבי אחזקות בע"מ, על בד משואות יצחק בע"מ, הריבוע הכחול נכסים והשקעות בע"מ, מוצרי מעברות בע"מ, הראל פיננסים בע"מ ודן חברה ציבורית לתחבורה בע"מ.
 חברות בדירקטוריונים נוספים נכון ליום פרסום הדוחות: תעשיות לכיש בע"מ, וויטוטר בע"מ, מגה קמעונאות בע"מ, 013 נטויז'ין בע"מ ושיכון ובינוי בע"מ.

* דירקטור חיצוני כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 301.

** מר יוסף אלשיך מונה כחבר בועדת הביקורת החל מיום 18.8.2011.

דוח הדירקטוריון

• שינויים בהרכב ההנהלה -

- ביום 19.6.2011 הודיעה הגב' מיכל גורן מילר, מנהלת חטיבת הבנקאות הפרסונאלית בבנק, כי בכוונתה לפרוש מתפקידה בסוף שנת 2011. ההתפטרות תכנס לתוקף ביום 31 בדצמבר 2011. ביום 20 בנובמבר 2011 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יהודה-אודי דהאן לתפקיד מנהל חטיבת הבנקאות הפרסונאלית, בתוקף ממועד זה.

להלן פרטים אודות מר יהודה-אודי דהאן:

מר יהודה-אודי דהאן

השכלה: B.A. במדעי המחשב וכלכלה - אוניברסיטת תל-אביב; MsC בכלכלה וניהול בינלאומי - אוניברסיטת St. Gallen, שווייץ; MBA במינהל עסקים - אוניברסיטת Nanyang, סינגפור, PhD במינהל עסקים - אוניברסיטת St. Gallen, שווייץ.

תעסוקה בשנים האחרונות:

2004 – 2006: יועץ השקעות ב-HSBC ציריך, שווייץ;

2006 – 2009: מנהל צוות יועצי השקעות ב-UBS, ציריך, שווייץ;

2009 – 2010: מנהל UBS Wealth Management ישראל;

2010 – 2011: מנכ"ל חברת קונטנגו פיננסים בע"מ (חברה בבעלותו).

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר רון בדני ומנהלת חטיבת החשבונאי הראשי וחשבונאית ראשית, גב' אורית איצקוביץ.

האורגן בבנק האחראי על בקרת העל הינו דירקטוריון הבנק.

דירקטוריון הבנק מינה ועדת ביקורת, המקיימת דיונים מקדמיים פרטניים בנושא הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הביקורת מורכבת מארבעה חברים, שלושה מהם בעלי מיומנות פיננסית וחשבונאית ושלושה מהם דירקטורים חיצוניים. לישיבות ועדת הביקורת, כמו גם לישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים ונוכחים גם רואי החשבון המבקרים של הבנק המתבקשים להציג את הממצאים העיקריים, אם היו כאלה, שעלו מתהליך הביקורת או הסקירה, ועומדים לרשות חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון בכל שאלה והבהרה טרם אישורם. בסיום הדיון ובכפוף לתיקונים שמתקבלים בו, ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

מידי רבעון מקיימת ועדת הביקורת של הדירקטוריון דיון בחובות הפגומים ובהפרשה להפסדי אשראי, לצורך אישור ואישור הפרשות בגין ירידת ערך מתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

בנוסף, במסגרת הערכת הבקורות והנהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים לפי הוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק Sarbanes Oxley, נצבר ומועבר להנהלת הבנק מידע בהתייחס לדרישות הגילוי בדוחות הכספיים. דיווח בגין ליקויים משמעותיים מובא לדיון בועדת הביקורת ולדירקטוריון, כנדרש טרם אישור הדוחות הכספיים. דיווח בגין חולשה מהותית ניתן בדוחות הכספיים במידה וקיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של הבנק, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים של הבנק ודוח הדירקטוריון, לעיונם של חברי ועדת הביקורת וחברי הדירקטוריון לפי העניין, לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים. בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאית הראשית ורואה החשבון המבקר. במהלך ישיבת הדירקטוריון בה נידונים ומאושרים הדוחות הכספיים סוקר מנכ"ל הבנק באופן מפורט, את עיקרי הדוחות הכספיים וכן סוגיות מהותיות בדיווח הכספי. בנוסף, נסקרת הפעילות השוטפת של הבנק והשפעת פעילות זו על תוצאות הבנק ומודגשות סוגיות מהותיות. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק.

דיווח על דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית

הנחייה של המפקח על הבנקים קובעת כי על התאגידים הבנקאיים לתת גילוי בדוח הדירקטוריון בדבר המספר המיזערי הראוי של דירקטורים (שאינם בעלי תפקיד נוסף בבנק) בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית שקבע דירקטוריון התאגיד הבנקאי, אשר מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד באחריותו בבדיקת המצב הכספי של התאגיד ולעריכת הדוחות הכספיים ואישורם, וכן לתת פרטים על הדירקטורים שהינם בעלי מיומנות, כאמור. קביעה זו נעשית בהתחשב, בין היתר, בגודל התאגיד, סוג פעילותו, מספר חברי הדירקטוריון שלו ומורכבותו. דירקטוריון הבנק קבע כי המספר המיזערי הראוי של דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית, כהגדרתם בהנחייה, הינו שני דירקטורים. מספר זה מאפשר לדעת הדירקטוריון לעמוד בחובות המוטלות עליו כאמור לעיל, שכן הוא מבטיח את מעורבותו של דירקטור בעל מיומנות, כאמור, בתהליך אישור הדוחות הכספיים גם במקרה של היעדרות של אחד מבין שני הדירקטורים בעלי מיומנות זו. בנוסף, ציין הדירקטוריון כי בקביעה זו הובאה בחשבון העובדה שהדוחות הכספיים של הבנק מובאים בפני ועדת הביקורת, המנהלת דיונים מעמיקים בדוחות, טרם הבאתם לאישור הדירקטוריון.

דוח הדירקטוריון

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחווות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם Sarbanes-Oxley Act שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב, בין היתר, על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית, כל אחת בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי. הנהלת הבנק, בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק.

על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהתאגיד הבנקאי נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בעקבות היישום לראשונה ביום 1 בינואר 2011 של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, חל במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 שינוי מהותי בתהליכי איתור חובות בעייתיים וההפרשה להפסדי אשראי ולפיכך חל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי. לצורך הכנת הדוחות הכספיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 במתכונת החדשה ולצורך חתימת המנכ"ל והחשבונאית הראשית על ההצהרה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011, החל הבנק במיפוי של סביבת הבקרה הקשורה לתהליכים אלה ויושמו בקורות מפתח מפצות הקשורות לשלמות הנתונים וסבירות התוצאות. עם זאת, המערכות הממוכנות החדשות שפותחו לצורך יישום הוראת חובות פגומים, כמו גם אפיונים חדשים למערכות קיימות, החלו לפעול לראשונה בשנת 2011 ובמקרים בהם נתגלו ליקויים הם תוקנו באופן ממוכן או ידני. הבנק פועל, במסגרת הקבוצה, לתיקון מכלול הליקויים בהקדם האפשרי.

למעט האמור לעיל, במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2011 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

במהלך התקופה הנסקרת התקיימו 7 ישיבות דירקטוריון ו-14 ישיבות של וועדות הדירקטוריון השונות.

רון בדני
מנהל כללי

ז'אק אלעד
יו"ר הדירקטוריון

20 בנובמבר 2011

סקירת הנהלה

תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

2010 ⁶				לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)		שיעור הכנסה (הוצאה)	
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ¹	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ¹
נגזרים	נגזרים	מימון	מיליוני ש"ח	נגזרים	נגזרים	מימון	מיליוני ש"ח
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד:							
	1.88	24.4	5,215.7		3.32	39.9	4,872.3
		5.7	1,113.3			10.1	1,059.1
1.92		30.1	6,329.0	3.41		50.0	5,931.4
	(0.84)	(8.3)	3,954.6		(1.95)	(17.4)	3,591.3
		(8.7)	1,885.5			(17.8)	1,993.1
(1.17)		(17.0)	5,840.1	(2.55)		(35.2)	5,584.4
0.75	1.04			0.86	1.37		
מטבע ישראלי צמוד:							
	0.12	0.1	328.3		1.87	2.1	452.7
		-	-			-	-
0.12		0.1	328.3	1.87		2.1	452.7
	(0.41)	(0.4)	394.1		(1.88)	(1.9)	407.7
		(1.2)	63.5			(1.2)	66.5
(1.41)		(1.6)	457.6	(2.64)		(3.1)	474.2
(1.29)	(0.29)			(0.77)	(0.01)		

הערות לטבלה ראה בעמוד 95.

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011							
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%
962.0	78.1	36.65	(10.48)	1,571.0	(42.9)		
35.1	1.0			159.8	7.2		
3,671.8	324.2			3,780.8	(81.6)		
4,668.9	403.3	39.29	(8.25)	5,511.6	(117.3)		
1,929.9	(136.3)	(31.39)	12.87	2,217.9	75.1		
36.8	(3.3)			183.8	(6.3)		
2,708.7	(266.1)			2,950.1	52.2		
4,675.4	(405.7)	(39.49)	8.74	5,351.8	121.0		
	5.26	⁵ (0.20)	2.39				⁵ 0.49
6,287.0	120.1	7.86	(1.03)	7,115.0	(18.4)		
35.1	1.0			159.8	7.2		
4,730.9	334.3			4,894.1	(75.9)		
11,053.0	455.4	17.53	(2.83)	12,168.9	(87.1)		
5,928.9	(155.6)	(10.92)	3.98	6,566.6	66.4		
36.8	(3.3)			183.8	(6.3)		
4,768.3	(285.1)			4,899.1	42.3		
10,734.0	(444.0)	(17.60)	3.47	11,649.5	102.4		
	(3.06)	(0.07)	2.95				0.64

מטבע חוץ²
 (לרבות מט"י צמוד למט"ח):
 נכסים^{10,9}
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל נכסים
 התחייבויות⁹
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל התחייבויות
 פער הריבית

סך הכל:
 נכסים כספיים שהניבו
 הכנסות מימון^{10,9}
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל נכסים
 התחייבויות כספיות שגרמו
 הוצאות מימון⁹
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל התחייבויות
 פער הריבית³

הערות לטבלה ראה בעמוד 95.

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

שלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011		שלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010 ⁶	
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
	2.1	0.9	
	-	-	
	4.1	12.1	
	17.6	28.3	
	(1.6)	(0.6)	
	19.2	28.9	
	6,287.0	7,115.0	
	126.4	219.2	
	183.8	108.8	
	(14.5)	(10.2)	
	6,582.7	7,432.8	
	5,928.9	6,566.6	
	165.5	248.2	
	101.0	137.0	
	6,195.4	6,951.8	
	387.3	481.0	
	30.4	24.5	
	417.7	505.5	

בגין אופציות
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב- ALM ונגזרים משובצים שהופרדו)
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות⁴
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי הכנסות בגין הפסדי אשראי
רווח מפעולות מימון לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי סך הכל:
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון^{9, 10}
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים⁸
נכסים כספיים אחרים⁹
הפרשה להפסדי אשראי
סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל:
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון⁹
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים⁸
התחייבויות כספיות אחרות⁹
סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
נכסים לא כספיים, נטו
סך כל האמצעים ההוניים

הערות לטבלה ראה בעמוד 95.

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011 ⁶							
שערור הכנסה (הוצאה)				שערור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות	ללא	כולל	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות	ללא	כולל
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב
%	%	%	%	%	%	%	%
286.9	1.1	1.54	418.6	0.8	0.77		
9.9	0.3		42.6	1.9			
1,030.4	2.5		1,007.5	(0.2)			
1,327.2	3.9	1.18	1,468.7	2.5	0.68		
572.8	(0.2)	(0.14)	591.0	(0.1)	(0.07)		
10.3	(1.0)		49.0	(1.6)			
760.2	(0.6)		786.3	0.7			
1,343.3	(1.80)	(0.54)	1,426.3	(1.0)	(0.28)		
		1.40			0.70		
		0.64			0.40		

מטבע חוץ²

(לרבות מט"י צמוד למט"ח):
נכסים^{9,10}

השפעת נגזרים:⁷

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל נכסים

התחייבויות⁹

השפעת נגזרים:⁷

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

- 1 על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, (פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד שהינו על בסיס נתונים יומיים), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- 2 פעילות מקומית – לרבות מט"י צמוד למט"ח.
- 3 פער הריבית של כל מגזרי ההצמדה יחדיו אינו בר השוואה בין התקופות היות והוא משקלל בתוכו את הפוזיציה במגזר הצמוד.
- 4 לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- 5 התנודתיות במרווח המט"ח נובעת מפעילות באופציות ש"ח – מט"ח, כאשר ההתכנסות היא באמצעות פעולות בנכס הבסיס.
- 6 מוצג מחדש.
- 7 מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- 8 יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- 9 למעט מכשירים נגזרים.
- 10 מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושת החודשים שנתיים ב- 30 בספטמבר 2011 בסך של 0.2 מיליון ש"ח במגזר המט"ח וצמוד המט"ח ובסך שלילי של 5.7 מיליון ש"ח ו- 2.1 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד וצמוד המדד, בהתאמה. (לתקופה של שלושת החודשים שנתיים ב- 30 בספטמבר 2010 בסך של 0.6 מיליון ש"ח, 0.4 מיליון ש"ח וסך שלילי של 1.0 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד, צמוד המדד והמט"ח וצמוד המט"ח, בהתאמה).

הערות:

- א. נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

2010 ⁶				לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2011			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ¹
כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים			כולל השפעת נגזרים	ללא השפעת נגזרים		
%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד:							
	1.74	70.3	5,390.4		2.95	113.7	5,155.9
		14.8	1,053.7			31.2	1,272.5
1.76		85.1	6,444.1	3.02		144.9	6,428.4
	(0.69)	(21.4)	4,162.1		(1.64)	(46.0)	3,749.1
		(22.3)	1,787.0			(51.9)	2,258.0
(0.98)		(43.7)	5,949.1	(2.18)		(97.9)	6,007.1
0.78	1.05			0.84	1.31		
מטבע ישראלי צמוד:							
	0.38	1.1	386.7		2.03	6.9	455.3
		-	-			-	-
0.38		1.1	386.7	2.03		6.9	455.3
	(0.28)	(0.8)	378.3		(2.10)	(7.5)	477.7
		(2.4)	63.5			(3.2)	61.5
(0.97)		(3.2)	441.8	(2.65)		(10.7)	539.2
(0.59)	0.10			(0.62)	(0.07)		

הערות לטבלה ראה בעמוד 99.

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
שיעור הכנסה (הוצאה)				שיעור הכנסה (הוצאה)			
יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים	יתרה ממוצעת ¹	הכנסות (הוצאות) מימון	ללא השפעת נגזרים	כולל השפעת נגזרים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	%	%

1,122.1	55.7	6.67	1,596.1	(18.2)	(1.52)		
29.8	(3.4)		177.2	(17.5)			
3,827.5	292.3		4,369.0	(43.3)			
4,979.4	344.6	9.33	6,142.3	(79.0)	(1.71)		
2,100.2	(63.4)	(4.05)	2,274.9	51.4	3.0		
30.4	1.8		196.0	7.3			
2,807.5	(265.0)		3,574.2	33.1			
4,938.1	(326.6)	(8.91)	6,045.1	91.8	2.02		
		2.62			1.48		0.31 ⁵

מטבע חוץ²
 (לרבות מט"י צמוד למט"ח):
 נכסים^{9,10}
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל נכסים
 התחייבויות⁹
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל התחייבויות
 פער הריבית

6,733.3	176.3	3.51	7,373.2	53.2	0.96		
29.8	(3.4)		177.2	(17.5)			
5,100.0	323.5		5,422.7	(28.5)			
11,863.1	496.4	5.62	12,973.1	7.2	0.07		
6,327.0	(116.9)	(2.47)	6,815.3	29.2	0.57		
30.4	1.8		196.0	7.3			
5,127.0	(320.1)		5,424.7	8.4			
11,484.4	(435.2)	(5.08)	12,436.0	44.9	0.48		
		1.04			1.53		0.55

סך הכל:
 נכסים כספיים שהניבו
 הכנסות מימון^{9,10}
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל נכסים
 התחייבויות כספיות שגרמו
 הוצאות מימון⁹
 השפעת נגזרים:⁷
 נגזרים מגדרים
 נגזרים ALM
 סך הכל התחייבויות
 פער הריבית³

הערות לטבלה ראה בעמוד 99.

סקירת הנהלה תוספת א' - שיעורי הכנסה והוצאה על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011 2010 ⁶			
יתרה ממוצעת ¹ מיליוני ש"ח	הכנסות (הוצאות) מימון מיליוני ש"ח	יתרה ממוצעת ¹ מיליוני ש"ח	הכנסות (הוצאות) מימון מיליוני ש"ח
	3.4	(2.2)	
	-	-	
	31.2	22.4	
	86.7	81.4	
	(5.0)	(4.4)	
	91.7	85.8	
	7,373.2	6,733.3	
	144.4	142.2	
	115.3	179.4	
	(10.4)	(14.0)	
	7,622.5	7,040.9	
	6,815.3	6,327.0	
	165.2	169.8	
	153.8	161.5	
	7,134.3	6,658.3	
	488.2	382.6	
	24.9	34.9	
	513.1	417.5	

בגין אופציות
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים
בגידור, ב- ALM ונגזרים משובצים שהופרדו)
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות⁴
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי
הכנסות בגין הפסדי אשראי
רווח מפעולות מימון לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי
סך הכל:
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון^{9, 10}
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים⁸
נכסים כספיים אחרים⁹
הפרשה להפסדי אשראי
סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל:
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון⁹
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים⁸
התחייבויות כספיות אחרות⁹
סך כל ההתחייבויות הכספיות
סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
נכסים לא כספיים, נטו
סך כל האמצעים ההוניים

הערות לטבלה ראה בעמוד 99.

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2011							
שערור הכנסה (הוצאה)				שערור הכנסה (הוצאה)			
יתרה	הכנסות	ללא	כולל	יתרה	הכנסות	ללא	כולל
ממוצעת ¹	(הוצאות) מימון	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים	ממוצעת ¹	(הוצאות) מימון	השפעת נגזרים	השפעת נגזרים
מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$	מיליוני \$
ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב	ארה"ב
%	%	%	%	%	%	%	%
318.0	4.1	1.72	423.6	5.4	1.70		
8.5	(1.0)		47.0	(4.6)			
1,084.0	3.7		1,159.2	1.7			
1,410.5	6.8	0.64	1,629.8	2.5	0.20		
595.2	(0.3)	(0.07)	603.7	(0.4)	(0.09)		
8.6	0.5		52.0	1.9			
795.1	0.6		948.3	0.9			
1,398.9	0.8	0.08	1,604.0	2.4	0.20		
		1.65			1.61	0.40	
		0.72					

מטבע חוץ²

(לרבות מט"י צמוד למט"ח):
נכסים^{9,10}

השפעת נגזרים⁷:

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל נכסים

התחייבויות⁹

השפעת נגזרים⁷:

נגזרים מגדרים

נגזרים ALM

סך הכל התחייבויות

פער הריבית

- 1 על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, (פרט למגזר מטבעי ישראלי לא צמוד שהינו על בסיס נתונים יומיים), ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי.
- 2 פעילות מקומית – לרבות מט"י צמוד למט"ח.
- 3 פער הריבית של כל מגזרי ההצמדה יחדיו אינו בר השוואה בין התקופות היות והוא משקלל בתוכו את הפוזיציה במגזר הצמוד.
- 4 לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
- 5 התנודתיות במרווח המט"ח נובעת מפעילות באופציות ש"ח – מט"ח, כאשר ההתכנסות היא באמצעות פעולות בנכס הבסיס.
- 6 מוצג מחדש.
- 7 מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משוברים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- 8 יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).
- 9 למעט מכשירים נגזרים.
- 10 מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכחה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לתשעת החודשים שנתיימו ב- 30 בספטמבר 2011 בסך של 2.3 מיליון ש"ח במגזר המט"ח וצמוד המט"ח ובסך שלילי של 8.9 מיליון ש"ח ו- 2.2 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד וצמוד המדד, בהתאמה. (לתקופה של תשעת החודשים שנתיימו ב- 30 בספטמבר 2010 בסך של 0.2 מיליון ש"ח, 0.8 מיליון ש"ח וסך שלילי של 0.1 מיליון ש"ח במגזרים שקלי לא צמוד, צמוד המדד והמט"ח וצמוד המט"ח, בהתאמה).

הערות:

- א. נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- ב. הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).

סקירת הנהלה

תוספת ב' – החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011			
עם דרישה עד חודש	מעל שלושה חודשים עד חודש	מעל שלושה חודשים עד חודש	מעל שנה עד שלוש שנים

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
----------------	----------------	----------------	----------------

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים
ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

3,292.8	61.2	679.7	74.8
119.5	30.2	1,117.7	-
23.2	0.9	0.6	11.4
3,435.5	92.3	1,798.0	86.2

נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים
נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

3,135.4	25.3	88.6	53.5
248.2	164.0	1,614.9	4.2
6.9	0.5	9.2	10.5
3,390.5	189.8	1,712.7	68.2
45.0	(97.5)	85.3	18.0
45.0	32.8	130.3	50.8

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים
ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

277.1	83.8	2.8	246.5
-	-	-	-
-	-	-	-
277.1	83.8	2.8	246.5

נכסים פיננסיים¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים
נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

268.8	28.0	6.3	59.2
0.5	21.7	-	48.8
-	-	-	-
269.3	49.7	6.3	108.0
7.8	34.1	(3.5)	138.5
7.8	38.4	4.3	176.9

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 7 א', בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 7 א'.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 7 א'.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2010			שיעור						
משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	משך חיים	שיעור	סך הכל	ללא מועד	מעל עשר	מעל חמש	מעל
ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	ממוצע	תשואה	שווי הוגן	פרעון ¹	שנים	עד עשר שנים	שלוש עד חמש שנים
אפקטיבי	פנימי		אפקטיבי	פנימי		אפקטיבי	פנימי					
שנים	%	מיליוני ש"ח	שנים	%	מיליוני ש"ח	שנים	%	ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.60	4.02	5,168.7	0.48	4.01	5,312.0	0.77	4.56	4,562.1	-	54.9	273.2	125.5
0.10		1,707.2	0.20		1,093.4	0.14		1,267.4	-	-	-	-
0.93		43.7	0.63		64.1	0.67		36.8	-	-	-	0.7
² 0.48		6,919.6	² 0.44		6,469.5	² 0.63		5,866.3	-	54.9	273.2	126.2
0.23	3.46	4,021.3	0.18	3.53	4,010.1	0.41	4.03	3,509.9	-	48.6	32.5	126.0
0.23		2,484.9	0.15		1,943.8	0.16		2,031.3	-	-	-	-
0.84		40.3	0.57		61.3	1.04		27.1	-	-	-	-
² 0.24		6,546.5	² 0.17		6,015.2	² 0.32		5,568.3	-	48.6	32.5	126.0
										6.3	240.7	0.2
										298.0	291.7	51.0
2.93	1.94	715.6	1.86	1.60	621.2	3.70	2.39	1,047.3	-	39.7	303.2	94.2
-		-	-		-			-	-	-	-	-
-		-	-		-			-	-	-	-	-
² 2.93		715.6	² 1.86		621.2	² 3.70		1,047.3	-	39.7	303.2	94.2
3.27	1.92	689.3	1.99	1.46	565.2	3.49	2.18	911.5	-	86.2	79.9	383.1
2.50		67.2	2.73		66.9	2.65		92.7	-	-	19.5	2.2
-		-	-		-	-		-	-	-	-	-
² 3.21		756.5	² 2.07		632.1	² 3.41		1,004.2	-	86.2	99.4	385.3
										(46.5)	203.8	(291.1)
										43.1	89.6	(114.2)

1 למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2 ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

3 כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

סקירת הנהלה

תוספת ב' – החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011			
עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים עד שנה	מעל שנה עד שלוש שנים

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
----------------	----------------	----------------	----------------

מטבע חוץ⁴

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

1,018.5	41.8	158.5	10.5
1,366.6	220.9	2,903.6	7.2
1.0	0.6	9.6	12.2
2,386.1	263.3	3,071.7	29.9

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים¹

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

1,895.4	185.7	97.2	0.4
1,175.5	77.7	2,325.6	18.7
23.4	1.0	0.7	13.0
3,094.3	264.4	2,423.5	32.1
(708.2)	(1.1)	648.2	(2.2)
(708.2)	(61.1)	(60.0)	(63.3)

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים נכסים פיננסיים^{1,3}
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס בסיס)
סך הכל שווי הוגן

4,620.4	186.8	865.2	331.8
1,486.1	251.1	4,021.3	7.2
61.8	25.9	95.5	36.6
6,168.3	463.8	4,982.0	375.6

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים¹

התחייבויות פיננסיות¹
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות (במונחי נכס הבסיס)
סך הכל שווי הוגן
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר
החשיפה המצטברת במגזר

5,331.6	239.0	216.3	113.1
1,424.2	263.4	3,940.5	71.7
61.0	25.9	95.2	36.5
6,816.8	528.3	4,252.0	221.3
(648.5)	(64.5)	730.0	154.3
(648.5)	17.0	81.5	171.3

הערות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בביאור 7 א', בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 7 א'.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו בביאור 7 א'.

31 בדצמבר 2010			30 בספטמבר 2010			שיעור		ללא מועד		מעל חמש		מעל שלוש	
משך חיים	סך הכל	שיעור	משך חיים	סך הכל	שיעור	משך חיים	שיעור	סך הכל	ללא מועד	מעל חמש	מעל חמש	שלוש עד	שנים
ממוצע	שווי הוגן	תשואה פנימי	ממוצע	שווי הוגן	תשואה פנימי	ממוצע	תשואה פנימי	שווי הוגן	פרעון ¹	שנים	עד עשר שנים	עד עשר שנים	שנים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	שנים	%	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.83	1,504.3	3.20	0.80	1,558.4	3.41	0.56	3.99	1,328.8	-	1.4	68.1	30.0	
0.18	4,022.9		0.13	3,428.1		0.15		4,521.4	-	-	20.3	2.8	
0.62	48.7		0.14	121.9		0.82		23.4	-	-	-	-	
² 0.36	5,575.9		² 0.33	5,108.4		² 0.25		5,873.6	-	1.4	88.4	32.8	
0.04	2,261.4	0.55	0.06	2,385.6	0.25	0.04	0.89	2,178.7	-	-	-	-	
0.45	3,216.8		0.54	2,556.7		0.25		3,672.3	-	-	67.8	7.0	
0.70	52.0		0.13	124.4		0.59		38.7	-	-	-	0.6	
² 0.29	5,530.2		² 0.30	5,066.7		² 0.18		5,889.7	-	-	67.8	7.6	
										1.4	20.6	25.2	
										(16.1)	(17.5)	(38.1)	
0.87	7,560.6	3.18	0.66	7,491.6	3.30	1.16	3.47	7,039.6	45.2	96.0	644.5	249.7	
0.16	5,730.1		0.15	4,521.5		0.15		5,788.8	-	-	20.3	2.8	
0.05	92.4		0.02	186.0		0.19		220.5	-	-	-	0.7	
² 0.56	13,383.1		² 0.46	12,199.1		² 0.70		13,048.9	45.2	96.0	664.8	253.2	
0.47	7,119.9	2.33	0.29	6,960.9	2.14	0.71	2.72	6,656.3	-	134.8	112.4	509.1	
0.38	5,768.9		0.41	4,567.4		0.26		5,796.3	-	-	87.3	9.2	
0.04	92.3		0.02	185.7		0.03		219.2	-	-	-	0.6	
² 0.43	12,981.1		² 0.33	11,714.0		² 0.49		12,671.8	-	134.8	199.7	518.9	
								377.1	45.2	(38.8)	465.1	(265.7)	
									377.1	331.9	370.7	(94.4)	

ד. משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי הוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

1. למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.

2. ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

3. כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

4. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

סקירת הנהלה תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011							
הפסדי אשראי ⁵			סיכון אשראי לציבור				
			בסיכון אשראי לציבור נכלל				
יתרת ההפרשה	מחיקות חשבונאיות להפסדי אשראי	הכנסות בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור פגום ¹	סיכון אשראי בעייתי ^{1,4}	סיכון אשראי כולל ¹	סיכון אשראי חוץ מאזני ^{1,3}	סיכון אשראי מאזני ^{1,2}
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
-	-	-	-	-	0.5	0.3	0.2
0.8	(29.0)	(0.3)	-	0.5	227.6	45.4	182.2
3.0	(0.8)	(0.2)	0.5	4.5	379.5	69.3	310.2
-	-	-	-	-	19.8	-	19.8
0.9	(0.9)	(2.1)	-	-	223.4	97.8	125.6
-	-	-	-	-	4.0	3.7	0.3
0.4	-	-	8.6	8.7	23.1	4.5	18.6
0.1	-	-	-	0.2	111.6	52.4	59.2
7.5	(0.2)	(0.2)	-	1.4	2,813.9	1,761.2	1,052.7
0.5	(2.0)	-	20.6	20.6	262.5	127.7	134.8
0.7	-	-	-	0.6	73.2	44.0	29.2
-	-	-	-	-	97.2	-	97.2
1.4	(0.1)	(0.2)	-	1.5	137.4	103.4	34.0
15.3	(33.0)	(3.0)	29.7	38.0	4,373.7	2,309.7	2,064.0

בגין פעילות לווים בישראל

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושרותי מחשב
שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים אחרים
שרותים ציבוריים וקהילתיים
אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור
אנשים פרטיים – אחר
סך הכל

-	(5.5)	(1.4)	-	-	3.7	-	3.7
-	-	-	-	-	30.2	0.1	30.1
-	-	-	-	-	4.7	4.7	-
-	-	-	-	-	212.4	157.6	54.8
-	-	-	-	-	18.7	1.9	16.8
-	(5.5)	(1.4)	-	-	269.7	164.3	105.4

בגין פעילות לווים בחו"ל

תעשייה
בינוי ונדל"ן
תחבורה ואחסנה
שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים אחרים
סך הכל

- 1 סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- 2 כולל: אשראי לציבור בסך 1,797.2 מיליוני ש"ח, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 309.8 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 62.4 מיליוני ש"ח.
- 3 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 4 סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- 5 כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

30 בספטמבר 2010					
ייתרת חובות בעייתיים	הכנסה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי מאזני ¹	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
בגין פעילות לווים בישראל					
-	-	0.5	0.3	0.2	חקלאות
20.2	(1.5)	245.9	43.2	202.7	תעשייה
3.8	(1.5)	³ 334.4	84.7	³ 249.7	בינוי ונדל"ן
1.1	-	³ 129.1	71.6	³ 57.5	מסחר
-	-	3.7	2.0	1.7	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
7.2	-	40.7	19.8	20.9	תחבורה ואחסנה
-	-	96.1	39.6	56.5	תקשורת ושרותי מחשב
0.2	(0.5)	³ 3,567.8	2,449.8	³ 1,118.0	שרותים פיננסיים
-	-	³ 207.3	94.7	³ 112.6	שרותים עסקיים אחרים
-	-	87.2	46.8	40.4	שרותים ציבוריים וקהילתיים
-	-	³ 41.1	2.7	³ 38.4	אנשים פרטיים – הלוואות לדיור
-	-	129.1	96.1	33.0	אנשים פרטיים – אחר
32.5	(3.5)	³ 4,882.9	2,951.3	³ 1,931.6	סך הכל
בגין פעילות לווים בחו"ל					
-	(1.2)	7.5	-	7.5	תעשייה
4.7	-	50.1	0.9	49.2	בינוי ונדל"ן
-	-	3.9	3.6	0.3	תחבורה ואחסנה
-	-	166.1	47.9	118.2	שרותים פיננסיים
-	-	15.4	1.9	13.5	שרותים עסקיים אחרים
4.7	(1.2)	243.0	54.3	188.7	סך הכל

- 1 כולל: אשראי לציבור בסך 1,858.9 מיליוני ש"ח, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 242.7 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 18.7 מיליוני ש"ח.
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- 3 הוצג מחדש.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה תוספת ג' – סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010				
סיכון אשראי מאזני ¹	סיכון אשראי חוץ מאזני ²	סיכון אשראי כולל לציבור	ההכנסה השנתית בגין הפרשה ספצ' לחובות מסופקים	יתרת חובות בעייתיים
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
0.2	0.3	0.5	-	-
213.5	55.6	269.1	(1.5)	19.5
364.0	82.8	446.8	(3.3)	0.5
8.9	-	8.9	-	-
86.3	79.0	165.3	-	1.1
4.2	1.6	5.8	-	-
22.8	3.8	26.6	-	9.0
55.5	56.8	112.3	-	-
995.8	2,379.8	3,375.6	(0.5)	1.3
122.6	92.3	214.9	(0.1)	0.1
39.9	35.7	75.6	-	-
37.5	-	37.5	-	-
40.0	89.0	129.0	-	0.1
1,991.2	2,876.7	4,867.9	(5.4)	31.6

בגין פעילות לווים בישראל

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושרותי מחשב
שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים אחרים
שרותים ציבוריים וקהילתיים
אנשים פרטיים – הלואות לדיוור
אנשים פרטיים – אחר
סך הכל

בגין פעילות לווים בחו"ל

23.0	-	23.0	(1.2)	-
32.6	1.6	34.2	-	4.6
-	4.0	4.0	-	-
52.6	65.8	118.4	-	-
0.6	14.5	15.1	-	-
108.8	85.9	194.7	(1.2)	4.6

תעשייה
בינוי ונדל"ן
תחבורה ואחסנה
שרותים פיננסיים
שרותים עסקיים אחרים
סך הכל

- 1 כולל: אשראי לציבור בסך 1,761.3 מיליוני ש"ח, השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 328.3 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור – 10.4 מיליוני ש"ח.
- 2 סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

הערות:

- א. סיכון האשראי מוצג לפני הניכויים המותרים לפי הוראות בנק ישראל.
- ב. יתרת חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ג. סיכון האשראי ויתרת החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

סקירת הנהלה תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד

סכומים מדווחים

מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

30 בספטמבר 2011									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ²		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי מסחרי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים ⁴	סיכון אשראי מסחרי מאזני בעייתי ⁴	סך הכל החשיפה המאזנית	לאחרים	לבנקים	לממשלות ³
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
7.0	377.0	-	26.5	-	-	384.0	12.0	372.0	-
4.2	134.5	-	23.8	-	-	138.7	5.6	133.1	-
-	114.3	-	-	-	-	114.3	-	114.3	-
2.7	71.3	-	0.7	-	-	74.0	3.0	71.0	-
-	3.0	-	1.4	-	-	⁵ 3.0	⁵ 3.0	-	-
32.2	184.7	-	15.0	-	0.2	216.9	19.0	187.8	10.1
46.1	884.8	-	67.4	-	0.2	930.9	42.6	878.2	10.1
סך הכל חשיפות למדינות זרות									
-	6.0	-	0.9	-	-	6.0	⁵ 0.9	⁶ 5.1	-
סך הכל חשיפות למדינות LDC									

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

30 בספטמבר 2011		
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
71.2	-	71.2

דנמרק

- על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- אשראי המגובה בבטחונות לא סחירים שאינם במדינת המקור אלא בישראל.
- פקדון בבנק בדרום אפריקה המדורג בדירוג BBB. הפקדון נפרע לאחר תאריך המאזן.

סקירת הנהלה

תוספת ד' – חשיפות למדינות זרות על בסיס מאוחד (המשך)

סכומים מדווחים

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

30 בספטמבר 2010									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ²		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	לממשלות ³	לבנקים	לאחרים	סך הכל החשיפה המאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁴	חשיפה חוץ מאזנית
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
31.3	242.4	-	22.1	-	273.7	4.8	268.9	-	המדינה
4.4	162.6	-	1.0	-	167.0	0.3	166.7	-	ארה"ב
-	105.5	-	1.5	-	105.5	2.5	103.0	-	בריטניה
81.3	246.5	-	53.2	32.5	327.8	54.1	273.7	-	איטליה
117.0	757.0	-	77.8	32.5	874.0	61.7	812.3	-	אחרות*
									סך הכל חשיפות למדינות זרות
									* מזה:
37.4	-	-	-	29.5	37.4	⁶ 29.5	⁵ 7.9	-	אירלנד
14.8	-	-	0.1	-	14.8	-	⁷ 14.8	-	ספרד
52.2	-	-	0.1	29.5	52.2	29.5	22.7	-	סך הכל
-	3.5	-	1.5	-	3.5	3.5	-	-	סך הכל חשיפות למדינות LDC

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

30 בספטמבר 2010			בלגיה
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
61.5	2.9	64.4	

- על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות ובטחונות נזילים.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בבטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ מאזני.
- ליום 30.9.2010 הבנק מחזיק באג"ח של בנק באירלנד בסך 7.9 מיליוני ש"ח המדורגת בדירוג A ולפידיון בפברואר 2012. שווי אגרת החוב ליום 31.10.2010 אינו שונה מהותית משווייה לתאריך המאזן.
- אשראי המגובה בבטחונות לא סחירים שאינו במדינת המקור אלא בישראל.
- ליום 30.9.2010 הבנק מחזיק בשתי אגרות חוב של בנקים בספרד בסך 14.8 מיליוני ש"ח. בחודש אוקטובר 2010 נמכרה אגרת חוב בסך 9.9 מיליוני ש"ח. אגרת החוב שנותרה מדורגת בדירוג AAA וצפויה להפדות בחודש אפריל 2015.

סכומים מדווחים

מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך¹:

31 בדצמבר 2010									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול		חשיפה חוץ מאזנית ²		חשיפה מאזנית מעבר לגבול					
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	יתרת חובות בעיתיים ⁴	סך הכל החשיפה המאזנית	לאחרים	לבנקים	למשלוח ³	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
-	185.6	-	34.0	-	185.6	2.5	183.1	-	המדינה
17.8	154.1	-	20.1	-	171.9	4.1	167.8	-	שוויץ
9.6	146.7	-	1.8	-	156.3	0.3	156.0	-	ארה"ב
10.9	125.1	-	1.4	3.1	136.0	9.1	126.9	-	בריטניה
68.6	155.4	-	17.2	29.3	224.0	54.2	169.8	-	צרפת
									אחרות*
106.9	766.9	-	74.5	32.4	873.8	70.2	803.6	-	סך הכל חשיפות למדינות זרות
-	2.9	-	1.5	-	2.9	2.9	-	-	סך הכל חשיפות למדינות LDC
35.8	-	-	-	⁶ 29.3	35.8	⁶ 29.3	6.5	-	מזה: אירלנד

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך:

31 בדצמבר 2010			
חשיפה מאזנית	חשיפה חוץ מאזנית	סך הכל חשיפה	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
72.0	-	72.0	נורבגיה

הצהרה (certification)

אני, רון בדני, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2011 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1 כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

רון בדני
מנהל כללי

20 בנובמבר 2011

הצהרה (certification)

אני, אורית איצקוביץ, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של יובנק בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2011 (להלן: הדוח).
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח.
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

1 כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

יבוא כאן דף חלק ללא מספור

יבוא כאן עמוד מחליף ללא מספור של

סומך חייקין

תמצית מאזן מאוחד

סכומים מדווחים

31.12.2010	30.9.2010	30.9.2011		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	באור	
נכסים				
2,154.0	2,531.9	2,187.7		מזומנים ופקדונות בבנקים
2,750.8	2,615.2	2,120.8	2	ניירות ערך
698.7	436.8	818.7		ניירות ערך שנשאלו
^{2,1} 1,774.9	^{2,1} 1,875.1	1,797.2	3	אשראי לציבור
^{2,1} (23.5)	^{2,1} (26.4)	(14.5)	3	הפרשה להפסדי אשראי
1,751.4	1,848.7	1,782.7		אשראי לציבור, נטו
18.7	18.7	19.0		בניינים וציוד
² 10.7	² 11.2	9.2		נכסים בלתי מוחשיים
² 126.8	² 162.5	234.7	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
² 117.9	² 106.8	164.1		נכסים אחרים
7,629.0	7,731.8	7,336.9		סך הכל נכסים
התחייבויות והון				
6,008.1	6,319.7	5,592.9		פקדונות הציבור
65.6	84.5	26.5		פקדונות מבנקים
15.8	12.2	13.2		פקדונות הממשלה
80.0	-	84.5		כתב התחייבות נדחה
² 169.1	² 210.5	242.6	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
² 869.3	² 595.7	³ 952.6		התחייבויות אחרות
7,207.9	7,222.6	6,912.3		סך הכל התחייבויות
421.1	509.2	424.6		הון עצמי
7,629.0	7,731.8	7,336.9		סך הכל התחייבויות והון

אורית איצקוביץ חשבונאית ראשית	רון בדני מנהל כללי	ז'אק אלעד יו"ר הדירקטוריון
----------------------------------	-----------------------	-------------------------------

- ביום 1.1.2011 אימץ הבנק לראשונה את הוראת המפקח על הבנקים בדבר מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנים קודמות לא הוצגו מחדש, ולכן הנתונים ליום 30.9.2011 אינם ברי השוואה לנתונים בשנת 2010. להסברים נוספים לגבי השפעת האימוץ לראשונה של ההוראה ראה באור 1 להלן.
- הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת. ראה גם באורים 1 ו- 3 להלן.
- מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 30.9.2011 בסך 0.8 מיליוני ש"ח.

תאריך אישור הדוחות: 20 בנובמבר 2011

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר	2011	מיליוני ש"ח	לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר	2011	מיליוני ש"ח	לשנה שנתייה ביום 31 בדצמבר	2010	מיליוני ש"ח
באור	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי	8	17.6	28.3	81.4	86.7	108.0		
הכנסות בגין הפסדי אשראי	3	(1.6)	(0.6)	(4.4)	(5.0)	(7.2)		
רווח מפעולות מימון לאחר הכנסות בגין הפסדי אשראי		19.2	28.9	85.8	91.7	115.2		
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
עמלות תפעוליות		32.1	32.1	101.6	95.9	132.3		
רווחים מהשקעות במניות, נטו	9	0.4	0.2	2.4	0.2	0.8		
הכנסות אחרות		0.4	0.7	1.3	1.1	3.1		
סך הכל הכנסות תפעוליות ואחרות		32.9	33.0	105.3	97.2	136.2		
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
משכורת והוצאות נלוות		16.4	15.7	57.0	50.6	70.5		
אחזקה ופחת בניינים וציוד		6.1	² 5.3	17.3	² 14.9	² 20.3		
הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים		0.7	² 0.7	2.1	² 1.2	² 1.9		
הוצאות אחרות		19.8	19.9	61.5	59.8	79.1		
סך הכל הוצאות תפעוליות ואחרות		43.0	41.6	137.9	126.5	171.8		
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים		9.1	20.3	53.2	62.4	79.6		
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות		3.4	7.5	20.4	23.6	29.3		
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים		5.7	12.8	32.8	38.8	50.3		
חלקו של הבנק בהפסדים מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר השפעת המס		-	(0.5)	(0.2)	(0.8)	(1.3)		
רווח נקי מפעולות רגילות		5.7	12.3	32.6	38.0	49.0		
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס	10	-	-	1.5	-	¹ -		
רווח נקי		5.7	12.3	34.1	38.0	49.0		
נתוני רווח למניה		ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח	ש"ח		
רווח נקי למניה רגילה:		1.8	3.9	10.4	12.2	15.7		
רווח נקי מפעולות רגילות המיוחס לבעלי מניות הבנק		-	-	0.5	-	¹ -		
רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מיסים המיוחס לבעלי מניות הבנק		1.8	3.9	10.9	12.2	15.7		
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק								
מספר מניות בנות 1 ש"ח		3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9	3,123.9		
ע.ג. כל אחת (באלפי מניות)								

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח

2 הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
334.6	60.2	דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של שלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2011 ולשנת 2010 (לא מבוקר)
-	-	יתרה ליום 30 ביוני 2011
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011
334.6	60.2	יתרה ליום 30 ביוני 2010
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 ראה ביאור 2 להלן.

קרנות הון	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	סך הכל הון עצמי
מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה		התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ¹		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.8	397.6	(8.0)	30.3	419.9
-	-	-	5.7	5.7
-	-	3.5	-	3.5
-	-	(4.8)	-	(4.8)
-	-	0.3	-	0.3
2.8	397.6	(9.0)	36.0	424.6
2.8	397.6	0.3	99.1	497.0
-	-	-	12.3	12.3
-	-	4.5	-	4.5
-	-	(4.9)	-	(4.9)
-	-	0.3	-	0.3
2.8	397.6	0.2	111.4	509.2

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי

סכומים מדווחים

פרמיה	הון מניות נפרע	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
334.6	60.2	דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות של תשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר לשנת 2011 ולשנת 2010 (לא מבוקר)
-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
-	-	השפעה מצטברת, נטו ממס של יישום לראשונה ביום 1.1.2011 של
-	-	ההוראה בנושא מדידת חובות פגומים והפרשה להפסדי אשראי ²
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2011
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009 (מבוקר)
-	-	רווח נקי לתקופה
-	-	דיבידנד ששולם
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010
334.6	60.2	דוח על השינויים בהון העצמי לשנת 2010 (מבוקר)
-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
-	-	רווח נקי לשנה
-	-	דיבידנד ששולם
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן
-	-	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
-	-	השפעת המס המתייחס
334.6	60.2	יתרה ליום 31 בדצמבר 2010

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

1 ראה ביאור 2 להלן.

2 ראה ביאור 3 להלן.

קרנות הון	סך הכל הון מניות נפרע וקרנות הון	רווח כולל אחר מצטבר	עודפים	דיבידנד שהוכרז לאחר תאריך המאזן	סך הכל הון עצמי
מהטבות שנתקבלו מבעלי שליטה		התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן ¹			
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
2.8	397.6	1.1	22.4	-	421.1
-	-	-	(20.5)	-	(20.5)
-	-	-	34.1	-	34.1
-	-	(11.4)	-	-	(11.4)
-	-	(4.1)	-	-	(4.1)
-	-	5.4	-	-	5.4
2.8	397.6	(9.0)	36.0	-	424.6
2.8	397.6	(4.3)	73.4	75.0	541.7
-	-	-	38.0	-	38.0
-	-	-	-	(75.0)	(75.0)
-	-	27.9	-	-	27.9
-	-	(21.2)	-	-	(21.2)
-	-	(2.2)	-	-	(2.2)
2.8	397.6	0.2	111.4	-	509.2
2.8	397.6	(4.3)	73.4	75.0	541.7
-	-	-	49.0	-	49.0
-	-	-	(100.0)	(75.0)	(175.0)
-	-	23.6	-	-	23.6
-	-	(15.5)	-	-	(15.5)
-	-	(2.7)	-	-	(2.7)
2.8	397.6	1.1	22.4	-	421.1

תמצית דוח על תזרימי מזומנים

סכומים מדווחים

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2010	2010	2011	2010	2011
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
49.0	38.0	34.1	12.3	5.7
1.3	0.8	0.2	0.5	-
-	-	(1.5)	-	-
2.1	1.6	1.6	0.5	0.6
1.9	1.2	2.1	0.7	0.7
(7.2)	(5.0)	(4.4)	(0.6)	(1.6)
15.4	(9.4)	(32.4)	(2.3)	(27.1)
(23.3)	(15.6)	(5.5)	(6.3)	4.2
-	-	4.5	-	1.3
0.8	0.4	-	0.2	-
(0.6)	(0.8)	(1.7)	0.1	(0.4)
(2.2)	(1.7)	1.7	(0.9)	0.5
¹ 43.1	¹ 5.7	(34.4)	¹ (15.1)	(40.7)
¹ 585.4	¹ 547.1	(26.3)	¹ 41.8	41.7
¹ (157.9)	¹ (115.4)	(15.5)	¹ 49.2	(79.4)
507.8	¹ 446.9	(77.5)	¹ 80.1	(94.5)
(286.5)	(809.1)	39.9	(717.9)	(249.9)
(3,812.1)	(2,910.0)	(1,324.2)	(1,309.9)	(554.3)
2,842.2	2,380.0	1,837.7	766.6	480.6
737.6	700.9	188.2	317.7	156.9
-	-	0.1	-	-
297.5	559.4	(120.0)	312.5	(133.7)
¹ (66.1)	(5.6)	29.0	23.2	(0.4)
301.6	184.6	(74.4)	(53.0)	168.4
(2.5)	(2.0)	(1.9)	(0.1)	(0.5)
(2.9)	¹ (2.6)	(0.6)	¹ (2.2)	(0.5)
¹ 8.8	¹ 95.6	573.8	¹ (663.1)	(133.4)
80.0	-	-	-	-
(1,109.5)	¹ (737.5)	(392.3)	(152.4)	(541.8)
(7.3)	11.6	(39.1)	43.1	(31.1)
(0.9)	0.7	(2.2)	(0.6)	(5.3)
(175.0)	(75.0)	-	-	-
(1,212.7)	¹ (800.2)	(433.6)	(109.9)	(578.2)
¹ (696.1)	¹ (257.7)	62.7	(692.9)	(806.1)
2,759.7	¹ 2,759.7	2,063.6	3,194.9	2,932.4
¹ 2,063.6	2,502.0	2,126.3	2,502.0	2,126.3

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה
התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
חלק בהפסד מפעולות רגילות של חברות כלולות
רווח הון ממכירת השקעה בחברה כלולה
פחת על בנינים וציוד
הפחתות
הכנסות בגין הפסדי אשראי
הפסד (רווח) ממכירה ושערוך ניירות ערך זמינים למכירה
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן
של ניירות ערך למסחר
שיערוך כתבי התחייבויות נדחים
הפרשה לירידת ערך ניירות ערך זמינים למכירה
מסים נדחים, נטו
שינוי בעודף יעודה על עתודה
גידול (קיטון) במכשירים פיננסיים נגזרים, נטו
קיטון (גידול) בנכסים אחרים
גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים מפעילות בנכסים

ניירות ערך למסחר, נטו
רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה ממימוש ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
תמורה ממכירת השקעה בחברה כלולה
ניירות ערך שנשאלו, נטו
פקדונות בבנקים, נטו
אשראי לציבור, נטו
רכישת בנינים וציוד
רכישת נכסים בלתי מוחשיים
מזומנים, נטו, מפעילות בנכסים

תזרימי מזומנים מפעילות בהתחייבויות ובהון

הנפקת כתב התחייבויות נדחה
פקדונות הציבור, נטו
פקדונות מבנקים, נטו
פקדונות הממשלה, נטו
דיבידנד שחולק
מזומנים, נטו, מפעילות בהתחייבויות ובהון
גידול (קיטון) במזומנים
יתרת מזומנים לתחילת תקופה
יתרת מזומנים לסוף תקופה

ביום 30.9.11 שאל הבנק ניירות ערך מהתיק למסחר בסך 48.1 מיליוני ש"ח (ביום 30.9.10 – 10.6 ש"ח וביום 31.12.10 – 71.0 מיליוני ש"ח). הבנק השאיל ניירות ערך מהתיק למסחר ביום 31.12.10 בסך 12.2 מיליוני ש"ח, ביום 30.9.11 וביום 30.9.10 לא השאיל הבנק ניירות ערך מהתיק למסחר. הבנק שאל ניירות ערך מהאוצר עבור לקוחותיו בסך 11.2 מיליוני ש"ח (ביום 30.9.10 – 6.6 מיליוני ש"ח וביום 31.12.10 – 11.7 מיליוני ש"ח).

הבאורים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1 - כללי

א. כללי

יובנק בע"מ הינו בנק בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2011 כוללים את אלה של הבנק ושל חברות הבנות שלו, וכן את זכויות הבנק בחברה כלולה. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ה' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 20.11.11.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב, אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הבנק מטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ביאור 1 - כללי

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, אומדנים והנחות, אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הבנק וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה' להלן) סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולדרישות הדיווח בתקופה השוטפת. בפרט, סווגו מחדש:

פריטים שנכללו בתמצית מאזן מאוחד:

- נכסים בלתי מוחשיים בסך של 11.2 מיליוני ש"ח ושל 10.7 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת סעיף נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.
- נכסים בגין מכשירים נגזרים בסך של 162.5 מיליוני ש"ח ושל 126.8 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת נכסים אחרים, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.
- התחייבויות בגין מכשירים נגזרים בסך של 210.5 מיליוני ש"ח ושל 169.1 מיליוני ש"ח, אשר במאזנים ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010, בהתאמה, נכללו במסגרת התחייבויות אחרות, הוצגו במאזן ליום 30 בספטמבר 2011 בשורה נפרדת.
- נתוני אשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2010 וליום 31 בדצמבר 2010 סווגו מחדש כדי להתאים להצגה בסכום ברוטו החל מיום 1 בינואר 2011.

פריטים שנכללו בתמצית דוח רווח והפסד מאוחד:

- הוצאות בגין הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים בסך של 1.2 מיליוני ש"ח ו- 0.7 מיליוני ש"ח סווגו מחדש מאחזקה ופחת בניינים וציוד והוצגו בשורה נפרדת לתקופות של תשעה ושל שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010, בהתאמה. כמו כן, סכום של 1.9 מיליוני ש"ח סווג, כאמור, בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות המפורטים להלן:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי ותיקון להוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים;

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו;
3. תקן חשבונאות אמריקאי 157 (ASC 820-10), מדידת שווי הוגן (להלן: "FAS 157"), תקן חשבונאות אמריקאי 159 (ASC 825-10), חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (להלן: "FAS 159") ועדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן; וכן
4. הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים; וכן :
5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02, קביעה של מלווה בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי.

להלן תיאור מהות השינויים שנקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה והסבר בנוגע להשפעת היישום לראשונה:

1. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי ותיקון הוראות בנושא טיפול בחובות בעייתיים

בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ- 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות

ההוראה מיושמת לגבי כל יתרות החוב, כגון: פיקדונות בבנקים, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, אשראי לציבור, אשראי לממשלה וכו'. אשראי לציבור ויתרות חוב אחרות לגביהם לא נקבעו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים בדבר מדידת הפרשה להפסדי אשראי (כגון: אשראי לממשלה, פיקדונות בבנקים וכד') מדווחים בספרי הבנק לפי יתרת חוב רשומה. יתרת החוב הרשומה מוגדרת כיתרת החוב, לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות, אך לפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי בגין אותו חוב.

יתרת החוב הרשומה אינה כוללת ריבית צבורה שלא הוכרה, או שהוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה. יובהר כי לפני 1 בינואר 2011 הבנק יישם כללים שונים לפיהם יתרת החוב בספרי הבנק כללה את מרכיב הריבית שנצברה לפני שהחוב סווג כחוב בעייתי שאינו נושא הכנסה. לאור זאת, יתרות אשראי שהוצגו בתקופות שלפני תקופת יישום ההוראה לראשונה אינן ברות השוואה ליתרות האשראי המדווחות לאחר תחילת יישומה. לגבי יתרות חוב אחרות, לגביהן קיימים כללים ספציפיים בדבר מדידה והכרה של הפרשה לירידת ערך (כגון: אגרות חוב) הבנק ממשיך ליישם את אותם כללי מדידה.

הפרשה להפסדי אשראי

הבנק קבע נהלים, בהתבסס על הנהלים הקיימים בחברה האם, הבנק הבינלאומי, לסיווג אשראי ולמדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף, הבנק קבע נהלים הנדרשים לקיום, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ מאזניים (כגון: התקשרויות למתן אשראי, מסגרות אשראי שלא נוצלו וערבויות).

ביאור 1 - כללי

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית". כמו כן, הבנק בוחן את הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי.

הפרשה פרטנית להפסדי אשראי - הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית הינה מעל 1 מיליון ש"ח, (היתרה החוזית נמדדת כחבות המאזנית בתוספת מסגרת עו"ש לא מנוצלת ובתוספת חשיפה בגין עסקאות עתידיות וערבויות של הלקוח). הפרשה פרטנית להפסדי אשראי מוכרת לגבי כל חוב שסווג כפגום. חוב מסווג כפגום, כאשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. בכל מקרה, חוב מסווג כחוב פגום כאשר קרן או ריבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר, למעט אם החוב גם מובטח היטב וגם נמצא בהליכי גביה. כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור, בהתאם לנספח להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 314 בדבר חובות בעייתיים בהלוואות לדיור בבנק למשכנתאות.

ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי מוערכת בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של החוב. כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר הבנק קובע שצפויה תפיסת נכס, ההפרשה הפרטנית מוערכת בהתבסס על השווי ההוגן של הביטחון ששוועד להבטחת אותו חוב.

הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי - מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מחושבת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450), טיפול חשבונאי בתלויות, בהתבסס על נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009, 2010 ו-2011 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שנרשמו בפועל החל מ-1 בינואר 2011. בנוסף לחישוב טווח שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים כאמור, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים, לרבות מגמות בהיקפי האשראי בכל ענף ותנאים ענפיים, נתונים מקרו כלכליים, הערכת איכות כללית של האשראי לענף משק, שינויים בנפח ובמגמה של יתרות בפיגור ויתרות פגומות והשפעות השינויים בריכוזיות האשראי.

הבנק מתבסס על שיעורי ההפסד ההסטוריים בענפי המשק השונים, כפי שחושבו בבנק הבינלאומי – חברת האם. בהתאם להנחיות שנקבעו בהוראת השעה, החל מ-1 בינואר 2011, הבנק לא שומר הפרשה כללית ונוספת, אולם ממשיך לחשב את ההפרשה הנוספת ובודק כי בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממו.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ מאזניים מוערכת בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי עבור מכשירי האשראי החוץ מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני (כמפורט לעיל), תוך התחשבות בשיעור המימוש לאשראי הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני. שיעור המימוש לאשראי מחושב על ידי הבנק בהתבסס על מקדמי המרה לאשראי, כמפורט בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 203, מדידה והלימות הון- סיכון אשראי- הגישה הסטנדרטית.

הכרה בהכנסה

במועד סיווג החוב כפגום הבנק מגדיר את החוב כחוב שאינו צובר הכנסות ריבית ומפסיק לצבור בגינו הכנסות ריבית, למעט האמור להלן לגבי חובות מסוימים שאורגנו מחדש. כמו כן, במועד סיווג החוב כפגום הבנק מבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו וטרם נגבו, ואשר הוכרו כהכנסה ברווח והפסד. החוב ממשיך להיות מסווג כחוב שאינו צובר ריבית, כל עוד לא בוטל לגביו הסיווג כחוב פגום. חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי ולאחר הארגון מחדש קיים ביטחון סביר שהחוב יפרע ויבצע בהתאם לתנאיו החדשים יטופל כחוב פגום שצובר הכנסות ריבית. לגבי חובות שנבחנים ומופרשים על בסיס קבוצתי, אשר מצויים בפיגור של 90 יום או יותר, הבנק אינו מפסיק צבירת הכנסות ריבית. חובות אלה כפופים לשיטות הערכה של הפרשה להפסדי אשראי שמבטיחות שהרווח של הבנק אינו מוטה כלפי מעלה.

ארגון מחדש של חוב בעייתי

חוב אשר פורמאלי עבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מוגדר כחוב אשר לגביו, מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב, הבנק העניק ויתור בדרך של שינוי בתנאי החוב במטרה להקל על החייב את נטל תשלומי המזומן בטווח הקרוב (הפחתה או דחייה של תשלומים במזומן שנדרשים מהחייב) או בדרך של קבלת נכסים אחרים כפירעון החוב (בחלקו או במלואו). לצורך קביעה האם הסדר חוב שבוצע על ידי הבנק מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי הבנק מבצע בחינה איכותית של מכלול התנאים של ההסדר והנסיבות במסגרתן הוא בוצע, וזאת במטרה לקבוע האם (1) החייב מצוי בקשיים פיננסיים ו- (2) במסגרת ההסדר הבנק העניק ויתור לחייב.

לצורך קביעה האם החייב נמצא בקשיים פיננסיים, הבנק בוחן האם קיימים סממנים המצביעים על היותו של הלווה בקשיים במועד ההסדר או על קיום אפשרות סבירה שהלווה יקלע לקשיים פיננסיים לולא ההסדר. בין היתר, הבנק בוחן קיום אחת או יותר מהנסיבות המפורטות להלן: למועד הסדר החוב הלווה נמצא בכשל, לרבות כאשר חוב אחר כלשהו של הלווה הינו בכשל; לגבי החובות שלמועד ההסדר אינם בפיגור הבנק מעריך האם בהתאם ליכולת הפירעון הנוכחית קיימת סבירות כי בעתיד הנראה לעין הלווה יקלע למצב של כשל ולא יעמוד בתנאים החוזיים המקוריים של החוב; החייב הוכרז כפושט רגל, נמצא בתהליך של כינוס נכסים או קיימים ספקות משמעותיים להמשך קיומו של הלווה כעסק חי; וכן ללא שינוי תנאי החוב, החייב לא יהיה מסוגל לגייס חוב ממקורות אחרים בריבית שוק המקובלת לגבי חייבים שאינם בכשל.

הבנק מסיק כי במסגרת ההסדר הוענק לחייב ויתור, גם אם במסגרת ההסדר בוצעה העלאה בריבית החוזית, אם מתקיים אחד או יותר מהמצבים הבאים: כתוצאה מארגון מחדש, הבנק לא צפוי לגבות את כל סכומי החוב (לרבות ריבית שנצברה בהתאם לתנאים החוזיים); שווי הוגן עדכני של הביטחון לגבי חובות מותנים בביטחון אינו מכסה את יתרת החוב החוזית ומצביע על היעדר יכולת גביה של כל סכומי החוב; לחייב לא קיימת אפשרות לגייס מקורות בשיעור הנהוג בשוק עבור חוב בעל תנאים ומאפיינים כגון אלו של החוב שהועמד במסגרת ההסדר.

בנוסף, הבנק לא מסווג חוב כחוב בעייתי שאורגן מחדש, אם במסגרת ההסדר הוענקה לחייב דחיית תשלומים שאינה מהותית בהתחשב בתדירות התשלומים, בתקופה החוזית לפירעון ובמשך החיים הממוצע הצפוי של החוב המקורי. לעניין זה, אם בוצעו מספר הסדרים הכרוכים בשינוי תנאי החוב, הבנק מביא בחשבון את ההשפעה המצטברת של הארגונים הקודמים לצורך קביעה האם הדחייה בתשלומים אינה מהותית.

ביאור 1 - כללי

מחיקה חשבונאית

הבנק מוחק חשבונאית כל חוב או חלק ממנו המוערך על בסיס פרטני שנחשב כאינו בר גביה ובעל ערך נמוך כך שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל הבנק מאמצי גביה ארוכי טווח (המוגדרים ברוב המקרים כתקופה העולה על שנתיים). לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי, נקבעו כללי המחיקה בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם (ברוב המקרים מעל 150 ימי פיגור רצופים) ועל פרמטרים בעייתיים אחרים. יובהר כי מחיקות חשבונאיות אינן כרוכות ביותר משפטי והן מקטינות את יתרת החוב המדווחת לצרכים חשבונאיים בלבד, תוך יצירת בסיס עלות חדש לחוב בספרי הבנק.

ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה הבנק, בין היתר:

- מחק חשבונאית כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים למחיקה חשבונאית;
- סיווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עמד בתנאים לסיווג כאמור. לעניין זה יובהר כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, הבנק לא סיווג כפגום חוב, אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד שהחוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש;
- ביטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עמד בתנאים המתייחסים;
- התאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים ליום 1 בינואר 2011 לדרישות ההוראה; וכן
- התאים את יתרת המיסים השוטפים והמיסים הנדחים לקבל ולשלם, ליום 1 בינואר 2011.

השפעת יישום ההוראה לראשונה בסך 20.5 מיליוני ש"ח (נטו ממס) נזקפה כהקטנת יתרת העודפים ל- 1 בינואר 2011. כמו כן, בחודש דצמבר 2010 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא טיפול בחובות בעייתיים. בהתאם לחוזר שונתה ההגדרה של הלוואות לדיור בגין מחויב תאגיד בנקאי להעריך הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. ליישום לראשונה של ההוראה בדבר הלוואות לדיור לא היתה השפעה על הדוחות הכספיים של הבנק.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי

בתמצית דוחות רבעוניים מאוחדים ליום 31.3.2011 יושמו לראשונה תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושאים המפורטים להלן והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישומם:

1. IFRS 2, תשלום מבוסס מניות;
2. IFRS 3 (2008), צירופי עסקים;
3. IFRS 5, נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
4. IAS 8, מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
5. IAS 10, אירועים לאחר תקופת הדיווח;
6. IAS 16, רכוש קבוע;
7. IAS 17, חכירות;
8. IAS 20, הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
9. IAS 21, השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ;

10. IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
11. IAS 28, השקעות בחברות כלולות;
12. IAS 29, דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות;
13. IAS 31, זכויות בעסקאות משותפות;
14. IAS 33, רווח למניה;
15. IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים;
16. IAS 36, ירידת ערך נכסים;
17. IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים;
18. IAS 40, נדל"ן להשקעה.

השפעות אימוץ תקני ה-IFRS לעיל על מצבו הכספי של הבנק ותוצאות פעילותיו, אינן מהותיות.

מצ"ב הרחבה בנוגע לתקנים מסוימים שרלוונטים לבנק:

2.1 IAS 27 (2008), דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים, IAS 28, השקעות בחברות כלולות

חברות בנות

חברות בנות הינן ישויות הנשלטות על ידי הבנק. הדוחות הכספיים של חברות בנות נכללים בדוחות הכספיים המאוחדים מיום השגת השליטה ועד ליום הפסקת השליטה. המדיניות החשבונאית של חברות בנות שונתה במידת הצורך על מנת להתאימה למדיניות החשבונאית שאומצה על ידי הבנק.

השקעה בחברות כלולות

חברות כלולות הינן ישויות בהן יש לבנק השפעה מהותית על המדיניות הכספית והתפעולית, אך לא הושגה בהן שליטה. השקעה בחברות כלולות מטופלת בהתאם לשיטת השווי המאזני ומוכרת לראשונה לפי עלותה. עלות ההשקעה כוללת עלויות עסקה. הדוחות הכספיים המאוחדים כוללים את חלקו של הבנק בהכנסות ובהוצאות, ברווח או הפסד, לאחר התיאומים הנדרשים כדי להתאים את המדיניות החשבונאית לזו של הבנק מהיום בו מתקיימת ההשפעה המהותית ועד ליום שבו לא מתקיימת עוד ההשפעה המהותית. יובהר, כי הבנק לא מבצע תיאומים למדיניות חשבונאית המתייחסת לנושאים בליבת העסק הבנקאי (נושאים שבהם טרם אומצו בהוראות הדיווח לציבור תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים) שיושמה על ידי חברה כלולה ריאלית.

ביאור 1 - כללי

עסקאות בין חברתיות

יתרות הדדיות בבנק והכנסות והוצאות שטרם מומשו, הנובעות מעסקאות בין חברתיות, בוטלו במסגרת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים. רווחים שטרם מומשו הנובעים מעסקאות עם חברות כלולות בוטלו כנגד ההשקעה לפי זכויות הבנק בהשקעות אלו. הפסדים שטרם מומשו בוטלו באותו אופן לפיו בוטלו רווחים שטרם מומשו, כל עוד לא היתה קיימת ראייה לירידת ערך.

2.2 IAS 16, רכוש קבוע (בניינים וציוד)

א. הכרה ומדידה

פריטי רכוש קבוע נמדדים לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. העלות כוללת יציאות הניתנות לייחוס במישרין להכרת הנכס. עלות נכסים שהוקמו באופן עצמי כוללת את עלות החומרים ושכר העבודה הישיר, וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב הדרושים לכך שהוא יוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה. כאשר לחלקי רכוש קבוע משמעותיים (לרבות עלויות של בדיקות תקופתיות משמעותיות) יש אורך חיים שונה, הם מטופלים כפריטים נפרדים (רכיבים משמעותיים) של הרכוש הקבוע. רווח או הפסד מגריעת פריט רכוש קבוע נקבעים לפי השוואת התמורה מגריעת הנכס לערכו בספרים, ומוכרים נטו, בסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות, לאחר מיסים" בדוח רווח והפסד.

ב. עלויות עוקבות

עלות החלפת חלק מפריט רכוש קבוע מוכרת כחלק מהערך בספרים של אותו פריט אם צפוי כי ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בחלק שהוחלף יזרמו אל הבנק ואם עלותו ניתנת למדידה באופן מהימן. הערך בספרים של החלק שהוחלף נגרע. עלויות תחזוקה שוטפות של פריטי רכוש קבוע נזקפות לרווח והפסד עם התהוותן.

ג. פחת

פחת הוא הקצאה שיטתית של הסכום בר-פחת של נכס על פני אורך חייו השימושיים. סכום בר-פחת הוא העלות של הנכס, או סכום אחר המחליף את העלות, בניכוי ערך השייר של הנכס. פחת נזקף לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישיר על פני אומדן אורך החיים השימושי של כל חלק מפריטי הרכוש הקבוע, מאחר ושיטה זו משקפת את תבנית הצריכה החזויה של ההטבות הכלכליות העתידיות הגלומות בנכס בצורה הטובה ביותר. האומדנים בדבר שיטת הפחת, אורך החיים השימושיים וערך השייר נבחנים מחדש לפחות בכל סוף שנת כספים ומותאמים בעת הצורך.

ד. עלויות תוכנה מוצגות בסעיף "נכסים בלתי מוחשיים"

לגבי הטיפול החשבונאי בעלויות תוכנה – ראה סעיף 2.5 (א) להלן.

2.3 IAS 21, השפעת השינויים בשערי חליפין של מטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבעות הפעילות הרלוונטיים של הבנק לפי שער החליפין שבתוקף בתאריכי העסקאות. נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ במועד הדיווח, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף לאותו יום. הפרשי שער בגין הפריטים הכספיים הינו ההפרש שבין העלות המופחתת במטבע הפעילות לתחילת השנה, כשהוא מתואם לריבית האפקטיבית ולתשלומים במשך השנה, לבין העלות המופחתת במטבע חוץ מתורגמת לפי שער החליפין לסוף התקופה.

נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבעות חוץ והנמדדים לפי שווי הוגן, מתורגמים למטבע הפעילות לפי שער החליפין שבתוקף ביום בו נקבע השווי ההוגן. הפרשי שער הנובעים מתרגום למטבע הפעילות מוכרים ברווח והפסד, פרט להפרשים הנובעים מתרגום למטבע הפעילות של מכשירים פיננסיים הוניים לא כספיים המסווגים כזמינים למכירה, אשר מוכרים ברווח כולל אחר. פריטים לא כספיים הנקובים במטבע חוץ והנמדדים לפי עלות היסטורית, מתורגמים לפי שער החליפין שבתוקף למועד העסקה.

2.4 IAS 17, חכירות

לבנק קיימת חכירה תפעולית. חכירה תפעולית מסווגת ככזאת, כאשר הנכסים החכורים אינם מוכרים במאזן של הבנק. תשלומים במסגרת חכירה תפעולית נזקפים לרווח והפסד לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה. תמריצי חכירה שנתקבלו מוכרים כחלק בלתי נפרד מסך כל הוצאות החכירה לפי שיטת הקו הישר, לאורך תקופת החכירה.

קביעה אם הסדר מכיל חכירה

בתחילת ההסדר או בעת בחינתו מחדש, הבנק קובע אם הסדר הוא חכירה או אם הוא מכיל חכירה. נכס ספציפי כפוף לחכירה, אם קיום ההסדר תלוי בשימוש בנכס או בנכסים ספציפיים. הסדר מעביר זכות לשימוש בנכס אם הוא מעביר את הזכות לשלוט בשימוש בנכס.

תשלומים ותמורה אחרת שנדרשים לפי ההסדר מופרדים בתחילת ההסדר או בעת הבחינה מחדש לתשלומים עבור החכירה ולרכיבים אחרים על בסיס השווי ההוגן היחסי שלהם.

2.5 IAS 38, נכסים בלתי מוחשיים

א. עלויות תוכנה

תוכנה אשר נרכשה על ידי הבנק נמדדת לפי עלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות הקשורות לפיתוח תוכנה או התאמתה לצורך שימוש עצמי מהוות אם ורק אם: ניתן למדוד באופן מהימן את עלויות הפיתוח; התוכנה ישימה מבחינה טכנית ומסחרית; צפויות הטבות כלכליות עתידיות; ולבנק כוונה ומקורות מספיקים על מנת להשלים את הפיתוח ולהשתמש בתוכנה. העלויות שהוכרו כנכס בלתי מוחשי כוללות עלויות ישירות של חומרים ושירותים ושכר עבודה ישיר לעובדים. עלויות אלו נמדדות לפי העלות בניכוי פחת שנצבר והפסדים מירידת ערך. עלויות תקורה שלא ניתן לייחסן באופן ישיר לפיתוח התוכנה ועלויות מחקר יוכרו כהוצאה עם התהוותן.

ביאור 1 - כללי

ב. הפחתה

הפחתה נזקפת לדוח רווח והפסד לפי שיטת הקו הישר על פני אומדן אורך החיים השימושי של נכסים בלתי מוחשיים, לרבות נכסי התכונה, החל מהמועד שבו הנכסים זמינים לשימוש.

ג. עלויות עוקבות

עלויות עוקבות מוכרות כנכס בלתי מוחשי אך ורק כאשר הן מגדילות את ההטבה הכלכלית העתידית הגלומה בנכס בגינו הן הוצאו. יתר העלויות נזקפות לדוח רווח והפסד עם התהוותן.

2.6 IAS 36, ירידת ערך נכסים

ירידת ערך נכסים שאינם פיננסיים

הערך בספרים של הנכסים הלא פיננסיים של הבנק, למעט נכסי מיסים נדחים ולרבות השקעות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני, נבדק בכל מועד דיווח כדי לקבוע האם קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. באם קיימים סימנים כאמור, מחושב אומדן של סכום בר ההשבה של הנכס. בתקופות העוקבות למועד ההכרה הראשונה, מבוצעת אחת לשנה בתאריך קבוע עבור כל נכס, הערכה של סכום בר ההשבה של נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר או שאינם זמינים לשימוש או באופן תכופ יותר, אם קיימים סימנים לירידת ערך. הסכום בר ההשבה של נכס הינו הגבוה מבין שווי השימוש ומחיר המכירה נטו (שווי הוגן, בניכוי הוצאות מכירה).

בקביעת שווי השימוש, מהוון הבנק את תזרימי המזומנים העתידיים החזויים לפי שיעור הוון לפני מסים, המשקף את הערכות השוק לגבי ערך הזמן של הכסף והסיכונים הספציפיים המתייחסים לנכס. למטרת בחינת ירידת ערך, הנכסים אשר אינם ניתנים לבחינה פרטנית מקובצים יחד לקבוצת הנכסים הקטנה ביותר אשר מניבה תזרימי מזומנים משימוש מתמשך, אשר הינם בלתי תלויים בעיקרם בנכסים ובקבוצות אחרות ("יחידה מניבת מזומנים").

נכסי מטה הבנק אינם מפקימים תזרימי מזומנים נפרדים ומשרתים יותר מיחידה מניבת מזומנים אחת. חלק מנכסי המטה מוקצים ליחידות מניבות מזומנים על בסיס סביר ועקבי ונבחנים לירידת ערך כחלק מבחינת ירידת ערך בגין יחידות מניבות המזומנים להן הם מוקצים.

נכסי מטה אחרים, אותם לא ניתן להקצות באופן סביר ועקבי ליחידות מניבות מזומנים, מוקצים לקבוצת יחידות מניבות מזומנים במידה וקיימים סממנים לכך שחלה ירידת ערך בנכס השייך למטה החברה או כאשר קיימים סממנים לירידת ערך בקבוצת היחידות מניבות המזומנים. במקרה זה, נקבע סכום בר השבה של קבוצת היחידות מניבות המזומנים שאותן משרת המטה.

הפסדים מירידת ערך מוכרים כאשר הערך בספרים של הנכס או של יחידה מניבת מזומנים אליה הנכס משתייך עולה על הסכום בר ההשבה, ונזקפים לרווח והפסד. הפסדים מירידת ערך שהוכרו לגבי יחידות מניבות מזומנים, מוקצים להפחתת הערך בספרים של הנכסים ביחידה מניבת המזומנים, באופן יחסי.

באשר לנכסים אחרים, הפסדים מירידת ערך שהוכרו בתקופות קודמות נבדקים מחדש בכל מועד דיווח, כדי לקבוע האם קיימים סימנים לכך שההפסדים קטנו או לא קיימים עוד. הפסד מירידת ערך מבוטל אם חל שינוי באומדנים ששימשו לקביעת הסכום בר ההשבה, אך ורק במידה שהערך בספרים של הנכס, אחרי ביטול ההפסד מירידת הערך, אינו עולה על הערך בספרים בניכוי פחת או הפחתות, שהיה נקבע אלמלא הוכר הפסד מירידת ערך.

2.7 IAS 33, רווח למניה

הבנק מציג נתוני רווח למניה בסיסי ומדולל לגבי הון המניות הרגילות שלו. הרווח הבסיסי למניה מחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד המיוחסים לבעלי המניות הרגילות של הבנק במספר הממוצע המשוקלל של המניות הרגילות שהיו במחזור במשך התקופה.

3. FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10), FAS 159 חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

3.1 FAS 157, מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) ו- ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן

FAS 157 (ASC 820-10) מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן והנחיות יישום מפורטות. שווי הוגן מוגדר כסכום/מחיר אשר היה מתקבל ממכירת נכס או היה משולם לצורך סילוק התחייבות בעסקה בין מוכר מרצון לקונה מרצון במועד המדידה. בין היתר, התקן מחייב לצורך הערכת שווי הוגן, לעשות שימוש מרבי ככל שניתן בנתונים נצפים ולמזער שימוש בנתונים לא נצפים. נתונים נצפים מייצגים מידע הזמין בשוק המתקבל ממקורות בלתי תלויים ואילו נתונים לא נצפים משקפים את ההנחות של התאגיד הבנקאי. FAS 157 מפרט היררכיה של טכניקות מדידה בהתבסס על השאלה האם הנתונים ששימשו לצורך קביעת שווי הוגן הינם נצפים או לא נצפים. סוגים אלו של נתונים יוצרים מדרג שווי הוגן כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים (לא מותאמים) בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים זהים או התחייבויות זהות בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנגזרים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות הנובעים ממודלים להערכה אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים בהם הינם לא נצפים.

היררכיה זו דורשת שימוש בנתוני שוק נצפים, כאשר מידע זה קיים. כאשר הדבר הינו אפשרי, הבנק שוקל מידע שוק נצפה ורלבנטי במסגרת הערכתו. היקף ותדירות העסקאות, גודל מרווח ה- bid-ask וכן גודל ההתאמה הנדרשת כאשר משווים עסקאות דומות הינם כולם גורמים אשר נלקחים בחשבון כאשר קובעים את הנזילות של שווקים ואת הרלבנטיות של מחירים נצפים באותם שווקים.

יישום הכללים שנקבעו ב- FAS 157 מחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי ההוגן וכן מחליף את ההנחיות של EITF 02-3 (ASC 815-10), סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנגריה ופעילויות ניהול סיכונים, האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי ההוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה.

ביאור 1 - כללי

ניירות ערך

השווי ההוגן של ניירות ערך למסחר וניירות ערך זמינים למכירה נקבע על סמך מחירי שוק מצוטטים בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר נייר הערך, הערכה מבוצעת לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. במקרים אלו השווי ההוגן של השקעת הבנק בניירות ערך הינו מכפלה של מספר היחידות באותו מחיר שוק מצוטט. אם מחיר שוק מצוטט אינו זמין, אומדן השווי ההוגן מתבסס על המידע הזמין הטוב ביותר תוך שימוש מרבי בנתונים נצפים ותוך הבאה בחשבון של הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי, אי סחירות וכיוצא באלה).

מכשירים פיננסיים נגזרים

מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי ובהיעדר שוק עיקרי, לפי מחיר שוק מצוטט בשוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים הוערכו לפי מודלים אשר לוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הנגזר (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא באלה). ליתר פירוט ראה בהמשך לגבי מתודולוגיית הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע.

מכשירים פיננסיים נוספים שאינם נגזרים

לרוב המכשירים הפיננסיים בקטגוריה זו (כגון: אשראי לציבור ואשראי לממשלה, פקדונות הציבור ופקדונות בבנקים, כתבי התחייבות נדחים ומלוות שאינם סחירים) לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. לצורך כך, תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות. כמו כן, במקרים מסוימים, לצורך מדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות לא סחירות, הבנק מיישם הנחיות שנקבעו ב- ASU 2009-05, מדידת התחייבויות לפי שווי הוגן. בפרט, הבנק מעריך את שוויים ההוגן תוך שימוש במחירים מצוטטים של ההתחייבויות (או של התחייבויות דומות) אשר נסחרות כנכסים.

הערכה של סיכון אשראי וסיכון לאי ביצוע

התקן דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את סיכון האשראי (credit risk) ואת הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי ההוגן של חוב, לרבות מכשירים נגזרים, אשר הונפק על ידו ונמדד לפי שווי הוגן. סיכון אי ביצוע כולל את סיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא מוגבל לסיכון זה בלבד.

בהתאם להוראות המעבר לשנת 2011, נקבעו הנחיות ספציפיות בנוגע לנתונים שישמשו בחישוב השווי ההוגן של מכשירים נגזרים. כמו כן, נקבע כי בדוחות כספיים שנתיים ורבעוניים בשנת 2011, תאגיד בנקאי אינו נדרש להשתמש במודלים מורכבים הכוללים תרחישים שונים של חשיפה פוטנציאלית כדי למדוד את רכיב סיכון האשראי שנכלל בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים. בהתאם להוראות הנ"ל ובתיאום עם המפקח על הבנקים ברמה הקבוצתית, ובכללה הבנק, במדידת השווי ההוגן של המכשירים הנגזרים, הבנק ימשיך במדידה במתכונת שהיתה נהוגה בבנק עד ליום 31 בדצמבר 2010 אשר מתחשבת, בין היתר, גם במרכיב סיכון האשראי. הבנק יישם את הכללים שנקבעו ב- FAS 157 במלואם החל מיום 1 בינואר 2012.

להרחבה לגבי השיטות וההנחות העיקריות המשמשות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 7 א' להלן, בדבר יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

דרישות הגילוי

FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי בנוגע למדידות שווי הוגן. בנוסף, ASU 2010-06, שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן, דורש הכללת גילויים נוספים כגון: גילוי לסכומים של מעברים משמעותיים ממדידת שווי הוגן לפי רמה 2 למדידה לפי רמה 1 ולהיפך, וכן הכללת הסברים למעברים אלו. כמו כן, נדרש גילוי לגבי סכומים ברוטו של השינויים במדידת שווי הוגן לפי רמה 3, אשר נובעים מפעולות רכישה, מכירה, הנפקה ופירעון. הגילויים החדשים נדרשים על בסיס רבעוני. דרישות הגילוי כאמור נכללו בדוחות כספיים אלה. עם זאת, לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני יישום התקן לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים.

3.2 FAS 159, חלופת השווי ההוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10)

FAS 159 (ASC 825-10) מאפשר לתאגיד בנקאי לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסוימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן. רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי ההוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן, מדווחים בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי ההוגן מוכרות ברווח והפסד במועד התהוותן. בחירת יישום חלופת השווי ההוגן, כאמור לעיל, הינה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול.

בנוסף, FAS 159 (ASC 825-10) קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיס מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בהנחיות הפיקוח על הבנקים ליישום התקן הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי ההוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, הבנק אינו רשאי לבחור בחלופת השווי ההוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי ההוגן, או לגבי התחייבות כלשהי, אלא אם קיבל לכך אישור מראש מהמפקח על הבנקים.

3.3 FAS 157 (ASC 820-10) חל מיום 1 בינואר 2011 ואילך, ואומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע.

לאור זאת, התקן יושם מכאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני יישומו לראשונה, באופן המפורט להלן:

- פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל, שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה;
- מכשירים פיננסיים, לרבות מכשירים פיננסיים מעורבים, שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על פי חלק א'1 להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות בהערת שוליים 3 של EITF 02-3 (ASC 815-10).

לאור האמור לעיל, הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של התקן.

ביאור 1 - כללי

4. הנחיות והבהרות בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

ביום 27 במרס 2011 פורסמו הנחיות של הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים. ההנחיות קובעות מספר הבהרות בנוגע להערכת התחייבות בגין זכויות עובדים והנחיות בדבר בקרה פנימית על תהליך הדיווח הכספי בנושא זכויות עובדים תוך דרישה לשיתוף אקטואר מוסמך, זיהוי ומיון התחייבויות בגין זכויות עובדים, קיום בקורות פנימיות לצורך הסתמכות על הערכת האקטואר ותיקופה וכן דרישות גילוי מסוימות. בפרט, לפי החוזר, תאגיד בנקאי שצופה כי ישולמו לקבוצת עובדים הטבות מעבר לתנאים החוזיים, יביא בחשבון את שיעור העובדים שצפויים לעזוב (לרבות עובדים שצפויים לפרוש במסגרת תוכניות פרישה מרצון או בעת קבלת תנאים מועדפים אחרים) ואת ההטבות שהם צפויים לקבל בעת עזיבתם. ההתחייבות בגין תשלום פיצויי פיטורין לקבוצת העובדים תוצג בדוח הכספי בסכום הגבוה מבין סכום ההתחייבויות שיחושב על בסיס אקטוארי, המביא בחשבון את העלות הנוספת שצפוי שתגרום לתאגיד הבנקאי בגין מתן הטבות כאמור, לבין סכום ההתחייבויות שמחושב כמכפלת השכר החודשי של העובד במספר שנות הוותק שלו, כנדרש בגילוי דעת 20 של לשכת רואי חשבון בישראל. הבנק החל ליישם את ההנחיות הכלולות בחוזר החל מהדוחות הכספיים לתקופות שלאחר ה-1 באפריל 2011. השפעת יישום ההוראה על הדוחות הכספיים לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 אינה מהותית.

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02, קביעה של מלווה בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי

במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה-FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-02 בנושא קביעה של מלווה בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי. בהתאם לתקינה אמריקאית בנושא (ASC 310), חוב שאורגן מחדש כחוב בעייתי הינו חוב אשר עבר פורמאלית ארגון מחדש, במסגרתו מסיבות כלכליות או משפטיות הקשורות לקשיים פיננסיים של חייב – הבנק העניק ויתור ללווה.

העדכון מספק הנחיות נוספות המבהירות מתי ייחשב ארגון מחדש של חוב כארגון מחדש של חוב בעייתי במסגרתו הוענק על ידי נותן האשראי ויתור. בפרט, נכללו הנחיות וכללים איכותיים לקביעה האם במסגרת ארגון מחדש של חוב הוענק ויתור, גם אם בהתאם לתנאים החדשים הריבית החוזית גבוהה יותר מהריבית החוזית המקורית, אך עדיין נמוכה בהשוואה לריבית בשוק לגבי הלוואות בעלות מאפייני סיכון דומים ובהתחשב במכלול התנאים שנקבעו במסגרת הארגון מחדש. בנוסף, בהתאם לתקינה הקיימת, דחייה לא משמעותית בתשלומים לא מהווה ויתור. ה-ASU מספק רשימה של סממנים שעשויים להצביע על כך שהעיקוב אינו מהותי.

לצורך קביעה האם הלווה הינו בקשיים יידרש הבנק, בין היתר, להעריך האם צפוי שהלווה יקלע לאירוע הכשל בעתיד הנראה לעין. במידה ואירוע הכשל כאמור הינו צפוי (probable) על הבנק להסיק כי הלווה נמצא בקשיים פיננסיים. הכללים שנקבעו ב-ASU לצורך זיהוי ההסדרים שיוגדרו כארגון מחדש של חוב בעייתי אומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ונכנסו לתוקף לתקופות המתחילות לאחר 15 ביוני 2011 (כלומר החל מ-1 ביולי 2011) וחלים לצורך קביעה האם הארגון מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי לגבי כל הסדר חוב שבוצע החל מ-1 בינואר 2011. השינויים באופן המדידה של הפרשה להפסדי אשראי יושמו באופן של מכאן ולהבא, כך שעדכון ההפרשה שנדרש לחשב על בסיס פרטני נרשם ברבעון השלישי 2011. ליישום ה-ASU לראשונה לא היתה השפעה מהותית על תוצאות הבנק.

1. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות 23, הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל שליטה בה. התקן מחליף את תקנות ניירות ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים), התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי ההוגן לבין התמורה שנזקפה בעסקה ייזקף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, כדלקמן:

- (1) העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה;
- (2) נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או בחלקה, על ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וויתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו;
- (3) הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקאות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

ביום 2 באוקטובר 2011 הופצה טיוטת חוזר בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. במסגרת הטייטה נקבע, בין היתר, כי החל מיום 1 בינואר 2012, לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי, יש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, יישמו הכללים שנקבעו בתקן 23, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי.

הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה מיישום התקן לראשונה.

2. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדיווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים. בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:

ביאור 1 - כללי

- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - ביום 1 בינואר 2011. יחד עם זאת, תקני IFRS בנושאים המפורטים להלן טרם נכנסו לתוקף והם יאומצו בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומם לראשונה:

- IAS 7, דוחות תזרים מזומנים;
- IAS 12, מסים על ההכנסה;
- IAS 19, הטבות עובד;
- IAS 23, עלויות אשראי;
- IAS 24, גילויים בהקשר לצד קשור.

ביום 2 באוקטובר 2011 הופצה טיוטת חוזר בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים. במסגרת הטייטה נקבע, בין היתר, כי תקני דיווח כספי בינלאומיים אלו, למעט IAS 19, יישמו על ידי תאגידים בנקאיים החל מ- 1 בינואר 2012. בעת היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אלה הבנקים נדרשים לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש.

הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה מיישום התקנים לראשונה.

- בנושאים בליבת העסק הבנקאי - החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

3. במהלך חודש אפריל 2011 פרסם ה- FASB עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב- FAS 166 (ASC 860). על פי העדכון, נדרש לשנות את האופן שבו מוערך קיום שליטה אפקטיבית בידי מעביר בעסקאות רכש חוזר. הערכת קיום שליטה אפקטיבית תתמקד בזכויות החוזיות ובהחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא יובא בחשבון:

- (1) קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר, וכן;
- (2) הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל. קריטריונים נוספים לבחינת קיום השליטה האפקטיבית לא שונו על ידי ה-ASU. קריטריונים אלה מצביעים כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:
 - הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
 - ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה; ו-
 - ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה.

העדכון יחול לגבי התקופות המתחילות לאחר 15 בדצמבר 2011 (כלומר החל מ-1 בינואר 2012) ויישם באופן של מכאן ולהבא לגבי עסקאות חדשות ועסקאות קיימות ששונו בתחילת התקופה הרבעונית או השנתית הראשונה שלאחר מועד כניסתו לתוקף. לא יתאפשר יישום מוקדם.

הבנק בוחן את השלכות היישום לראשונה של עדכון התקינה החשבונאית.

4. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי חדשים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים

בחודש מאי 2011 פורסמה על ידי ה- IASB מערכת התקנים החדשה שהינה חלק מפרויקט האיחוד המשותף של ה- IASB וה- FASB, ומחליפה למעשה את התקינה הקיימת בנושא איחוד דוחות כספיים ועסקאות משותפות וכן כוללת מספר שינויים ביחס לחברות כלולות. בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים אשר אומצו בהוראות הדיווח לציבור. עדכון כאמור נדרש לפי מועד התחילה ולפי הוראות המעבר שיקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שיפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ ולהבהרות של הפיקוח על הבנקים. לאור זאת, היישום של הכללים שנקבעו במערכת החדשה של התקנים בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים יבוצע בכפוף להנחיות שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור, בין היתר, בדבר יישום התקן בנושאים בהם נקבעו או אומצו בהוראות הדיווח לציבור כללים ספציפיים השונים מאלה שנקבעו בתקן ו/או ההנחיות המתייחסות אליו.

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 10, דוחות כספיים מאוחדים:

התקן מחליף את הנחיות IAS 27, דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים ואת הנחיות SIC 12, איחוד – ישויות למטרות מיוחדות לעניין איחוד דוחות כספיים, כך שהנחיות IAS 27 ימשיכו להיות תקפות רק לעניין דוחות כספיים נפרדים.

ביאור 1 - כללי

התקן מציג מודל שליטה חדש לצורך קביעה האם משקיע שולט במוחזקת ולכן עליו לאחד אותה. מודל זה נדרש להיות מיושם ביחס לכל הישויות המוחזקות, הן ישויות המצויות כיום בתחולת IAS 27 והן ישויות מוחזקות המצויות כיום בתחולת SIC 12. בהתאם למודל, משקיע שולט במוחזקת כאשר הוא חשוף או זכאי לתשואות משתנות הנובעות ממעורבותו במוחזקת, והוא בעל יכולת להשפיע על תשואות אלו באמצעות הכוח (power) שלו באותה מוחזקת. נסיבות "דה פקטו" יובאו בחשבון לצורך הערכת שליטה, כך שהתקן כולל למעשה מודל של שליטה אפקטיבית. כלומר, אם מתקיימת שליטה אפקטיבית יידרש איחוד דוחות. בנוסף, בהערכת קיומה של שליטה, יובאו בחשבון כל זכויות ההצבעה הפוטנציאליות שהן משמעותיות, גם אם אינן ניתנות למימוש באופן מיידי. בהתייחס לזכויות ההצבעה פוטנציאליות, יש לבחון את המבנה שלהן, את הסיבות לקיומן וכן את התנאים של אותן זכויות.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחר מכן בדרך של יישום למפרע. יישום מוקדם אפשרי, בכפוף למתן גילוי וכן בכפוף לאימוץ מוקדם של שני התקנים הנוספים שפורסמו במקביל - IFRS 11 הסדרים משותפים ו- IFRS 12 גילויים בדבר זכויות בישויות אחרות.

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04, מדידת שווי הוגן

עדכון תקינה חשבונאית זה מעדכן את ההנחיות לגבי אופן מדידת שווי הוגן שנקבעו בתקן חשבונאות אמריקאי FAS 157 (ASU 820-10). העדכונים שנכללו ב-ASU כוללים הבהרות של ה-FASB בנוגע לכוונותיו בדבר אופן היישום של כללי מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי הקיימות כיום, וכן עדכונים אשר קובעים עקרונות או דרישות ספציפיות בדבר מדידת שווי הוגן ובדבר דרישות הגילוי לגבי מדידות השווי ההוגן.

בין היתר, במסגרת העדכונים נכללו הבהרות נוספות והנחיות ספציפיות בדבר מדידת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים אשר מנוהלים במסגרת פורטפוליו, נקבעו כללים למדידת שווי הוגן של מכשירים המסווגים על ידי הישות המדווחת בהן וכן הבהרות לגבי יישום פרמיות או ניכיונות בחישוב שווי הוגן של יחידה חשבונאית של נכס או התחייבות. בנוסף, דורש התקן דרישות גילוי נוספות המפורטות להלן:

- (1) לגבי מדידות שווי הוגן שסווגו בהיררכית השווי ההוגן במסגרת רמה 3 (level 3):
 - תהליך הערכה שמיושם על ידי הישות המדווחת;
 - ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- (2) שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.
- (3) סיווג לרמות במסגרת היררכית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך אשר נדרש גילוי לגבי שוויים ההוגן.

התקן ייושם לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2012. יישום מוקדם אינו אפשרי. העדכונים שנקבעו ב-ASU ייושמו באופן פרוספקטיבי. הבנק טרם החל בבחינת ההשלכות של אימוץ התקן על הדוחות הכספיים.

6. טיוטת הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב- 21 בספטמבר 2011 פורסמה טיוטת הוראות אשר נועדה להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך: קביעת אופן ההצגה של דוח רווח והפסד – ההוראה מתאימה את מתכונת דוח רווח והפסד לאופן ההצגה המקובל בעולם ובארה"ב. המתכונת החדשה משנה את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים לו; מבטלת אבחנה בין עמלות מעסקי מימון לבין עמלות תפעוליות; משנה סיווג של הפרשי הצמדה על הקרן כחלק מ"ריבית" וכן משנה סיווג ושמות של סעיפים אחרים של דוח רווח והפסד. בנוסף, ההוראה מבטלת את סעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ומאמצת את הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים" וכן קובעת כי סיווג אירוע כלשהו כפריט מיוחד יתאפשר רק באישור מראש של הפיקוח על הבנקים. כמו כן, ההוראה קובעת שינויים למתכונת ביאורים נוספים בדוחות הכספיים.

יישום ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד יבוצע החל מהדוח לציבור לרבעון הראשון של שנת 2012, באופן של יישום למפרע. מיישום ההוראות לראשונה לא צפויה השפעה למעט שינוי הצגתי.

אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא "עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות" – ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד, אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה טיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב, אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה. הכללים שנקבעו בהוראה מהווים שינוי משמעותי לעומת הכללים הקיימים כיום בהוראות הדיווח לציבור. ההיערכות ליישום הכללים שנקבעו בהוראה הינה מורכבת ובכוונת הפיקוח על הבנקים ללוות את תהליך ההיערכות של התאגידים הבנקאיים, במיוחד בכל הקשור לזיהוי העלויות הכשירות. בהתאם לטיטוט החוזר נקבע כי הכללים בנושא יושמו מיום 1 בינואר 2013 ואילך. ההוראות בקשר לשינוי בהגדרת "ריבית" בגין חובות פגומים ייושמו לגבי חובות שסווגו כפגומים מיום 1 בינואר 2012 ואילך בלבד.

הבנק לומד את טיוטת ההוראה ובוחן את ההשלכות הצפויות מיישומה לראשונה.

ביאור 2 – ניירות ערך

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שוי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
960.6	966.9	1.6	(7.9)	960.6
³ 149.9	153.6	2.8	⁴ (6.5)	149.9
44.6	48.9	0.3	(4.6)	44.6
1,155.1	1,169.4	⁶ 4.7	⁶ (19.0)	1,155.1

1. ניירות ערך זמינים למכירה
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
אגרות חוב של אחרים
מניות⁵
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שוי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	לשווי הוגן מיליוני ש"ח	לשווי הוגן מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
754.8	755.5	2.9	(3.6)	754.8	
³ 210.3	216.4	0.6	(6.7)	210.3	
0.6	0.6	-	-	0.6	
965.7	972.5	⁷ 3.5	⁷ (10.3)	965.7	

2. ניירות ערך למסחר
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
אגרות חוב של אחרים
מניות
סך הכל ניירות ערך למסחר

2,120.8	2,141.9	8.2	(29.3)	2,120.8
---------	---------	-----	--------	---------

סך הכל ניירות ערך

30 בספטמבר 2011
מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)

3. להלן מידע לגבי אגרות חוב פגומות:

8.6
0.5

א. יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
ב. יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 ההשקעה בניירות ערך כוללת סך של 50.4 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 180.1 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 31.9 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 97.8 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.
- 4 מזה: 5.6 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 0.9 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים.
- 5 מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי בסך 6.2 מיליוני ש"ח.
- 6 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 7 נזקפו לדוח רווח והפסד.
- 8 ליום 30 בספטמבר 2011 פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים הינן בסך 4.2 מיליוני ש"ח.
- 9 בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 לא נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.
- 10 בדבר ירידות ערך בגין מניות, ראה ביאור 9.
- 11 היקף עסקאות ההחלפה לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2011 הינו כ- 404.5 מיליוני ש"ח.
- 11 נכון ליום 30 בספטמבר 2011 הבנק לא מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,269.1	1,269.7	0.7	(1.3)	1. ניירות ערך זמינים למכירה
³ 244.5	245.4	2.7	⁴ (3.6)	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
17.0	15.7	1.3	-	אגרות חוב של אחרים
1,530.6	1,530.8	⁶ 4.7	⁶ (4.9)	מניות ⁵
				סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	לשווי הוגן מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
947.8	947.4	2.3	(1.9)	947.8	2. ניירות ערך למסחר
³ 136.2	137.2	0.4	(1.4)	136.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
0.6	0.6	-	-	0.6	אגרות חוב של אחרים
1,084.6	1,085.2	⁷ 2.7	⁷ (3.3)	1,084.6	מניות
					סך הכל ניירות ערך למסחר

2,615.2	2,616.0	7.4	(8.2)	2,615.2	סך הכל ניירות ערך
---------	---------	-----	-------	---------	-------------------

- 1 עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- 2 נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- 3 ההשקעה בניירות ערך כוללת סך של 138.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 109.6 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 12.1 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 121.0 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.
- 4 מזה: 1.7 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 1.9 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס").
- 5 מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי בסך 6.6 מיליוני ש"ח.
- 6 כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- 7 נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ²
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
0.5	0.5	-	-	0.5

אגרות חוב מגובות במשכנתאות⁹

- 8 ליום 30 בספטמבר 2010 פוזיציות הפסד שטרם מומש מתמשך מעל 12 חודשים הינן בסך 3.1 מיליוני ש"ח.
- 9 הבנק מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות שהינן ניירות ערך זרים, בסך 0.5 מיליוני ש"ח, המדורגות ברמת דירוג AAA, המונפקות על ידי FHLMC ובעלות מח"מ של 3.3 שנים. רוב נכסי הבסיס המגבים את האג"ח הינם RMBS של משכנתאות למגורים. בנוסף, הבנק מחזיק באגרת חוב מגובה במשכנתאות שהינה נייר ערך ישראלי, המדורגת ברמת דירוג C, המונפקת על ידי גוף פיננסי אחר ובעלת מח"מ ממוצע של 1.5 שנים. בגין נייר ערך זה בוצעה ירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, כך ששווייה של אגרת חוב זו במאזן הינו אפס.
- אגרת החוב נושאת ריבית קבועה.
- 10 בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.
- בדבר ירידות ערך בגין מניות ראה ביאור 9.
- 11 היקף עסקאות ההחלפה לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הינו כ- 467.9 מיליון ש"ח.

ביאור 2 – ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010					
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווח כולל אחר מצטבר	שווי הוגן ²		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
1,561.9	1,562.3	3.7	(4.1)	1,561.9	1. ניירות ערך זמינים למכירה
³ 286.0	285.9	4.4	⁴ (4.3)	286.0	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
21.1	19.6	1.5	-	21.1	אגרות חוב של אחרים
1,869.0	1,867.8	⁶ 9.6	⁶ (8.4)	1,869.0	מניות ⁵
					סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות) ¹	רווחים שטרם מומשו מהתאמות	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות	שווי הוגן ²	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
686.0	685.3	2.5	(1.8)	686.0	2. ניירות ערך למסחר
³ 195.2	196.1	0.4	(1.3)	195.2	אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
0.6	0.6	-	-	0.6	אגרות חוב של אחרים
881.8	882.0	⁷ 2.9	⁷ (3.1)	881.8	מניות
					סך הכל ניירות ערך למסחר
2,750.8	2,749.8	12.5	(11.5)	2,750.8	סך הכל ניירות ערך

- עלות מופחתת לאחר ניכוי הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.
- נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- ההשקעה בניירות ערך כוללת סך של 117.3 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס"), 168.5 מיליוני ש"ח אגרות חוב של בנקים בישראל, 11.9 מיליוני ש"ח אגרות חוב של חברות בבעלות מדינת ישראל וסך של 183.5 מיליוני ש"ח אגרות חוב קונצרניות.
- מזה: 1.5 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב קונצרניות ו- 2.8 מיליוני ש"ח קרן הון שלילית בגין אגרות חוב של בנקים בחו"ל ("יורובונדס").
- מזה: מניות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות ומוחזקות באופן פרטי בסך 6.0 מיליוני ש"ח.
- כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- נזקפו לדוח רווח והפסד.
- פוזיציות הפסד שטרם מומשו מתמשך מעל 12 חודשים, הינן בסך 3.4 מיליוני ש"ח.
- נכון ליום 31 בדצמבר 2010 הבנק לא מחזיק באגרות חוב מגובות במשכנתאות.
- בשנת 2010 לא נרשמה ברווח והפסד הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני. לצורך קביעת ירידת הערך הסתמכה הנהלת הבנק על פרמטרים שונים, כגון: שיעור ירידת הערך מסך עלות נייר הערך, משך הזמן בו היה נייר הערך נמוך מעלותו ושינוי בדירוג נייר הערך.
- היקף עסקאות ההחלפה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 הינו כ- 732.4 מיליוני ש"ח.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

כללי

החל מ- 1 בינואר 2011 מיישם הבנק הוראה חדשה של הפיקוח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי. בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה נכלל גילוי לפי המתכונת החדשה המותאמת לדרישות הדיווח בהתאם להוראה, כאמור. לאור העובדה שההוראה החדשה יושמה באופן של מכאן ולהבא, ללא הצגה מחדש של מספרי ההשוואה, לצורך השוואתיות הגילוי, יוצגו להלן נתוני התקופה הנוכחית מול יתרות מתאימות ל- 31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה), לו ההוראה הייתה מיושמת לראשונה בשנה זו.

ההשפעה מיישום לראשונה של ההוראה החדשה על הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים והתנועה ביתרת ההפרשה בתקופה של תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011 הינה כדלקמן:

סכומים מדווחים

הפרשה להפסדי אשראי			יתרת הפרשה להפסדי אשראי ¹ ליום 31.12.2010 (מבוקר)
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי אחר*	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
² 13.6	³ 9.9	23.5	מחיקות חשבונאיות נטו שהוכרו ליום 1.1.2011**
(42.1)	(0.8)	(42.9)	
28.5	6.1	34.6	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי)**
-	0.1	0.1	שינויים אחרים בהפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי
-	15.3	15.3	אשראי חוץ מאזניים ליום 1.1.2011 (נזקפו להון העצמי)**
(4.4)	-	(4.4)	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.10
(4.4)	15.3	10.9	תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011
-	-	⁴ -	הכנסות בגין הפסדי אשראי
4.4	-	4.4	הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות
4.4	⁴ -	4.4	מחיקות חשבונאיות
-	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	-	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
-	15.3	15.3	אחר
-	-	-	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011

* לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

** כתוצאה מיישום לראשונה של ההוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי.

*** בהתאם להוראות החדשות בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, החל מיום 1.1.2011 תאגידים בנקאיים אינם נדרשים לשמור הפרשה כללית, נוספת ומיוחדת לחובות מסופקים.

1 סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה לחובות מסופקים".

2 סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה ספציפית אחרת".

3 סכום זה הוצג לפני יום 1.1.2011 בסעיף "הפרשה נוספת".

4 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. האשראי לציבור

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011			
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
1,724.1	(13.7)	1,710.4	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני ¹
73.1	(0.8)	72.3	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי ²
1,797.2	(14.5)	1,782.7	סך הכל אשראי לציבור
-	-	-	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
1,649.0	(14.7) ⁶	1,634.3 ⁶	אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני ¹
83.0	(0.5) ⁶	82.5 ⁶	אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי ²
1,732.0	(15.2)	1,716.8	סך הכל אשראי לציבור
-	-	-	מזה: התחייבויות לקוחות עבור קיבולים

- 1 לרבות אשראי שנבחן על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחן על בסיס פרטני ראה ביאור 3 ב'.
- 2 אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בביאור 3 ג'.
- 3 אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמצויין בסעיף קטן 4 להלן.
- 4 אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
20.6	-	20.6
-	-	-
0.2	⁵ -	0.2
1,689.6	(13.7)	1,703.3
1,689.8	(13.7)	1,703.5
1,710.4	(13.7)	1,724.1

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

אשראי לציבור פגום³

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר⁴

אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים⁴

אשראי לציבור אחר שאינו פגום⁴

סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום⁴

סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)		
יתרת חוב נטו	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
20.2	-	20.2
-	-	-
0.6	⁵ -	0.6
⁶ 1,613.5	⁶ (14.7)	1,628.2
⁶ 1,614.1	⁶ (14.7)	1,628.8
⁶ 1,634.3	⁶ (14.7)	1,649.0

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

אשראי לציבור פגום³

אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר⁴

אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים⁴

אשראי לציבור אחר שאינו פגום⁴

סך הכל אשראי לציבור שאינו פגום⁴

סך הכל אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני

5 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

6 מדין מחדש.

7 לפירוט בדבר סוגי האשראי שנבדקים על בסיס פרטני וסוגי האשראי שנבדקים על בסיס קבוצתי, ראה ביאור 1 לדוחות הכספיים.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני:

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011	31 בדצמבר 2010	
(נתוני פרופורמה)		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(מבוקר)	
-	-	2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
20.6	20.2	אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
20.6	20.2	סך הכל אשראי לציבור פגום
20.6	20.2 ¹	3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
-	- ¹	אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון
20.6	20.2	סך הכל אשראי לציבור פגום

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:

30 בספטמבר 2011	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי יתרת חוב נטו
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

31 בדצמבר 2010	יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי יתרת חוב נטו
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

5. מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני (המשך):

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו	לתשעה חודשים שהסתיימו
ביום 30 בספטמבר 2011	ביום 30 בספטמבר 2011
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
20.1	20.4
0.2	0.8
0.2	0.8
0.2	0.8

יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום
בתקופת הדיווח
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין
אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו
היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
*מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית
של בסיס מזומן

אין לבנק התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים
בתנאי האשראי ליום 30.9.2011 וליום 31.12.2010.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011			
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
-	-	-	אשראי לציבור פגום
0.1	¹ -	0.1	אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 ימים או יותר
0.2	¹ -	0.2	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
72.8	(0.8)	72.0	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
73.1	(0.8)	72.3	סך הכל

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010 (נתוני פרופורמה)			
יתרת חוב רשומה	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב נטו	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
-	-	-	אשראי לציבור פגום
-	-	-	אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 ימים או יותר
0.3	¹ -	0.3	אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
82.7	² (0.5)	² 82.2	אשראי לציבור אחר שאינו פגום
83.0	² (0.5)	² 82.5	סך הכל

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח
2 מדין מחדש.

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומים מדווחים

הפרשה להפסדי אשראי			
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי-אחר	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
-	15.3	15.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.6.2011
(1.6)	-	(1.6)	שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011
(1.6)	15.3	13.7	הכנסות בגין הפסדי אשראי
-	1 ₁	1 ₁	הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות
1.6	-	1.6	מחיקות חשבונאיות
1.6	1 ₁	1.6	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	-	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
-	-	-	אחר
-	15.3	15.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011
-	15.3	15.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010
(4.4)	-	(4.4)	(נתוני פרופורמה) (מבוקר)
(4.4)	15.3	10.9	תשעה חודשים שהסתיימו ביום 30.9.2011
-	1 ₁	1 ₁	הכנסות בגין הפסדי אשראי
4.4	-	4.4	הפרשה להפסדי אשראי לפני מחיקות חשבונאיות
4.4	1 ₁	4.4	מחיקות חשבונאיות
-	-	-	גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
-	-	-	מחיקות חשבונאיות, נטו
-	-	-	אחר
-	15.3	15.3	יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 30.9.2011

1 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 3 – אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ה. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

סכומים מדווחים

הפרשה להפסדי אשראי		
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי-אחר ¹	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	14.5	14.5
-	-	-
-	0.8	0.8

הרכב יתרת ההפרשה ליום 30.9.2011:

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

סכומים מדווחים

הפרשה להפסדי אשראי		
על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי-אחר ¹	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
- ²	² 15.2	15.2
-	-	-
-	0.1	0.1

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31.12.2010 (נתוני פרופורמה):

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

(נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

1 לרבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.
2 מוין מחדש.

באור 4 – הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

סכומים מדווחים

31.12.2010 מיליוני ש"ח	30.9.2010 מיליוני ש"ח	30.9.2011 מיליוני ש"ח	
II באזל	II באזל	II באזל	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
			א. בנתוני המאוחד:
			1. הון לצורך חישוב יחס הון
420.0	509.0	424.6	הון רובד 1, לאחר ניכויים
89.0	8.5	93.0	הון רובד 2, לאחר ניכויים
509.0	517.5	517.6	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
1,996.0	1,698.4	2,195.4	סיכון אשראי
336.3	364.0	338.6	סיכון שוק
435.5	440.1	427.6	סיכון תפעולי
2,767.8	2,502.5	2,961.6	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			3. יחס ההון לרכיבי סיכון
15.2%	20.3%	14.3%	יחס ההון ליבה לרכיבי סיכון
15.2%	20.3%	14.3%	יחס הון רובד 1, לרכיבי סיכון
18.4%	20.7%	17.5%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.0%	9.0%	9.0%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ב. לבנק מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון וההנהלה, להחזיק רמת הלימות הון בהתאם ליעד ההון שהינו גבוה מהיחס המזערי הנדרש כפי שהוגדר על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון וההנהלה משקף, לדעת הבנק, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלו.

ב- 22 בדצמבר 2010, קבע דירקטוריון הבנק יעדי הון עד להשלמת תהליך ה-SREP על ידי בנק ישראל. על פי החלטה זו, יחס ההון הכולל המינימלי שנקבע יהיה בשיעור של 15% ואילו יחס ההון הראשוני המינימלי יהיה בשיעור 10%.

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011							נכסים
מטבע ישראלי		מטבע חוץ ¹			פריטים		
לא צמוד	צמוד מדד	דולר ארה"ב	אירו	אחר	שאינם כספיים ²	סך הכל	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
1,464.5	-	381.7	92.7	248.8	-	2,187.7	מזומנים ופקדונות בבנקים
1,129.9	771.7	57.0	81.8	35.2	45.2	2,120.8	ניירות ערך
818.7	-	-	-	-	-	818.7	ניירות ערך שנשאלו
1,076.8	276.4	293.2	34.5	101.8	-	1,782.7	אשראי לציבור, נטו
-	-	-	-	-	19.0	19.0	בניינים וציוד
-	-	-	-	-	9.2	9.2	נכסים בלתי מוחשיים
0.4	-	72.9	0.7	7.4	153.3	234.7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
100.3	-	3.1	-	1.0	59.7	164.1	נכסים אחרים
4,590.6	1,048.1	807.9	209.7	394.2	286.4	7,336.9	סך הכל נכסים
							התחייבויות
3,135.2	290.8	1,543.5	424.9	198.5	-	5,592.9	פקדונות הציבור
17.2	-	8.9	-	0.4	-	26.5	פקדונות מבנקים
13.1	-	0.1	-	-	-	13.2	פקדונות הממשלה
-	84.5	-	-	-	-	84.5	כתב התחייבות נדחה
0.8	5.5	73.9	3.1	6.0	153.3	242.6	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
355.4	536.4	3.1	-	-	57.7	952.6	התחייבויות אחרות
3,521.7	917.2	1,629.5	428.0	204.9	211.0	6,912.3	סך הכל התחייבויות
1,068.9	130.9	(821.6)	(218.3)	189.3	75.4	424.6	הפרש
							מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:
(762.8)	(87.2)	823.4	210.8	(184.2)	-	-	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
14.0	-	(14.0)	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו
(5.1)	-	(1.8)	-	-	6.9	-	(במונחי נכס בסיס)
315.0	43.7	(14.0)	(7.5)	5.1	82.3	424.6	סך הכל
21.8	-	(21.8)	-	-	-	-	אופציות בכסף נטו
							(סכום נקוב מהוון)
52.2	-	(29.1)	-	-	(23.1)	-	אופציות מחוץ לכסף נטו
							(סכום נקוב מהוון)

1 כולל הצמדה למטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

3 הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010							
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ²	מטבע חוץ ¹				מטבע ישראלי	
		אחר	דולר אוסטרלי	דולר ארה"ב	אירו	צמוד מדד	לא צמוד
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
2,531.9	-	73.1	145.7	33.0	403.8	-	1,876.3
2,615.2	17.6	25.0	16.1	106.9	220.4	261.9	1,967.3
436.8	-	-	-	-	-	-	436.8
1,848.7	-	92.3	11.3	56.1	370.7	356.9	961.4
18.7	18.7	-	-	-	-	-	-
³ 11.2	11.2	-	-	-	-	-	-
³ 162.5	110.4	9.9	2.0	6.6	2.7	-	30.9
³ 106.8	56.2	-	-	-	2.1	2.8	45.7
7,731.8	214.1	200.3	175.1	202.6	999.7	621.6	5,318.4
נכסים							
מזומנים ופקדונות בבנקים							
ניירות ערך							
ניירות ערך שנשאלו							
אשראי לציבור, נטו							
בניינים וציוד							
נכסים בלתי מוחשיים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
נכסים אחרים							
סך הכל נכסים							
התחייבויות							
פקדונות הציבור							
פקדונות מבנקים							
פקדונות הממשלה							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							
התחייבויות אחרות							
סך הכל התחייבויות							
הפרש							
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)							
-	-	10.6	(31.4)	35.8	880.4	(61.5)	(833.9)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו (במונחי נכס בסיס)							
-	-	-	-	(3.4)	0.6	-	2.8
509.2	51.2	4.9	2.6	7.2	22.9	(9.6)	430.0
סך הכל							
אופציות בכסף נטו (סכום נקוב מהוון)							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו (סכום נקוב מהוון)							
-	-	-	-	(12.4)	12.4	-	-

ביאור 5 – דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010							
סך הכל	פריטים	מטבע חוץ ¹					
		מטבע ישראלי	לא צמוד	צמוד מדד	דולר ארה"ב	אירו	יין יפני
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)
נכסים							
1,438.8	-	568.8	35.8	10.7	99.9	-	2,154.0
מזומנים ופקדונות בבנקים							
1,879.3	459.2	263.6	90.7	-	36.3	21.7	2,750.8
ניירות ערך							
698.7	-	-	-	-	-	-	698.7
ניירות ערך שנשאלו							
1,093.6	257.9	288.9	26.0	30.7	54.3	-	1,751.4
אשראי לציבור, נטו							
-	-	-	-	-	-	18.7	18.7
בניינים וציוד							
-	-	-	-	-	-	10.7	³ 10.7
נכסים בלתי מוחשיים							
31.0	-	7.2	1.7	1.3	1.6	84.0	³ 126.8
נכסים בגין מכשירים נגזרים							
48.2	-	3.4	-	-	-	66.3	³ 117.9
נכסים אחרים							
5,189.6	717.1	1,131.9	154.2	42.7	192.1	201.4	7,629.0
סך הכל נכסים							
התחייבויות							
3,505.5	260.6	1,738.6	220.5	10.4	272.5	-	6,008.1
פקדונות הציבור							
50.5	-	15.0	-	-	0.1	-	65.6
פקדונות מבנקים							
2.5	11.7	1.6	-	-	-	-	15.8
פקדונות הממשלה							
-	80.0	-	-	-	-	-	80.0
כתב התחייבות נדחה							
50.9	7.5	20.6	3.1	1.7	1.3	84.0	³ 169.1
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים							
466.7	335.3	3.4	-	-	-	63.9	³ 869.3
התחייבויות אחרות							
4,076.1	695.1	1,779.2	223.6	12.1	273.9	147.9	7,207.9
סך הכל התחייבויות							
1,113.5	22.0	(647.3)	(69.4)	30.6	(81.8)	53.5	421.1
הפרש							
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:							
(757.8)	(59.6)	685.5	75.8	(28.9)	85.0	-	-
מכשירים נגזרים							
(למעט אופציות)							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות בכסף נטו							
3.5	-	(3.5)	-	-	-	-	-
(במונחי נכס בסיס)							
אופציות מחוץ לכסף נטו							
(במונחי נכס בסיס)							
359.2	(37.6)	34.7	6.4	1.7	3.2	53.5	421.1
סך הכל							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות בכסף נטו							
(סכום נקוב מהוון)							
-	-	-	-	-	-	-	-
אופציות מחוץ לכסף נטו							
(סכום נקוב מהוון)							

1 כולל הצמדה למטבע חוץ.

2 לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

3 הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכתורות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

31.12.2010	30.9.2011	31.12.2010	30.9.2010	30.9.2011	
(נתוני פרפורמה)					
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי		יתרת חוזים ¹			
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
0.1	0.3	142.4	147.8	121.0	א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי: ערבויות להבטחת אשראי ערבויות והתחייבויות אחרות מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	0.1	32.1	30.6	31.5	
² -	0.4	2,205.1	2,194.8	1,715.3	
² -	² -	80.0	81.2	90.3	

ב. בדבר התחייבויות תלויות והתקשרויות אחרות ראה ביאור 17 ג' ו-ד' בדוח הכספי השנתי ליום 31.12.10.

ג. להלן המקורות של ניירות ערך שהתקבלו אשר הבנק רשאי למכור:

ליום 31 בדצמבר 2010	ליום 30 בספטמבר 2010	ליום 30 בספטמבר 2011	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	
698.7	436.8	818.7	ניירות ערך שהתקבלו בעסקות שאינת ניירות ערך כנגד מזומן

1 יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה, לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.
2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

באור 6 – התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ד. התחייבויות תלויות

נגד הבנק וחברות מאוחדות עומדות תביעות ודרישות שונות. לדעת הנהלת התאגיד הבנקאי, המסתמכת על חוות דעת משפטית באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללות לפי הצורך בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, בגין כל ההפסדים הצפויים הנובעים מתביעות תלויות כנגד הבנק וחברות מאוחדות.

בדבר התביעות העומדות כנגד הבנק, ראה פרק הליכים משפטיים בדוחות הכספיים ליום 31.12.10 וכן את העדכון להלן:

באוקטובר 2006 ניתן על ידי בית המשפט המחוזי בירושלים פסק דין לפיו נדחתה תביעה שכנגד, שהוגשה על ידי לקוח הבנק למתן פסק דין הצהרתי כי נגרמו לו נזקים בסך של כ- 11.1 מיליון הנובעים מטעויות ורשלנות הבנק. הלקוח הגיש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. ביום 19.7.2011 דחה בין המשפט העליון את הערעור.

ה. שכירות נכסים

הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים לתקופות ארוכות. דמי השכירות שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

ליום 30 בספטמבר 2011	ליום 31 בדצמבר 2010	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(מבוקר)	
7.5	7.2	שנה ראשונה
7.5	7.3	שנה שניה
7.5	7.3	שנה שלישית
7.5	7.3	שנה רביעית
7.0	7.1	שנה חמישית
6.9	6.9	שנה שישית
6.3	6.6	שנה שביעית
6.0	6.0	שנה שמינית
5.9	5.8	שנה תשיעית
53.3	56.0	שנה עשירית ואילך*
115.4	117.5	

תשלומי השכירות צמודים למדד המחירים לצרכן בישראל.

* בשנים 2020 – 2028 סך של 5.9 מיליוני ש"ח בכל שנה.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011				
חוזי ריבית אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
58.0	-	-	-	58.0
58.0				
-	29.3	-	-	29.3
-	36.6	32.0	-	68.6
-	26.2	-	-	26.2
-	30.5	-	-	30.5
-	-	93.3	-	93.3
-	5,267.2	-	-	5,267.2
-	-	-	-	368.9
368.9	5,389.8	125.3	-	5,884.0
368.9				
-	372.9	2,993.6	202.2	3,568.7
-	-	-	-	-
-	137.8	6,236.6	-	6,374.4
-	137.8	6,236.6	-	6,374.4
-	27.2	2.6	-	29.8
-	27.2	2.6	-	29.8
-	702.9	15,472.0	202.2	16,377.1
-	93.8	-	-	93.8
0.1	-	-	-	0.1
2.7	-	-	-	2.7
-	81.8	-	-	81.8
2.7	82.8	-	-	85.5
-	1.1	153.4	-	154.5
-	1.1	153.4	-	154.5

א. היקף הפעילות

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM^{1,2}:

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Futures חוזי

Forward חוזי

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית

(swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים

לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

Futures חוזי

Forward חוזי

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM^{1,2}:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

1. למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2. נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3. מתוך זה ליום 30.9.11 שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 1.7 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
חוזי ריבית אחר מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	חוזי מטבע חוץ מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	חוזים בגין מניות מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	חוזי סחורות ואחרים מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	סה"כ מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
155.1	-	-	-	155.1
155.1	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	59.4	-	-	59.4
-	77.2	-	-	77.2
-	⁵ 4,137.8	-	-	⁵ 4,137.8
-	-	-	-	-
-	4,274.4	-	-	4,274.4
-	-	-	-	-
-	⁴ 490.4	⁴ 2,759.4	151.6	3,401.4
-	-	-	-	-
-	1,089.0	7,246.2	-	8,335.2
-	1,089.0	7,246.2	-	8,335.2
-	30.3	0.9	-	31.2
-	30.3	0.9	-	31.2
-	2,729.0	17,253.6	151.6	20,134.2
-	209.1	-	-	209.1
0.2	-	-	-	0.2
20.7	-	-	-	20.7
-	48.2	-	-	48.2
-	73.4	-	-	73.4
-	6.0	110.4	-	116.4
-	6.0	110.4	-	116.4

א. היקף הפעילות
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגדרים:

Swaps

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Forward

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים:

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת

מטבע חוץ ספוט:

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³

א. נגזרים מגדרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים ALM:^{1,2}

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרים אחרים:

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

1 למעט חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

2 נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3 מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 2.3 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי של מכשירים נגזרים משובצים בסך הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח. (ליום 31.12.10 שווי הוגן ברוטו חיובי בסך 3.5 מיליוני ש"ח ושווי הוגן ברוטו שלילי בסך הנמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח).

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010				
חוזי ריבית אחר	חוזי מטבע חוץ	חוזים בגין מניות	חוזי סחורות ואחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
149.1	-	-	-	149.1
149.1				
-	-	-	-	-
-	-	-	-	-
-	42.4	-	-	42.4
-	47.5	-	-	47.5
-	4,976.1	-	4.3	4,980.4
319.4	-	-	-	319.4
319.4	5,066.0	-	4.3	5,389.7
319.4				
-	316.9	2,116.5	397.5	2,830.9
-	-	-	-	-
-	747.2	4,666.4	-	5,413.6
-	747.2	4,666.4	-	5,413.6
-	14.9	0.9	-	15.8
-	14.9	0.9	-	15.8
-	1,841.1	11,451.1	397.5	13,689.7
-	298.6	-	-	298.6
0.5	-	-	-	0.5
13.3	-	-	-	13.3
-	40.9	-	- ⁶	40.9
0.3	66.6	-	- ⁶	66.9
-	4.9	84.0	-	88.9
-	4.9	84.0	-	88.9

א. היקף הפעילות
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים
א. נגזרים מגזרים:
Swaps
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
ב. נגזרים ALM:^{1,2}
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי Forward Swaps
סה"כ
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
ג. נגזרים אחרים:
Futures
חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
סה"כ
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט:
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים³
א. נגזרים מגזרים:
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
ב. נגזרים ALM:^{1,2}
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי
ג. נגזרים אחרים:
שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

4 מוין מחדש.
5 הוצג מחדש.
6 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים				
30 בספטמבר 2011				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
9.6	³ 17.5	³ 79.0	130.3	236.4
-	-	-	-	-
9.6	17.5	79.0	130.3	236.4
-	243.6	1.2	611.0	855.8
9.6	261.1	80.2	741.3	1,092.2

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים¹

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2011				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
334.2	-	11.1	81.6	426.9
5,512.6	373.4	300.5	-	6,186.5
14,241.0	1,153.4	202.9	-	15,597.3
6.3	195.9	-	-	202.2
20,094.1	1,722.7	514.5	81.6	22,412.9

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

חוזי ריבית - אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סה"כ

- מתוך זה ליום 30.9.11 יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 234.7 מיליוני ש"ח. (30.9.10 – 162.5 מיליוני ש"ח)
- סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).
- מזה: ליום 30.9.11 בנקים וברוקרים זרים בסך 93.8 מיליוני ש"ח, בעלי דירוג מינמלי של AA- (30.9.10 – 35.9 מיליוני ש"ח).

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
29.0	³ 30.3	³ 23.3	82.2	164.8
-	-	-	-	-
29.0	30.3	23.3	82.2	164.8
-	194.1	0.5	575.4	770.0
29.0	224.4	23.8	657.6	934.8

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים¹

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים²

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

30 בספטמבר 2010				
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	-	11.0	144.1	155.1
^{4,5} 6,873.8	227.3	110.3	1.1	^{4,5} 7,212.5
⁴ 16,782.5	362.4	108.7	-	17,253.6
151.6	-	-	-	151.6
23,807.9	589.7	230.0	145.2	24,772.8

ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

חוזי ריבית - אחר
חוזי מטבע חוץ
חוזים בגין מניות
חוזי סחורות ואחרים
סה"כ

4 מוין מחדש.
5 הוצג מחדש.

ביאור 7 – פעילות במכשירים נגזרים – היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010					
בורסות	בנקים	ברוקרים	אחרים	סה"כ	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
37.2	³ 34.9	³ 8.9	49.3	130.3	ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים בניכוי הסכמי קיזוז יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ¹
-	-	-	-	-	
37.2	34.9	8.9	49.3	130.3	
-	298.7	1.5	565.6	865.8	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים ²
37.2	333.6	10.4	614.9	996.1	סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים
31 בדצמבר 2010					
עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים	סה"כ	
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	
-	319.4	10.6	138.5	468.5	ג. פירוט מועדי פרעון – סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה
6,479.9	616.3	108.5	1.0	7,205.7	
11,110.0	128.8	212.3	-	11,451.1	חוזי ריבית - אחר
397.5	4.3	-	-	401.8	חוזי מטבע חוץ
17,987.4	1,068.8	331.4	139.5	19,527.1	חוזים בגין מניות
					חוזי סחורות ואחרים
					סה"כ

- מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 126.8 מיליוני ש"ח.
- סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה (לפני ניכויים מותרים).
- מזה: בנקים וברוקרים זרים בסך 22.3 מיליוני ש"ח בעלי דירוג מינמלי של A.

ביאור 7א – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011			
יתרה במאזן		שווי הוגן	
(א)	(ב)	סה"כ	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
א. ההרכב במאוחד			
נכסים פיננסיים			
2,125.8	61.9	2,187.7	2,187.4
2,114.6	6.2	2,120.8	2,120.8
818.7	-	818.7	818.7
857.0	925.7	1,782.7	1,783.0
234.7	-	234.7	234.7
75.3	59.6	134.9	134.9
6,226.1	1,053.4	7,279.5	7,279.5
התחייבויות פיננסיות			
2,294.7	3,298.2	5,592.9	5,592.7
17.6	8.9	26.5	26.4
11.1	2.1	13.2	13.2
-	84.5	84.5	83.8
242.6	-	242.6	242.6
882.0	59.4	941.4	941.4
3,448.0	3,453.1	6,901.1	6,900.1
מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים			
0.4	-	0.4	0.4
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי			

הערות

- א. מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 ב. מכשירים פיננסיים אחרים.

ביאור 7א – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2010				
יתרה במאזן		שווי הוגן		
(א)	(ב)	סה"כ		
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
				א. ההרכב במאוחד
				נכסים פיננסיים
2,178.6	353.3	2,531.9	2,530.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,608.6	6.6	2,615.2	2,615.2	ניירות ערך ¹
436.8	-	436.8	436.8	ניירות ערך שנשאלו
² 1,250.4	² 598.3	1,848.7	1,848.7	אשראי לציבור, נטו
162.5	-	162.5	162.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים ¹
53.9	38.9	92.8	92.8	נכסים פיננסיים אחרים ¹
² 6,690.8	² 997.1	7,687.9	7,686.6	סך הכל נכסים פיננסיים
				התחייבויות פיננסיות
² 1,759.8	² 4,559.9	6,319.7	6,321.0	פקדונות הציבור
69.8	14.7	84.5	84.5	פקדונות מבנקים
11.5	0.7	12.2	12.2	פקדונות הממשלה
210.5	-	210.5	210.5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ¹
517.7	59.1	576.8	576.8	התחייבויות פיננסיות אחרות ¹
² 2,569.3	² 4,634.4	7,203.7	7,205.0	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
				מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.4	-	0.4	0.4	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

הערות

א. מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

ב. מכשירים פיננסיים אחרים.

1 הנתונים סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות ולשיטת ההצגה לתקופה השוטפת.

2 מוין מחדש. סכומי השאלות כנגד מכירות בחסר של לקוחות, אשר נמדדים בשווי הוגן, מויינו מטור ב' לטור א'.

סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2010				
שוי הוגן		יתרה במאזן		
מיליוני ש"ח	סה"כ מיליוני ש"ח	(ב) מיליוני ש"ח	(א) מיליוני ש"ח	
(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	(מבוקר)	
				ההרכב במאוחד
				נכסים פיננסיים
2,153.3	2,154.0	483.5	1,670.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,750.8	2,750.8	6.0	2,744.8	ניירות ערך ¹
698.7	698.7	-	698.7	ניירות ערך שנשאלו
1,757.6	1,751.4	² 842.3	² 909.1	אשראי לציבור, נטו
126.8	126.8	-	126.8	נכסים בגין מכשירים נגזרים ¹
105.7	105.7	38.0	67.7	נכסים פיננסיים אחרים ¹
7,592.9	7,587.4	² 1,369.8	² 6,217.6	סך הכל נכסים פיננסיים
				התחייבויות פיננסיות
6,007.8	6,008.1	² 3,670.2	² 2,337.9	פקדונות הציבור
65.6	65.6	65.6	-	פקדונות מבנקים
15.8	15.8	4.1	11.7	פקדונות הממשלה
81.4	80.0	80.0	-	כתב התחייבות נדחה
169.1	169.1	-	169.1	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ¹
863.1	863.1	74.3	788.8	התחייבויות פיננסיות אחרות ¹
7,202.8	7,201.7	² 3,894.2	² 3,307.5	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
				מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים
0.3	0.3	-	0.3	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

ביאור 7א – יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הביאור כולל מידע בדבר השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק", מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון: ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי.

אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הנכיון הם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המצורפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית.

בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בביאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

1. **פקדונות בבנקים, ניירות ערך לא סחירים ואשראי לממשלה** - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח; מניות אשר לא מתקיים לגביהן שווי שוק זמין, מוצגות על פי עלות.
2. **ניירות ערך סחירים** - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

3. **אשראי לציבור** - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מצרפיים מנוכים בשיעור נכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלה הונו בשיעור ריבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.
- השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח.
- תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.
- מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.
4. **פקדונות הציבור וכתבי התחייבות** - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים מצרפיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק ביום הדיווח.
6. **מכשירים פיננסיים נגזרים** - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).
7. **מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי** - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

ביאור 7ב – פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

סכומים מדווחים

30 בספטמבר 2011				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים	נתונים נצפים	נתונים לא נצפים	השפעת הסכמי קיזוז	יתרה מאזנית
מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	משמעותיים אחרים (רמה 2)	משמעותיים (רמה 3)		
מיליוני ש"ח				
900.6	60.0	-	-	960.6
104.7	45.2	-	-	149.9
38.4	-	-	-	38.4
1,043.7	105.2	-	-	1,148.9
734.0	20.8	-	-	754.8
172.0	38.3	-	-	210.3
0.6	-	-	-	0.6
906.6	59.1	-	-	965.7
818.7	-	-	-	818.7
154.9	79.8	-	-	234.7
527.5	-	-	-	527.5
59.4	-	-	-	59.4
586.9	-	-	-	586.9
3,510.8	244.1	-	-	3,754.9
154.1	88.5	-	-	242.6
822.6	-	-	-	822.6
527.5	-	-	-	527.5
59.4	-	-	-	59.4
1,409.5	-	-	-	1,409.5
1,563.6	88.5	-	-	1,652.1

נכסים

ניירות ערך זמינים למכירה:

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
אגרות חוב של אחרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר:

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים
אגרות חוב של אחרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר

ניירות ערך שנשאלו

נכסים בגין מכשירים נגזרים

אחר:

השאלות בגין מכירת ניירות ערך בחסר של לקוחות
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל הנכסים

התחייבויות

התחייבויות בגין מכשירים נגזרים

אחר:

מכירת ניירות ערך בחסר של הנוסטר
מכירת ניירות ערך בחסר של לקוחות
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל

סך הכל ההתחייבויות

ביאור 8 – רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי

סכומים מדווחים

לתשעה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2010	2011	2010	2011	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
23.6	85.8	(9.8)	72.2	א. בגין נכסים¹
21.6	39.5	8.0	14.8	מאשראי לציבור
8.7	15.0	2.9	5.7	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
(8.8)	(13.2)	(20.3)	6.8	ניירות ערך שנשאלו
⁷ (1.1)	48.6	⁷ 1.6	19.0	מפקדונות בבנקים
				מאגרות חוב ⁵
34.0	(117.0)	67.3	(156.9)	ב. בגין התחייבויות¹
(4.8)	6.9	(0.9)	2.7	על פקדונות הציבור
-	(4.4)	-	(1.2)	על פקדונות מבנקים
-	(2.4)	-	(0.2)	על כתבי התחייבות נדחים
				על התחייבויות אחרות
⁷ (19.3)	(1.8)	⁷ (33.4)	50.2	ג. בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור
⁷ 2.6	3.0	⁷ 0.7	1.1	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ²
(1.0)	(1.0)	0.1	(0.7)	הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
				חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור (ראה ה' להלן) ⁶
1.2	0.1	0.2	0.1	ד. אחר
11.9	9.6	4.9	3.7	עמלות מעסקי מימון
15.6	12.6	6.3	0.2	רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה, נטו
2.5	0.1	0.7	0.1	רווחים שמומשו ושטרם מומשו
				מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר, נטו
				הכנסות מימון אחרות ⁴
86.7	81.4	28.3	17.6	סך הכל רווח מפעולות מימון
14.6	(15.8)	28.5	(61.4)	לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי
				מזה: הפרשי שער, נטו
(1.0)	(1.0)	0.1	(0.7)	ה. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור
				גידור שווי הוגן
				חוסר האפקטיביות של הגידורים
(9.2)	(0.6)	0.8	(1.6)	ו. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעולות מימון
				הכנסות מימון בגין נכסים (סעיף א') ³

1 כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

2 מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

3 פרוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיף משנה א' לעיל.

4 שנת 2010 - כולל ריבית מחובות מסופקים וחובות שאינם נושאים הכנסה לשלושה ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.5 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

5 בשנת 2011 אין לבנק השקעה באג"ח מגובה נכסים ושנת 2010 לשלושה ולתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר – בסך 0.3 מיליוני ש"ח ובסך 0.7 מיליוני ש"ח, בהתאמה.

6 למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

7 מוין מחדש.

ביאור 9 – רווחים מהשקעות במניות, נטו

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנסתיימו		לתשעה חודשים שנסתיימו	
ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
2011	2010	2011	2010
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	0.4	1.1	0.4
-	(0.4)	-	(0.2)
0.2	-	0.5	-
0.2	-	0.8	0.2
0.4	0.2	2.4	0.2

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה

הפרשה להפסד עקב ירידת ערך מניות זמינות למכירה

רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו

דיבידנד ממניות זמינות למכירה

סך הכל רווחים מהשקעות במניות, נטו

ביאור 10 – רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים		לתשעה חודשים	
שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	
2011	2010	2011	2010
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
-	-	1.5	-
-	-	²	-
-	-	1.5	-

מכירת אחזקה בחברה כלולה¹

הוצאות מס על רווח מפעולות בלתי רגילות

רווח מפעולות בלתי רגילות לאחר מס

- 1 ביום 1 במאי 2011 מכר הבנק את מלוא אחזקתו במניף שירותים פיננסיים בע"מ, חברה כלולה. הרווח מהמכירה הסתכם ב- 1.5 מיליוני ש"ח.
- 2 סכום נמוך מ- 0.1 מיליוני ש"ח.

ביאור 11 – מגזרי פעילות

א. סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)

רווח מפעולות מימון
לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי:
- מחיצוניים
- בינמגזרי

2.9	(5.6)	21.0	(0.7)	17.6
10.4	12.3	(23.6)	0.9	-

הכנסות תפעוליות
ואחרות:

12.0	18.3	2.1	0.5	32.9
(0.7)	(0.1)	0.8	-	-

סך הכנסות
הכנסות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי (הפסד)

24.6	24.9	0.3	0.7	50.5
(1.6)	-	-	-	(1.6)
2.7	7.3	(4.2)	(0.1)	5.7

לשלושה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)

רווח מפעולות מימון
לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי:
- מחיצוניים
- בינמגזרי

1.7	(2.5)	29.9	(0.8)	28.3
¹ 8.3	¹ 8.9	¹ (18.3)	1.1	-

הכנסות תפעוליות
ואחרות:

11.9	18.8	1.6	0.7	33.0
(0.4)	(0.1)	0.5	-	-

סך הכנסות
הכנסות בגין הפסדי אשראי
רווח נקי (הפסד)

¹ 21.5	¹ 25.1	¹ 13.7	1.0	61.3
(0.2)	-	(0.1)	(0.3)	(0.6)
¹ 0.5	¹ 7.9	¹ 4.0	(0.1)	12.3

1 מוין מחדש.

לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2011				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
14.1	(14.2)	83.4	(1.9)	81.4
23.6	35.7	(62.2)	2.9	-
38.1	58.0	7.5	1.7	105.3
(2.0)	(0.3)	2.3	-	-
73.8	79.2	31.0	2.7	186.7
(2.9)	-	-	(1.5)	(4.4)
2.8	24.6	7.6	(0.9)	34.1
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי: - מחיצוניים - בינמגזרי				
הכנסות תפעוליות ואחרות: - מחיצוניים - בינמגזרי				
סך הכנסות				
הכנסות בגין הפסדי אשראי				
רווח נקי (הפסד)				
לתשעה חודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2010				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)	מיליוני ש"ח (לא מבוקר)
7.2	(3.9)	85.8	(2.4)	86.7
¹ 22.8	¹ 24.7	(50.9)	3.4	-
34.4	55.5	5.6	1.7	97.2
(1.5)	(0.2)	1.7	-	-
¹ 62.9	¹ 76.1	¹ 42.2	2.7	183.9
(0.7)	-	(1.3)	(3.0)	(5.0)
¹ (0.3)	¹ 23.2	¹ 14.3	0.8	38.0
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי: - מחיצוניים - בינמגזרי				
הכנסות תפעוליות ואחרות: - מחיצוניים - בינמגזרי				
סך הכנסות				
הכנסות בגין הפסדי אשראי				
רווח נקי (הפסד)				

ביאור 11 – מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2010				
בנקאות פרטית	בנקאות עסקית	המגזר הפיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ מאוחד
מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)	מיליוני ש"ח (מבוקר)
רווח מפעולות מימון לפני הכנסות בגין הפסדי אשראי: ¹	17.4	(7.6)	101.2	108.0
- מחיצוניים			(3.0)	
- בינמגזרי	'23.1	'35.3	4.6	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:	47.6	77.0	3.4	136.2
- מחיצוניים				
- בינמגזרי	(2.1)	(0.2)	-	-
סך הכנסות	'86.0	'104.5	5.0	244.2
הכנסות בגין הפסדי אשראי	(1.2)	-	(3.3)	(7.2)
רווח נקי	'0.1	'32.8	1.4	49.0

1 מוין מחדש.

ב. טור "סכומים שלא הוקצו והתאמות", כולל את יתרת הוצאות המס, לאחר שלמגזרים המדווחים יוחסו הוצאות מס לפי אחוז מס תאורטי של 34.48%. (בשנת 2010 – 35.34%).

תוצאות פעילות מגזר שאינו בר דיווח בסך 1.1 מיליוני ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ב- 30.9.2011, בסך 2.6 מיליוני ש"ח לשנה שנתיימה ב- 31.12.10 ובסך 2.3 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ב- 30.9.10.

ביאור 12 – אירועים לאחר תאריך המאזן

ביום 30 באוקטובר 2011 אישרה ממשלת ישראל את המלצות פרק המיסוי של הוועדה לשינוי סדר היום החברתי - כלכלי בראשותו של פרופ' מנואל טרכטנברג. לצורך כניסתם לתוקף של השינויים בשיעורי המס אותם אישרה הממשלה, נדרשת השלמה של הליך החקיקה, שטרם אירעה נכון למועד אישור הדוחות הכספיים ונכון ליום ה- 30 בספטמבר 2011. לפיכך, לשינויים בשיעורי המס שאושרו בהחלטת הממשלה האמורה אין השפעה על מדידת נכסי מיסים נדחים והתחייבויות מיסים נדחים בדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2011, שכן חקיקתם טרם הושלמה למעשה לאותו יום.

אילו חקיקת שיעורי המס החדשים היתה מושלמת למעשה עד ליום 30 בספטמבר 2011, השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2011 היתה מתבטאת בגידול ביתרות המסים הנדחים בסך 1.3 מיליון ש"ח כנגד הכנסות מסים.